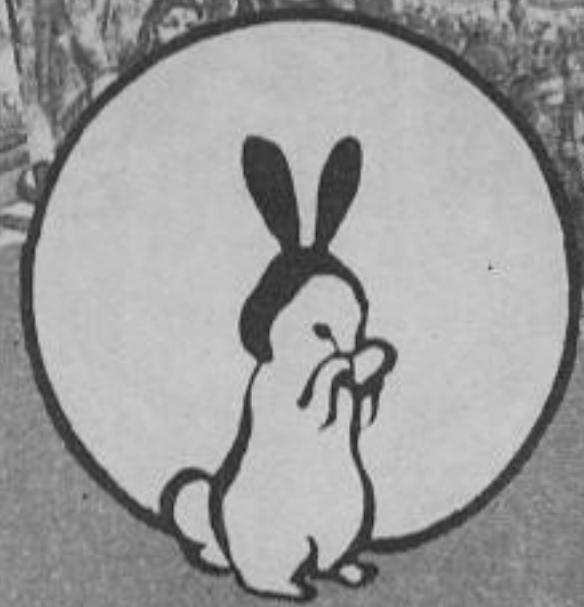
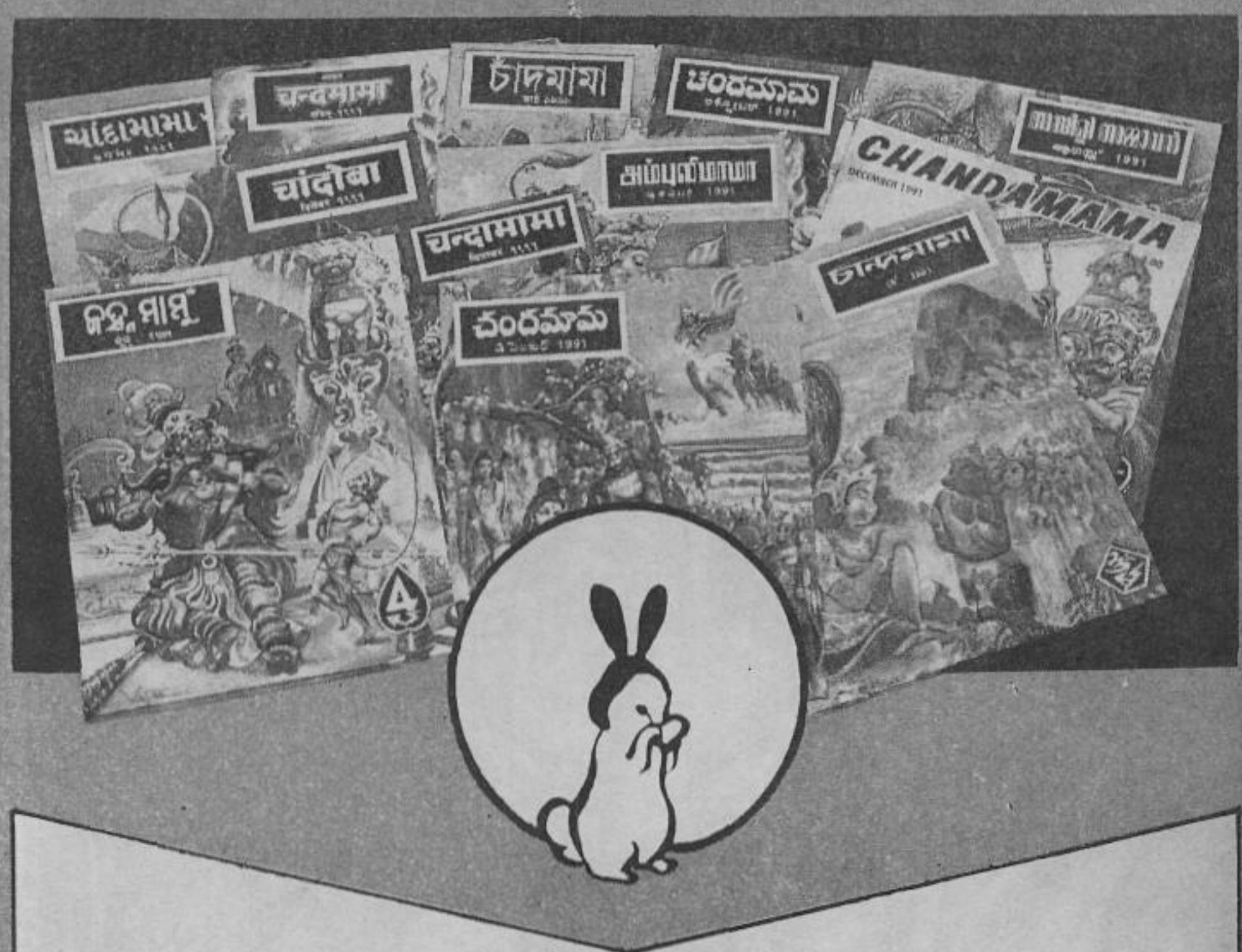

చందులు

ఫిబ్రవరి 1997

CHANDAMAMA

It unfolds the glory of India—both past and present—through stories, month after month.

Spread over 64 pages teeming with colourful illustrations, the magazine presents an exciting selection of tales from mythology, legends, historical episodes, glimpses of great lives, creative stories of today and knowledge that matters.

In 11 languages and in Sanskrit too.

Address your subscription enquiries to:

DOLTON AGENCIES 188 N.S.K. ROAD MADRAS-600 026

ఇప్పుడు, కుట్టడానికోసం తయారుగావున్న జీఎస్‌ని తయారుచేసే
అందరికన్న పెద్ద నిర్మాతలుచే) ఓ చిన్న), తీర్చెన అందింపు.

అందిస్తున్నాం రఫ్ అండ్ టఫ్ జూనియర్
జీఎస్ ! రఫ్ అండ్ టఫ్ కిటర్ లో మీకు అందులాయి
పూర్తిగా 0.85 మీటర్ల మేలైన డెనిమ్ బట్టా.
(132 సెం.మీ. ఎత్తుదాకాగల వారికోసం) గట్టి జీఎస్,
దర్జా అయిన లేబుల్, రివెట్స్, బటన్స్ మరియు
ప్యాచెన్. అంటే ఇప్పుడు జూనియర్ కూడా
అయిపోవచ్చు రఫ్ అండ్ టఫ్.

A QUALITY PRODUCT FROM ARVIND MILLS

||| JUNIOR |||

కుట్టడానికోసం-తయారుగావున్న జీఎస్

విజయ హెర్ట్ ఫోండేషన్

మి హృదయ సంరక్షక కేంద్రం

విశేషాంశాలు

- * విజయ మెడికల్ అండ ఎడ్యూకేషన్ ర ట్రస్ట్ రూపకల్పన
- * పదకల సంఖ్య 90: పీటిలో సగం పదకలకు - రోగిని ఎప్పటికప్పుగు గమనించే 'మానిటరింగ్'
- * అత్యంత అవసరమైన అత్యాధునిక నాన - ఇన్వెసివ్ మరియు ఇన్వెసివ్ సదుపాయాలు కలిగినున్న విభాగం.
- * వశిష్టానుభవం గల ఔద్య నిపుణులచే నిర్మించబడుతున్న 24 గంటల అత్యవసర సేవా సదుపాయం.
- * జంట అపరేషన్ థియెటర్లు మరియు శస్త్ర చికిత్సాసంతర సేవలకు 20 పదకలు.
- * అనుభవజ్ఞాలైన డాక్టర్లు, స్టోర్ నర్సులు మరియు ఇతర ఔద్య సిబ్బందిచే నిర్మించబడుతోంది.
- * సామాజిక బాధ్యత గల వారిచే నిర్మించబడుతోంది.

కార్డియాలజీ విభాగం:

డా. కె.ఎస్. రెడ్డి, MD; DM., FCCP., FICC
డా. కె. కె. పారిశ్రమ, MD., DM., DNB.,
డా. ఎమ్. విజయ కుమార్, MD., DM.,
డా. ది. ఇశంగావన, MD., DM.,
డా. కె. చంద్రశేఖర, MD., DM.
డా. ఎ.ఎర్. నారాయణన, MD., DM.,
డా. సి. జ. శ్రీనివాసి, MD., DM.,
డా. ది. చంద్రశేఖర, MD., DNB.,
డా. అర్. గణశేఖర, B.Sc.,MD.,
డా. జ. రంగప్రసాద్, MD.,

కార్డియాఫోరాస్ట్ స్టర్టర్ విభాగం

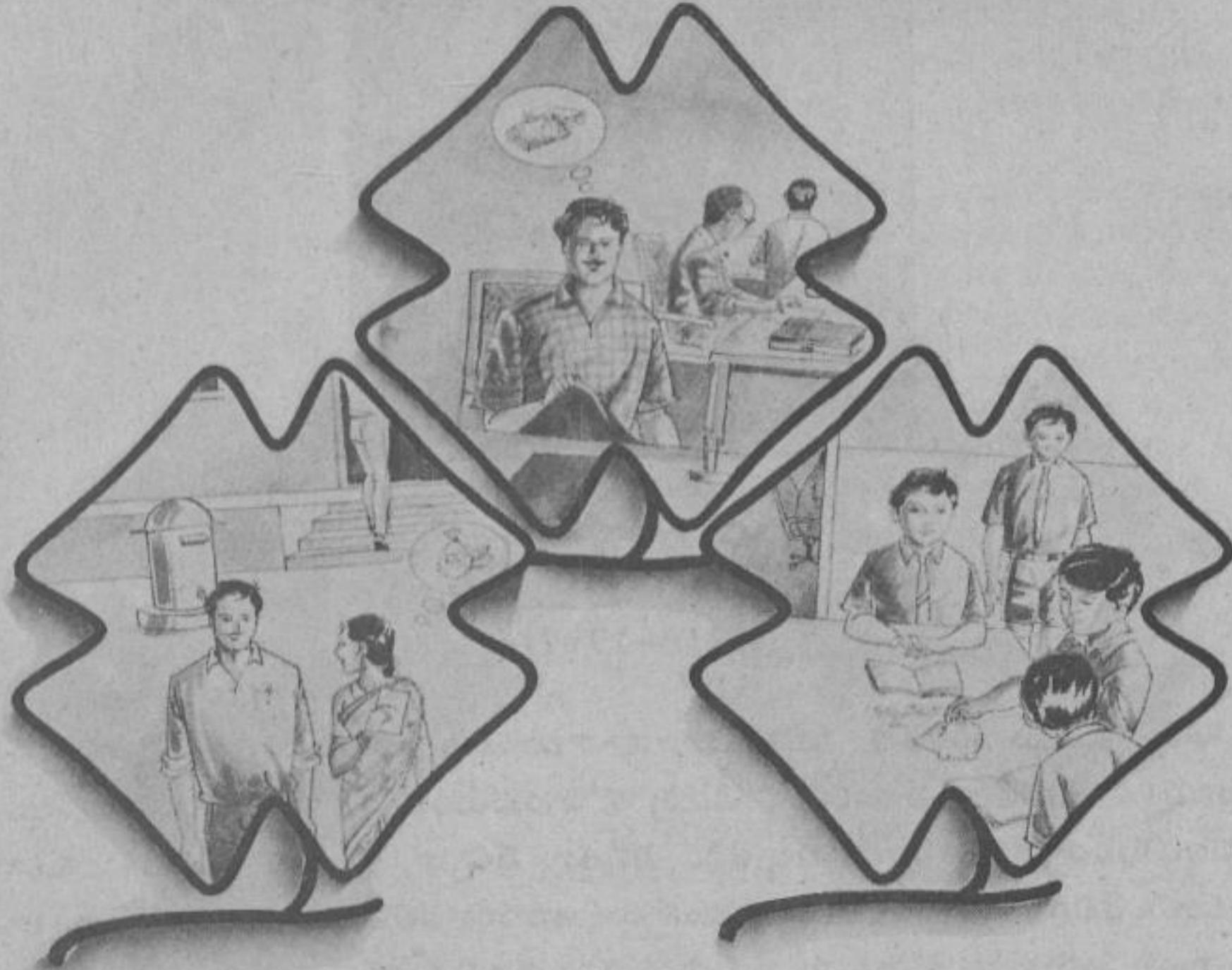
డా. వి. రమేష్ శాస్త్ర, MS., DNB.
డా. పాతరాట, MS., FRCS(ED)
డా. ఎ. రామ మొహన్, MS., DNB.
డా. అశుభేష రఘువంశి, M.S., M.Ch.
శైల్పరేటర్ మెడిసిన్ విభాగం
డా. ఎన్. విశ్వవాఢరావు, PhD (బయోకెమిస్ట్)
డా. (శ్రీమతి) నిలమణి మూర్తి, M.D. (పాథాలజీస్)
డా. సునీత, MD. (బయోకెమిస్ట్)
డా. కె. ప్రభాకర (ప్రొఫెసర్ శ్రీనిపూర్ణజెన్ మెడిసిన్)
డా. ఎన్. కుమార్, MBBS; MRSH(లందన్) FCCP.(ఇంగ్లా ఓప్సిడ్ ఓప్సిడ్ ఓప్సిడ్)
నర్సింగ్ విభాగం
శ్రీమతి సెలినీ ప్రాస్ిన్, నర్సింగ్ సూపరింటెండెంట
కుమార్ చిన్నమ్మా థామస్ నర్సింగ్ డైరెక్టర్ (V.H.F)

శరీర వివరాలకు దయచేసి సంప్రతించండి:

విజయ హెస్పిటల్

180, ఎన్. ఎస్.కె. కాలై, మద్రాసు - 6000 026, ఫోన్: 4839131, 4842931, 4843028, 4843029

ప్రగతికి మౌర్ఖులు - NSS మూడీ పీధకాలు ఆదాయప్పు పీస్టు రాయితీలతో

ఉంకలుచేసి భావన్యతలు ఉన్నాయి - N.S.S. కారి ఈ మూడు అధ్యక్ష పదాలు. స్థాపి కాలంలో ఎక్కుగా ప్రాణాకశి, ముందుచూపుకో ఒక ఘనమొక్క కాట్టం (ఏడ్ల పట్ట, కొడుకు ఎదువు, నించేయాడని, నాంకి వ్యాపారం) నాఫంచేందుకు ఈ పథకాబు - గోర్హ ప్రాంతాలు. నిష్పత్తికమైన నేప్పులు.)

జాతీయ పొదువు నుర్మిపెట్టు

(ప్రపంచ విప్రాలు)

- * పెట్టుబడిపై పరిషత్తు లేదు.
- * 6 సంస్థలో రెట్రోపు రాబడి.
- * సంఖ్యకు 12% వర్గా.
- * నామినేషన్ కూక్టుంది.
- * ఏ పెట్టుబడిను నుర్మిపై బయలీ కీలు.
- * బ్యాంకులో ఈ పెత్తాలశే ముందం పొందే కీలు.

ఎన్.ఎస్.ఎస్. 92

- * నియాయి 11% వర్గా.
- * నియాయి 100 రూలు తగ్గిఉండా దిపాకార్ చెనుకినే కీలు.
- * దిపాకార్ గొప్ప పరిషత్తు లేదు.
- * ప్రతి నొఱ ఉధారం వ్యక్తి సాగుగా కినుకోవచ్చు.
- * 4వ నొఱ కల్పక ఖాళా ముఖును కీలు.
- * అదాయప్పు పెస్టు చ్చిం సెక్షన్ (88) ప్రారం 20%

* వ్యక్తిపై కూడా సి.ఐ. ఎల్ ప్రాంతం పెస్టు రాయికి.

* ఖాళా ఎప్పుడూ ప్రారంభం దిపచ్చు

15 నం॥ల ప్రజా భవిష్యత్వానిది ఖాతా

* నియాయి 12% వర్గా.

* నియాయి పెట్టుబడి 60,000 రూప్యాలు.

ఆదాయప్పు పెస్టు చ్చిం సి.ఐ. ప్రారం మునపోయింది.

* 7 వ నొఱ సుంది సాగు వాపసు కినుకినే కీలు.

* 3 వ నొఱ సుంది యుండు పొందే కీలు.

* దిపాకార్-ఖాళాలో సింగారికి కినుసం 100మి.లు ఉండాలి.

* నామినేషన్ సముద్రాయం.

* రిఫ్లోర్స్ లేదా.

* వ్యక్తిపై పూర్త పెస్టు రాయికి - సి.ఐ.

* కొర్పు జాత్తు ఉత్సవుల సుంది మునపోయింది.

ఆరోగ్యంను త్వరించే కాయిలో పెట్టండి భింబిత్తులో ఉంగారుఘరాలను ఉర్మిగాంచండి.

ఇంగ్లాండు - మీ సమీప విషాధీను, లేదా దస్త మొత్తాల పాచుపు ఏకింయసు గానీ, తపోస్తూర రేవా అండ్ల చర్చికరంగా కాయులయించ్చు గానీ సంప్రదించండి నేడే.

కముఫనర్

చిన్నమొత్తాల పొదువు నంస్

కవ అంతస్య, ఎర్.ఎస్. కాళాంగ, కిల్క రోడ్,
అండ్రీ, హైదరాబాద్-1. ఫోన్ : 234412.

ము భార్త కొ లక్ష్మి

శ్రీమతి శేషమృ

[1916–1997]

ఆమె మనసు ఎంతటి సున్నితమో, భావాలు అంతటి సునిశితం. సహజమైన చిరునప్పుతో అందర్నీ పలకరిస్తూ, ఎవర్నీ నొప్పించకుండా, తానొచ్చినా, నొచ్చినట్లు కనిపించకుండా, ఎటువంటి ఇబ్బందీ, విపత్తు వచ్చినా తొఱకని నిండుకుండలా వుంటూనే, తేలిగ్గా పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నిస్తూ, అందరూ కలిసిమెలిసి ఒక కుటుంబంలా వుండాలని అనుకూలం కోరుకున్న మా ప్రేయతమ మాతృమూర్తి - శ్రీమతి బి.శేషమృ - ఆకస్మికంగా 12 జనవరి 1997న మమ్మల్ని విడిచి వెళ్లిపోయారు. ప్రతి పురుషుడి విజయం వెనుక ఒక శ్రీ పుంటుండంటారు. విజయాధినేత, చందమామ వ్యవస్థాపకులు శ్రీ బి. నాగిరెడ్డిగారి విజయాల వెనుక-స్వార్థి, దీప్తి శ్రీమతి శేషమృగారే! ఆ దయార్దహృదయిని కేవలం కన్న బిడ్డలకి మాత్రమే గాక, తనని ఆశ్రయించిన వారందరికి మాతృమూర్తిగా చేయూతనందించారు. పరులకి మంచి చేయదమే కానీ, ఆ మంచి పనికి ప్రచారమంచే గిట్టుని మితభాషణి అయిన ఆమె సుఖదుఃఖాలను సమానంగా స్వీకరించగల ధృథచిత్తురాలు. ఎలాంటి ఆధిపత్యమూ చెలాయించకుండానే అందరి విధేయతను పాందగలిగిన సేవాపరాయణురాలు ఆమె. అంతటి సువిశాలమైన, సున్నితమైన హృదయం గల మహమనిషిని - త్రూర విధి హరాత్తుగా కబుళించి వేసింది. మమ్మల్ని అనాధలుగా విసిరివేసింది! ఆమె లేనిలోటు మాటల్లో చెప్పడానికి ఏలులేని లోటే అయినా, ఆమె ఆశయాలకు అనుగుణంగా నదుచుకుంటూ, ఆమె బాటలో పయనిస్తామని, అదే ఆమెకు శాశ్వత స్నారక చిహ్నం కాగలదని భావిస్తూ, బరువైన మనసుతో ఆమెకు అంజలి ఘటిస్తున్నాము.

- నిర్మాహకులు

చందమామ

సంస్కరికుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ర్యాగింగ్ నిషేధం!

ఏరీకులంబే విద్యార్థులు భయపడడం సహజం. ఇప్పుడు ర్యాగింగ్ అన్న కళాశాల విద్యార్థులు పాడలిపోతున్నారు. ఒకప్పుడు సరదాగా భావించబడిన ర్యాగింగ్ ఇవాళ పలుపురి విమర్శలకూ, ఖండనలకూ, ఆక్రేపణలకూ గురయింది!

కళాశాలలలో, ముఖ్యంగా వైద్యకళాశాల వంటి వృత్తికళాశాలలలో కొత్తగా చేరిన విద్యార్థులను పాతవిద్యార్థులు సరదాగా పాడమనేవారు; అడమనేవారు; తెలిసిన హస్యాక్తులను చెప్పమని ఆటపట్టించేవారు. ఈరకం ర్యాగింగ్, కొత్తవిద్యార్థులలోని సంకోచ స్వభావం తొలగడానికి, పాత, కొత్త విద్యార్థుల మధ్య పరిచయాలు ఎర్పాడి పరస్పర అవగాహన పెరగడానికి దోహదం చేసేది. అయితే, ఈ సంప్రదాయం క్రమంగా మార్పుచెంది పాతవిద్యార్థులు కొత్తవిద్యార్థులను మాటలతో, చేతలతో పరిహసించే రశ దాటి. వారిని వేధించి పైశాచిక ఆనందం పొందే సీచస్టీలికి దిగజారింది.

ఉన్నత విద్యకని కళాశాలలో అడుగుపెట్టే విద్యార్థులకు ఈ ర్యాగింగ్ ఒక భయానక స్వప్నంగా తయారయింది. దీనికి భయపడి కొందరు చదువుమానేయడం, మరికొందరుత్తుహత్యలకు పాల్పడడం వంటివి కూడా జరిగాయి.

ఈ మధ్య తమిళనాడులోని ఒక వైద్యకళాశాల విద్యార్థి దారుణహత్య కూడా ర్యాగింగుకు సంబంధించినదే అని భావిస్తున్నారు!

ఈ దుర్భటన విద్యార్థులలో, తల్లిదండ్రులలో, విద్యావేత్తలలో, అధికారులలో తీవ్రమైన ఆందోళనను కలిగించింది. ఆఖరికి తమిళనాడు ప్రభుత్వం విద్యాలయాలలో ర్యాగింగును నిషేధిస్తూ ఒక చట్టం చేసింది. ర్యాగింగుకు పాల్పడే వారిని తీవ్రంగా శిక్షించాలని నిర్ణయించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వంటి మరికొన్ని రాష్ట్రాలు కూడా ఇదే నిర్ణయం తీసుకొనున్నాయి.

ర్యాగింగ్ నిషేధం ద్వారా విద్యార్థుల మధ్య మునుపటి సున్నితమైన స్నేహభావంపెంచాంది, ఉన్నతవిద్యాలయాలలో ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణం ఎర్పడగలదని ఆశించవచ్చు!

సంపుటి : 100

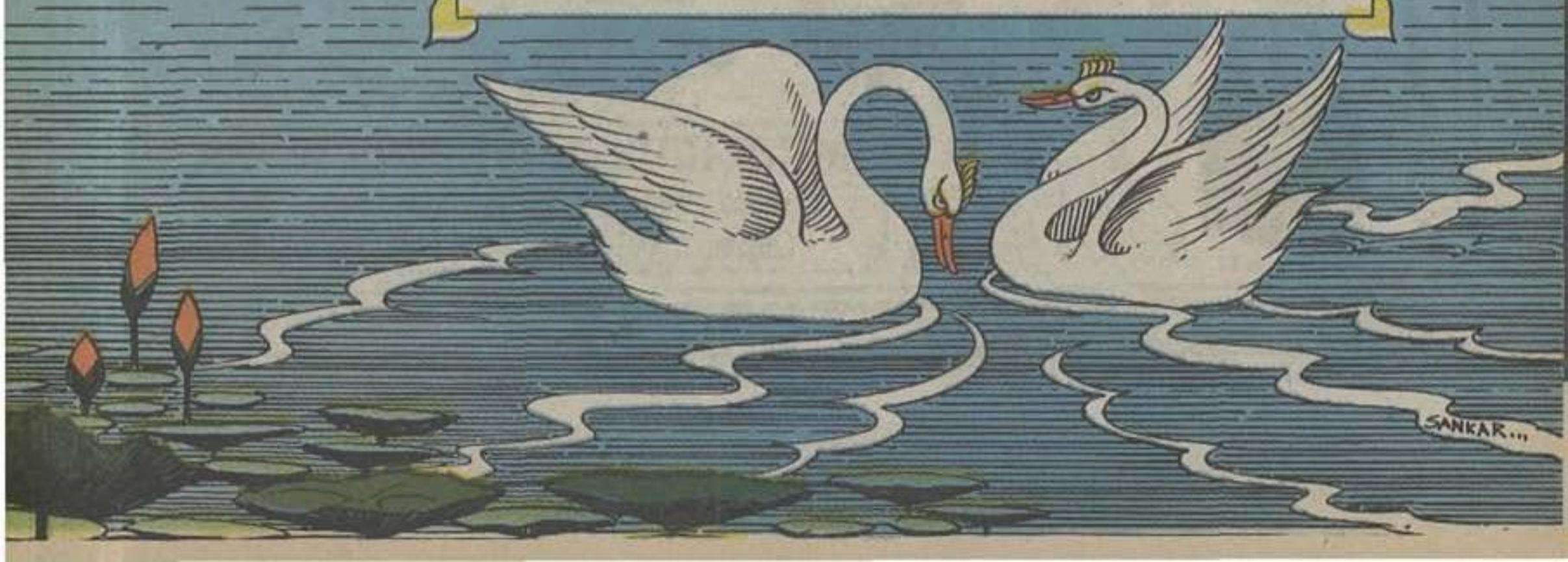
పీబ్లువరి '97

సంచిక : 2

విడిప్రతి : 6.00

సంవత్సర చందా :

72.00

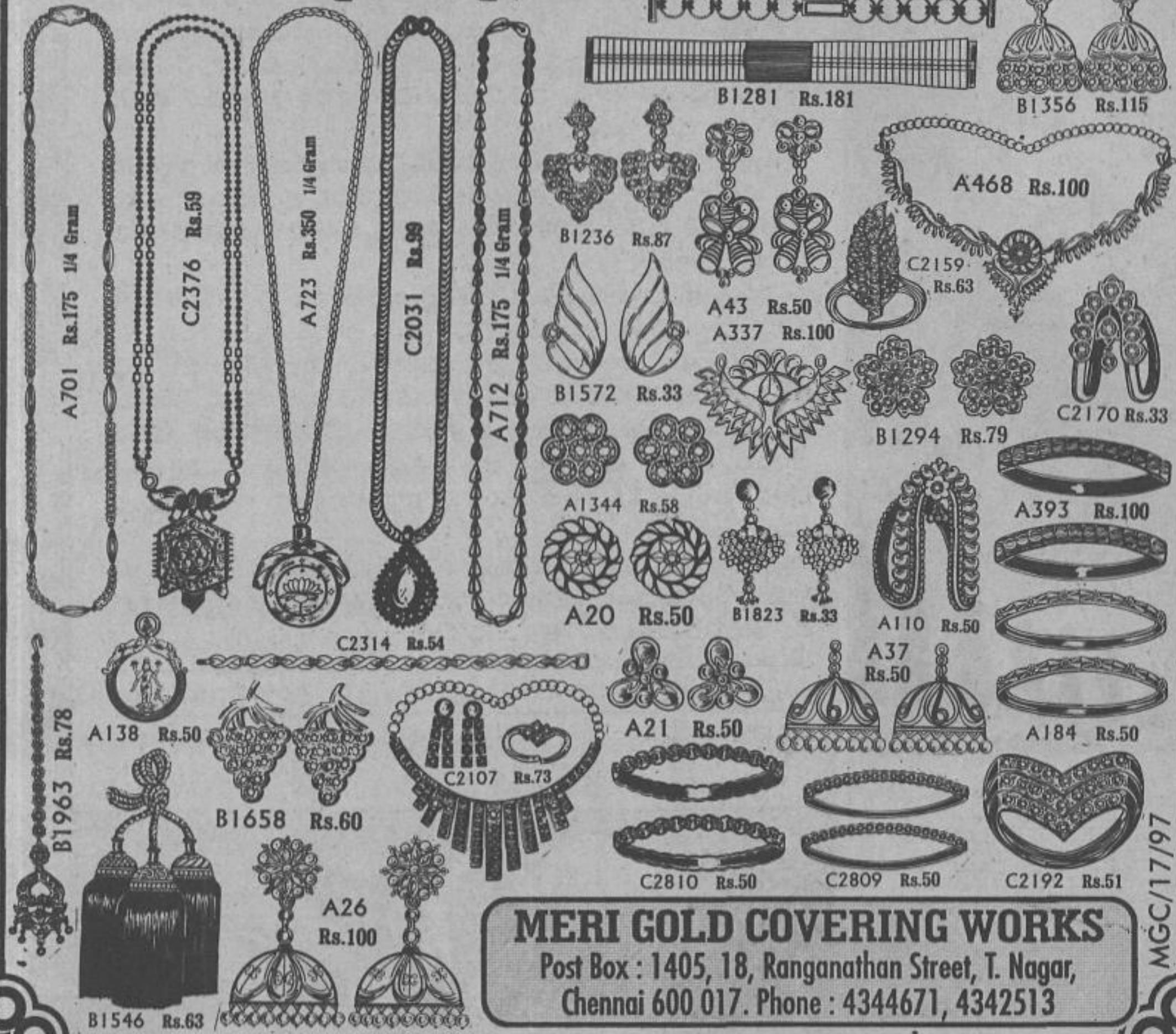
ಅಂದಮು ಯೆಕ್ಕೆ
ಸಂಪ್ರದಾಯಂ !

ಮೆಲ

కదల్చబడని
నమ్మిక !!

గోల్డ్ కవలంగ్ నగలు

వ్యక్తిగత అలంకారమునకు సృష్టించబడి, శిల్పకళకు మరియు శ్రేష్ఠమైన డిజైన్లకు గొప్పగా మదించబడినది. మెరి - గత 35 సంగా గోల్డ్ కవరింగ్ నగల ఉత్సత్తులో ఉన్న ప్రసిద్ధ వరక సంఘ. క్రింద ప్రదర్శించబడిన ఈ కొన్ని డిజైన్లు వి.పి.పి. ద్వారా పొందగలరు. నగల యొక్క కోడ్ నంబర్ రాసి మీరు కోరుకొనినది పొందవచ్చును. వి.పి.పి. రుసుము ఉచితం. మరియు | 50 వేజీలు గల ఉచిత అందమైన జాబుతా కె ప్రాయంది.

MERI GOLD COVERING WORKS

**Post Box : 1405, 18, Ranganathan Street, T. Nagar,
Chennai 600 017. Phone : 4344671, 4342513**

MG C/17/97

వార్తలు - విశేషాలు:

అమెరికా అధ్యక్షుడు

అమెరికా అధ్యక్ష భవనం వైటహాన్‌లో రెండవసారి అధ్యక్ష పదవీ ప్రమాణం స్వీకారం చేసిన తరవాత విలియం జఫరసన్ క్లింటన్ తనను 20-21 శతాబ్దాల మధ్య వారథి అని చెప్పుకున్నాడు. బిల్ క్లింటన్ అమెరికాకు ఈ శతాబ్దపు చిట్టచివరి అధ్యక్షుడుగానూ, రానున్న శతాబ్దపు మొట్టమొదటి అధ్యక్షుడుగానూ కొనసాగే ప్రత్యేకతను సంతరించుకున్నాడు. అమెరికా 42వ అధ్యక్షుడైన బిల్ క్లింటన్కు - రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం రెండవసారి ఎన్నికయిన డెమెక్రాట్ ప్రైసిడెంట్ అనే మరొక విశిష్టకూడా సమకూరింది.

అమెరికాలో డెమెక్రాట్ ప్రైసిడెంట్ రెండవ సారి ఎన్నిక కావడం అన్నది అరవైయేళ్ళ క్రితం జరిగింది. 1932వసం॥లో మొదట అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయిన ప్రాంక్లిన్ డిలానో రూజ్వెల్ట్ మళ్ళీ 1936వ సం॥లో అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యాడు. అంతేకాదు; ఆయన మూడవసారి; నాలగవసారి (1944) కూడా ఆ పదవికి ఎన్నికయ్యాడు. ప్రపంచయుద్ధంఅంతానికివస్తూన్న సమయంలో ఆయన 1945 ఏప్రిల్ 12వ తేదీ పదవిలో ఉన్నప్పుడే మరణించాడు.

రూజ్వెల్ట్ తరవాత హరీ ఎస్. ట్రుమాన్ 1945లో అధ్యక్ష పదవిని చేపట్టాడు. 1960లో మరొక డెమెక్రాట్ నాయకుడు జాన్ కెన్నెడీ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యాడు. ఆయన 1963 నవంబర్ 22వ తేదీ హత్య చేయబడ్డాడు. ఆయన అనంతరం లిండన్ బి.జాన్సన్ (డెమెక్రాట్) అధ్యక్షుడుయ్యాడు. ఆ తరవాత అధ్యక్షుడుగా - ఎన్ని

కయిన డెమెక్రాట్ నాయకుడు జమ్ముకార్ధర్ (1977-81)

1992వ సం॥లో బిల్ క్లింటన్ మొదటిసారి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికై 1993 జనవరి 20వ తేదీ పదవిస్వీకారం చేశాడు.

వంద సంవత్సరాల క్రితం అంటే ఈ శతాబ్దంభంలో రిపబ్లికన్ పార్టీకి చెందిన విలియం మెక్లిన్లే అధ్యక్ష పదవిలో ఉన్నాడు.

1996 నవంబర్లో జరిగిన ఎన్నికలలో క్లింటన్కు 49 శాతం టట్లు లభించాయి. ఆయన ప్రధాన ప్రత్యర్థి, రిపబ్లికన్ పార్టీ అభ్యర్థి ఆయన రాబర్ట్ దోల్రెకు 41 శాతం టట్లూ, ఇందిపెండెంట్ అభ్యర్థిరాసెపెరాటకు 8శాతం టట్లూ లభించాయి.

జనవరి 21వ తేదీ పదవిస్వీకారం తరవాత తన ప్రారంభ ఉపన్యాసంలో బిల్ క్లింటన్ ప్రధానంగా దేశ సమైక్యతను గురించి ప్రస్తావించాడు. రానున్న నాలుగేళ్ళలో దేశసమైక్యతకు ప్రాముఖ్యత నివ్వగలనని ఆయన అన్నాడు. అమెరికాను, “బకేదేశం, బకేప్రజ, బకే లక్ష్యం” పునాదుల మీద పునర్పుర్చించాలని ఆయన పిలుపునిచ్చాడు. తన ప్రభుత్వం నిరాడంబరంగా, అదేసమయంలో దృఢంగా ఉంటుందని ఆయన చెప్పాడు. “ప్రకాశవంతమైన అమెరికా స్వాతంత్య జ్యోతిని, ప్రపంచమంతా వ్యాపింప జేస్ట్రాము,” అని ఆయన వాగ్గానం చేశాడు. ఆ విధంగా 21వ శతాబ్దంలో ‘ప్రజాస్వామ్యం ప్రపంచం’ రూపొందగలదని క్లింటన్ ఆశించాడు.

గోవిందరాజు-చిట్ట

గోవిందరాజు, గోవిందరాజునే తెలివైన వాడుండేవాడు. అతడి ప్రత్యేకత ఏమిటందే ఎవడైనా ఎదుటివాణ్ణి లోక్యంగా మోసగిస్తే, ఆ మోసగించినవాణ్ణి తిరిగి అదే లోక్యంతో మోసపోయేలా చేయడం.

ఒకసారి సుబ్రహ్మణ్యం అనే పురోహితుడు, సుందరసెట్టి ఇంట్లో కేదారనాథప్రతం చేయించాడు. ప్రతం శ్రూర్తయ్యక సుందరసెట్టి, సుబ్రహ్మణ్యనికి స్వయంపాకం ఇచ్చి, తాంబూలంలో దక్కిణాగా రూపాయిపావలా పెట్టి నమస్కరించాడు.

సుబ్రహ్మణ్యం ఆ అతితక్కువ దక్కిణాను బొఢ్లో దోపుకుంటూ, “సెట్టిగారూ! నాలుగు రూపాయలిచ్చినా వరహదక్కిణ ఇచ్చినట్టవు తుంది. బొత్తిగా రూపాయి పావలా, మీతాహాతుకు తగ్గట్టులేదు,” అన్నాడు.

సెట్టి నవ్వి, “శాస్త్రిగారూ! అచ్చివచ్చినపని చేయడం, మాతాతల కాలంనుంచి వస్తున్న

ఆచారం. వాళ్ళకాలం నుంచి యేడు తప్పకుండా కేదారనాథ ప్రతం చేస్తున్నాం. అదే పూజ, అదే కథ! అలాగే అదే దక్కిణ ఇవ్వడం అచ్చి వస్తుందని మానమ్మకం. అందుచేతే రూపాయి పావలా ఆనవాయితీగా ఇచ్చాను. ఏమీ అనుకోకండి,” అన్నాడు.

పురోహితుడు సుబ్రహ్మణ్యం ఏమీ సమాధానం చెప్పలేక, తిరిగివస్తూండగా, దారిలో తన ఇంటి ఏధితరుగుమీద కూర్చునిపున్న గోవిందరాజు కనిపించాడు. సెట్టి తనను తగిన విధంగా గౌరవించలేదని బాధపడు తున్న పురోహితుడు, గోవిందరాజు దగ్గరకు పోయి, అతడి పక్కన కూర్చుని, తను సెట్టి చేత కేదారనాథప్రతం చేయించి వస్తున్నానని చెప్పాడు.

గోవిందరాజు, పురోహితుడి ముఖంలో ఏమాత్రం సంతోషం లేకపోవడం గమనించి, “సెట్టి ఈ మధ్య వ్యాపారంలో లాభాల మీద

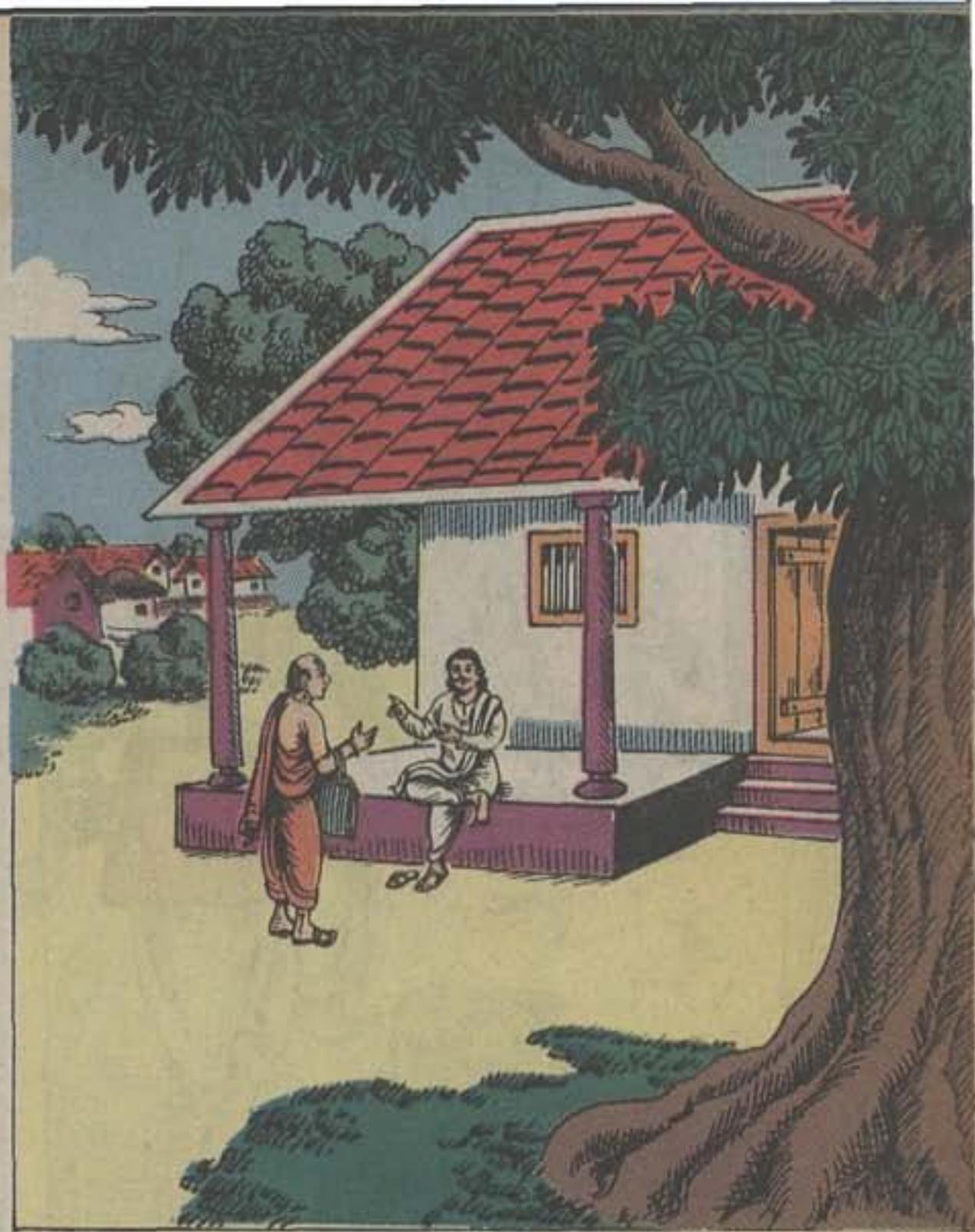
లాభాలు గడిస్తున్నాడు. అయినా దక్కించాగా ముట్టజెప్పలేదా ఏం?" అని అడిగాడు.

"ఆ సంగతే నీకు చెబుదామని వచ్చాను. సెట్టి చచ్చిన పీమక్కి శ్రుతానంలో ఎన్నికష్టాలు అవసరపడతాయో అని లెక్కలు తయారు చేసుకుని, కాస్త ఎక్కువ కష్టాలు కాలితే బిగ్గ రగాపుడై పిసినిగొట్టు. అచ్చివచ్చిందని చెప్పి రూపాయిపావలా దక్కించాడు," అని జరిగింది చెప్పాడు పురోహితుడు.

ఇది విన్న గోవిందరాజు ఆగకుండానవ్య, "ఆసెట్టిఅచ్చివచ్చిందికదా అని, తాతల కాలం నాడు ఉన్న ధరలకే వస్తువులు అమ్మడం లేదు. సెట్టి తాతముత్తాతల కాలంలో రూపాయి పావలాకు కుంచెడుబియ్యం వచ్చేవి. ఈనాడు ఐదురూపాయలు. ఇప్పుడు సెట్టి ప్రస్తావించింది, కేదారనాథ ప్రతం రూపాయిపావలా దక్కించేయించిన, మీ హర్షకుల గురించి. అందుచేత నువ్వేం చేస్తావంటే—" అంటూ రహస్యంగా ఏదో సలహా ఇచ్చాడు.

పురోహితుడు ఆ సలహాకు చాలా సంతోషించి, ఆ సాయంత్రం సెట్టి దుకాణానికి వెళ్ళాడు. కుంచెడు బియ్యం కొలిపించుకుని వెళ్ళిపోతూ, సెట్టికి రూపాయిపావలా ఇచ్చాడు. సెట్టి ఆశ్చర్యపోతూ, ఇదేమిటని అడిగాడు.

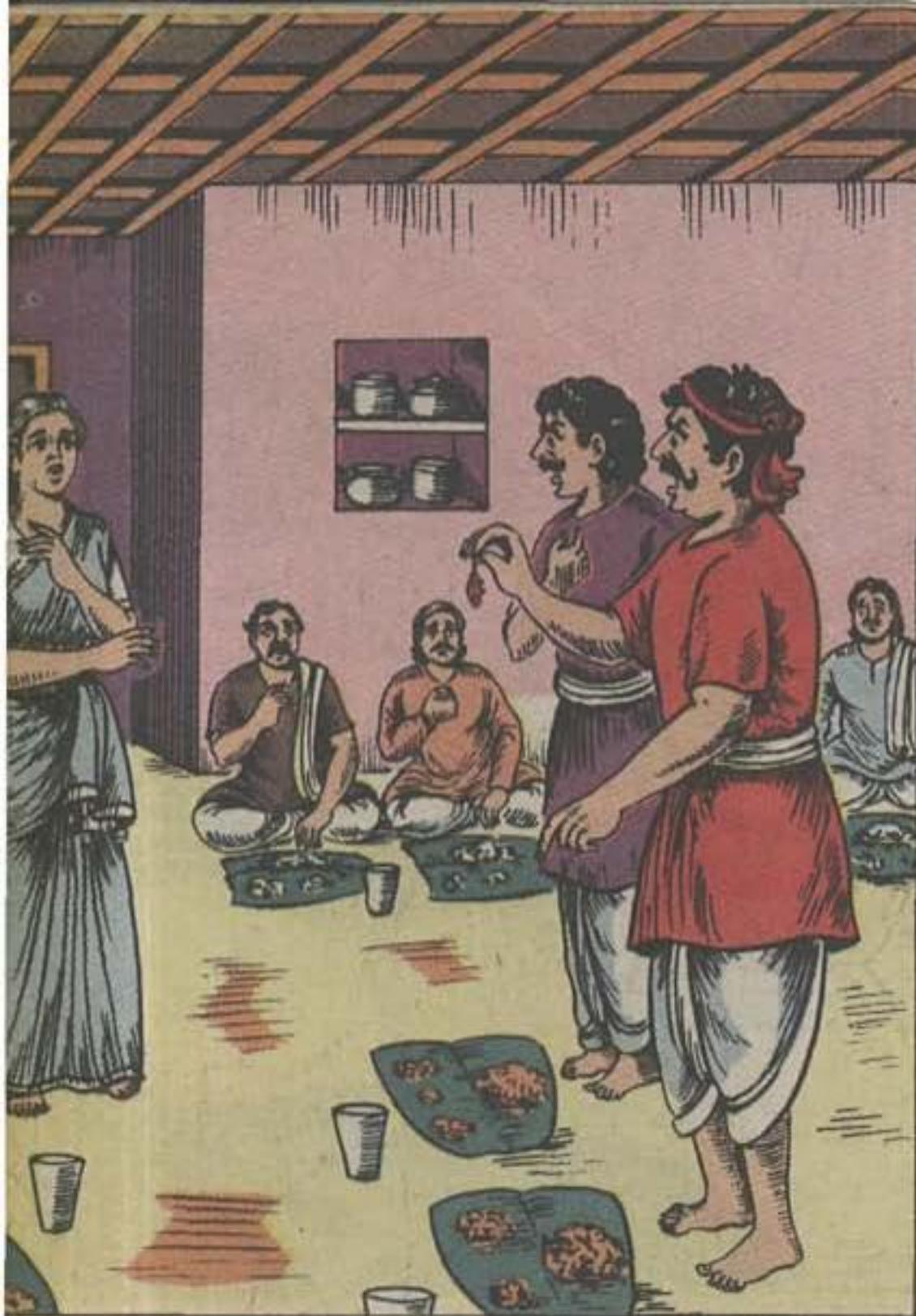
"సెట్టిగారూ! మీరు మీ తాత ముత్తాతల కాలం నాటి కేదారనాథప్రతం చేయించుకుని, నన్ను ఆ కాలంనాటి పురోహితుడుగా భావించి అచ్చివచ్చింది కనక, వారిచ్చినట్టీ రూపాయిపావలా దక్కించారు. నేను ఆ రూపాయిపావలాను, మా తాతముత్తాతల కాలంలోనే మార్పుకుని కుంచెడు బియ్యం తీసుకుని వెళుతున్నట్టుగా భావించాను. ఇదీ

మాకు పౌరోహిత్యంలో తాతల కాలంనుంచి అచ్చివచ్చిందే!" అన్నాడు పురోహితుడు.

సంగతి అర్థమై దుకాణం దగ్గరవున్న వాళ్ళందరూ పెద్దగా నవ్వారు. సెట్టి సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాడు. పురోహితుడికి ఇంత తెలివైనసలహాఇచ్చింది, గోవిందరాజని వారం తిరక్కుండానే గ్రామంలో అందరికి తెలిసి పోయింది. జనం అతణ్ణి తెలివైనవాడూ, మంచి లోక్యుడూ అని మెచ్చుకోసాగారు.

అయితే, గోవిందరాజు మాత్రం వాళ్ళతో, "మనం తేలిగ్గా మోసపోయే విషయాలలోని మెలికను కనిపెట్టి, ఆ మెలికను మను మోసగించినవాళ్ళకు బిగుసుకునేలాగా సలహా ఇవ్వడం లోక్యమూ కాదు, తెలివితేటలూ కాదు. నేను పురోహితుడుసుబ్రహ్మణ్యం విషయంలో ప్రయోగించింది చిట్టకు మాత్రమే!

అయినా, చిట్టాలు అన్నివేళలా ఫలించవు,” అనేవాడు.

ఎమైనా, ఆ తర్వాత ఒకటి, రెండు విషయాల్లో గోవిందరాజుసులపో బాగా పనిచెయ్యడంతో, గ్రామంలో తమకేదైనా సమస్య వస్తే చాలు, “గోవిందరాజేమైనా చిట్టాప్రయోగిస్తాడేమో కనుక్కుండాం,” అంటూ అతడి దగ్గరకు వచ్చేవారు.

ఒకసారి అక్కాయమ్మ అనే విధవరాలు, ఇద్దరాడపిల్లలతో గోవిందరాజు వచ్చింది. ఆమె భర్త కాలంచేశాక, అన్నగారు ఆమెను తన ఇంట వుంచుకున్నా, వదినగారు మాత్రం సూటిపోటీ మాటలతో, “తేరగా ఇంట చేరి తింటున్నారు - దిక్కుమాలిన సంత!” అంటూ విసుక్కునేది. ఈ మాటలు భరించలేక అక్కాయమ్మ గోవిందరాజు వచ్చి, ఇల్లు

అడ్డెకు తీసుకుని పూటకూళ్ళు పెట్టడం ప్రారంభించింది. గోవిందరాజు చుట్టుపక్కల గ్రామాల నంతలకు కూడలి కావడంతోనూ, ఆమె పెట్టే భోజనం, ఫలహారాలు రుచిగానూ, శుచిగానూ వుండడంతో జనంబాగారాసాగారు.

అదే గ్రామంలో, కిట్టప్ప అనేవాడు ఎంతో కాలంగా పూటకూళ్ళుఇల్లు నడుపుతున్నాడు. అక్కాయమ్మ కారణంగా వాడి వ్యాపారం దెబ్బతినసాగింది. వాడు ఇద్దరు కిరాయి మను మలను పురమాయించి, అక్కాయమ్మ పూటకూళ్ళు ఇంటికి భోజనానికి పంపాడు.

వాళ్ళు భోజనంచేస్తూ, వెంటతెచ్చిన బొద్దింకలను పులుసుకూరలో వేసి, బయటికితీసి, “ఏం కలికాలం! అన్నంఅమ్ముకోవడమేపాపం. పైగా అందులో బొద్దింకలు. ఇలాంటి భోజనం పెట్టినవాళ్ళు రోరవాది నరకాలు అనుభవిస్తారు!” అని కేకలు పెదుతూ విస్తరి ముందు నుంచి లేచిపోయారు.

దీనితో ఆసమయంలో భోజనాలు చేస్తున్న వాళ్ళల్లో కలకలం బయలుదేరింది. వాళ్ళు వంటకాలు తయారుచేసేప్పుడు అజాగ్రత్తగా వున్నదంటూ, అక్కాయమ్మను గట్టిగా చీవాట్లు పెట్టారు.

కిట్టప్ప ఆ రోజుతో ఊరుకోక, అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా కిరాయి మనుమలను పంపి, అక్కాయమ్మ పూటకూళ్ళింటిని అల్లరిపాలు చేయసాగాడు. ఒకరోజు అన్నంలో మేకులు వచ్చేవి. మరొకరోజు శాకాహారంలో ఉడికిన మాంసంముక్కే, చేపముక్కే వచ్చేది. దానితో పూటకూళ్ళకు వచ్చేవాళ్ళు తగ్గిపోసాగారు.

ఇదంతా తనంటే ద్వేషం వున్నవాళ్ళుచేయి స్తున్నారని, అక్కాయమ్మ గ్రహించింది. ఆమె

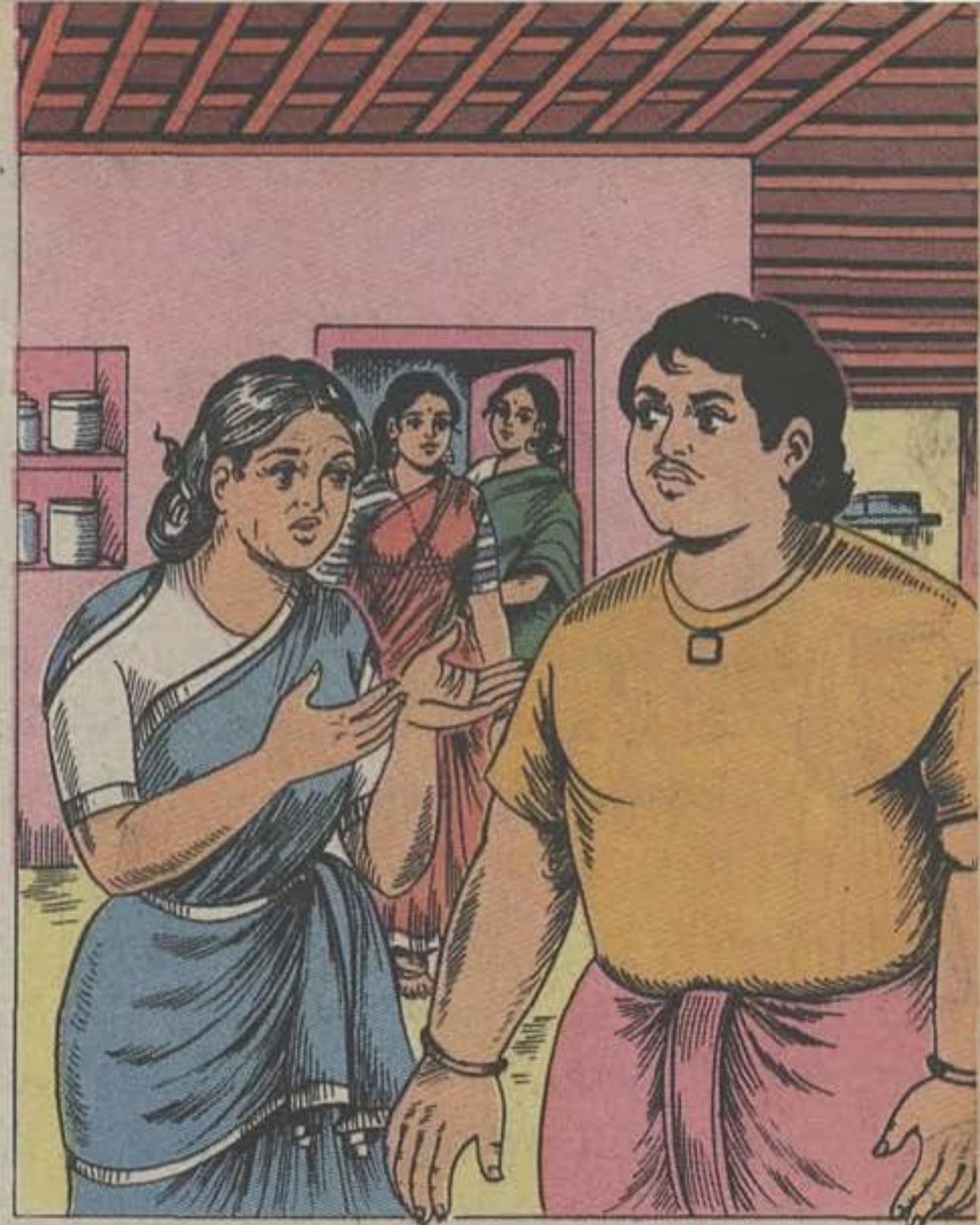
ఒకరోజు గోవిందరాజు దగ్గరకువెళ్లి, జరుగుతున్నది చెప్పి, ఎదైనా మంచి సలహా ఇవ్వమంటూ బావురుమన్నది.

గోవిందరాజు ఆమెతో, “యాచకుడికి యాచకుడే శత్రువు. అలాగే వ్యాపారికి వ్యాపారే శత్రువు. తన పూటకూళ్ళ వ్యాపారం దెబ్బతింటున్నదని, కిట్టప్ప ఈ అల్లరిపనులు చేయిస్తూండాలి. నువ్వుక పనిచెయ్య. గుండ ప్పతో మాట్లాడు. వాడికి నా అనేవాళ్ళులేరు. పదిమందిని తన్నగల సత్తా, సాహసం ఉంది. వాడు కూలిపని చేసుకుని నిజాయితీగా పాట్టపోసుకుంటున్నాడు. వాడికి నువ్వు దబ్బులు పుచ్చుకోకుండా భోజనం పెట్టు. వాడు నీకు రక్కాకవచమవుతాడు!” అన్నాడు.

అక్కాయమ్మ, గుండప్పకు కబురు చేసి, వాడితో, “మగదిక్కు లేకపోవడంతో, నేను అందరికి అలుసయ్యాను. ఎవరో నా పూటకూళ్ళ ఇంటికి చెడ్డపేరు తేవాలని, భోజన పదార్థాల్లో అవీ ఇవీ కలుపుతున్నారు. నువ్వు నాకు అందగా నిలబడు. నేను నీకుఉచితంగా భోజనం పెట్టి తృణమో, పణమో ఇచ్చుకుంటాను,” అన్నది.

ముందు గుండప్ప, అక్కాయమ్మ తనను కిరాయి గూండాగా భావించిందని మండి పడ్డాడు. తర్వాత గోవిందరాజు సలహా ఇచ్చాడని విని, శాంతంగా ఆలోచించి, ఇందులో తనకేదో మేలున్నదని, సరేనన్నాడు.

ఆ తర్వాత వారం తిరక్కుండానే గుండప్ప, అక్కాయమ్మ ఇంట చేరాడు. వాడక్కడ ఉచితంగా భోజనం చేస్తూ, వంటపనుల్లో అక్కాయమ్మకు సాయపడసాగాడు. యుక్తవయస్సు రాలైన అక్కాయమ్మ పెద్ద కూతురు కరుణ

వాడికి బాగా నచ్చింది. ఆ అమ్మాయి కూడా రోజులు గడిచేకొద్దీ వాడిపట్ల ఎంతో ఆదరభావం చూపసాగింది.

“నా అనేవాళ్ళు లేని తను అక్కాయమ్మకు అందగా నిలబడితే, ఏదో ఒకనాడు అల్లుడుగా స్థిరపడిపోవచ్చు. బహుశా, గోవిందరాజు చిట్టాలోని రహస్యం ఇదేనేమో!” అనుకోసాగాడు గుండప్ప.

కొద్దిరోజులు జరిగాక, ఒకరోజు కిట్టప్ప మళ్ళీ ఇద్దరు కిరాయిమనుషులను అక్కాయమ్మ పూటకూళ్ళ ఇంటికి పంపాడు. వాళ్ళు భోజనంచేస్తూ, వెంటతెచ్చిన బలపంముక్కలను కూరలో వేసి, బయటికి తీస్తూ ఏదో అనబోయేంతలో, గుండప్ప వాళ్ళు మెడలు పట్టుకుని లేవనెత్తి, రెండుదెబ్బులు వేసి, “ఈ అల్లరిపని చేసేందుకు మిమ్మల్ని

పరపిన వాళ్ళెవరు? నిజం చెప్పండి! లేక పోతే చర్చం వలిచేస్తాను,” అని గట్టిగా గదమాయించేసరికి, భోజనాలు చేస్తున్న అందరి ఎదటా, వాళ్ళు తమను కిట్టపు పంపాడని చేపేశారు.

అప్పటికప్పుడు నలుగురు పెద్దమను ఘలుపోయి, కిట్టపును గోవిందరాజు దగ్గరకు లాకుపోయారు. గోవిందరాజు ప్రశ్నించక ముందే కిట్టపు కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుంటూ, “గోవిందరాజు! గుండప్పను, అక్కాయమ్మ పూటకూళ్ళు ఇంట్లో ప్రవేశ పెట్టిన చిట్టు నీదని, ఇప్పటికి గ్రహించాను. నా పూట కూళ్ళవ్యాపారం దెబ్బతినిపోతున్నదన్న కసి కొద్దీ, నేనే కిరాయివాళ్ళను, ఆమె ఇంటికి పంపాను. నువ్వేళిక్క విధించినా భరిస్తాను,” అన్నాడు.

“కిట్టప్పా! ఇక్క విధించేందుకు నేను గ్రామాధికారిని కాదు. ఒకటి గుర్తుంచుకో-ఇతరులకు హని చేసేవాడిని దేవుడు మెచ్చడు. ఇతరుల మేలు కోరేవాడికి శుభం కలుగుతుంది. ఈ జరిగిన దాన్ని చూసి నిన్న గ్రామస్థులంతా పరమదుష్టుడికింద జమ కట్టిస్తారు. నీకున్న ఇతరత్రా చిన్న వ్యాపారాలు

కూడా దెబ్బతిని పోగలవు. నీకు తిరిగి గ్రామంలో అంతో ఇంతో మంచిపేరు రావాలంటే, ఒక పనిచెయ్య. అక్కాయమ్మ రెండో కూతుర్చి నీ కొడుకుపై చేసుకోబోతున్నానని నలుగురికీ చెప్పా. దుండగుల బారినుంచి పూటకూళ్ళ వ్యాపారాన్ని ఎలా కాపాడుకోవాలో అక్కాయమ్మకు తెలియ చేపేందుకు మాత్రమే – అలా కిరాయి మనుష్యులను పంపానని నమ్మబలుకు. ఆతరవాత అంతా చక్కబడుతుంది,” అని సలహా ఇచ్చాడు గోవిందరాజు.

కిట్టప్పా, గోవిందరాజు ఇచ్చిన సలహాప్రకారమే చేశాడు. గోవిందరాజు చిట్టు పుణ్యమాంటూ – ఏ శ్రమా లేకుండా అక్కాయమ్మ కూతుళ్ళిద్దరికీ పెళ్ళిళ్ళయ్యాయి. గుండప్ప అక్కాయమ్మ పెద్దకూతుర్చి పెళ్ళాడి, ఆమె సహాయింతో ఎటువంటి ఇబ్బందీ లేకుండా పూటకూళ్ళు నడుపుతూ, అత్తగారికి పూర్తి విశ్రాంతి కలిగించాడు.

కిట్టప్పకు కోడలితో పాటు, పోయిన గౌరవం నిలబడింది. ఇలా కథ సుఖాంత మవడంతో, గోవిందరాజుచిట్టు మరొకసారి గ్రామమంతా ప్రచారమైంది.

చెల్లనిసరుకు

బలుసులపాలెం కరణంపేరు, బుల్లెయ్య. ఒకనాడు ఆయన వీధిచావదిలో కూర్చుని, కర్మికపులెక్కలు ఏవో సరిచూసుకుంటూండగా, ఆయనభార్య లలితాంబ వచ్చి, “అమ్మాయికి సిమంతంచేయడానికి సాయంత్రంపొన్నపల్లి లోని మన వియ్యంకుడిగారింటికి వెళ్లాలి. పేరంటం సందర్భంగా పంచదానికి మితాయిలు కావాలని ఉదయం చెప్పాను. ఆ విషయం గుర్తుందా?” అని అడిగింది.

“గుర్తులేకేం! ఇప్పుడే ఆ పని చూస్తాను,” అని భార్యను. లోపలికి పంపి, వీధినపోయే వారిమీద ఒకకన్ను. తనలెక్కల మీద ఒకకన్ను వేసికూర్చున్నాడు బుల్లెయ్య.

ఇంతలో ఆ దారిగా వచ్చాడు సాంబయ్య అనే చిన్నరైతు. బుల్లెయ్య అతణ్ణి పిలిచి, తగ్గుస్వరంలో ఏదోమాట్లాడి పంపాడు. మరికాసేపటికి అటుగావచ్చిన పేరయ్యనుపిలిచి, అతడితోనూఏదోమాట్లాడిపంపాడు బుల్లెయ్య.

“ఏదో వ్యవహంలో పడి మితాయిల సంగతి మరిచినట్టున్నారే!” అంటూ మళ్ళీ వచ్చింది లలితాంబ.

“లేదు, లేదు. ఆ పనిలోనే ఉన్నాను!” అంటూ బదులిచ్చిన భర్తను అనుమానంగా చూస్తూ, తిరిగిలోపలికి వెళ్ళింది లలితాంబ.

ఆ తర్వాత కొద్దిసేపటికి దారివెంట పోతున్న మరిద్దరిని పిలిచి, ఏదో మాట్లాడి పంపాడు, బుల్లెయ్య.

ఇంటిలోనే వుండి, ఒకకన్ను ఇటువేసి వుంచిన లలితాంబ తిరిగి బయటికి వచ్చి, “దారేపోయేవాళ్ళనుపిలిచి అదీయిదిమాట్లాడు తున్నారు గానీ, మితాయిలు తెప్పించమన్న నామాట మాత్రం చెవికెక్కించుకున్నట్టు లేదు!” అన్నది నిష్పారంగా.

“చూస్తున్నాపుగా? ఇప్పుడు నేనుమాట్లాడిన వాళ్ళందరూ, మితాయిలు కొని తెచ్చేపనిమీద వెళ్ళిన వాళ్ళే!” అన్నాడు బుల్లెయ్య నవ్వుతూ.

“నేనంత వెరిదాన్ని కాదులెండి! మిచాయిలు తేవడానికయితే మీరింత మందిని ఎందుకు పంపుతారు? ఒక్కరు చాలరా? అందువల్ల, నా ఎదురుగా ఒక మనిషిని పిలిచి, మిచాయిలు తెమ్మని అతడికి మీరు పురమా యించేదాకా, నేను ఇక్కడనుంచి కదిలేదిలేదు,” అన్నది లలితాంబ గట్టిగా.

“మిచాయిలు కొనాలని మనమనుకున్నా, అమ్మడానికి ఆ గురువయ్యశెట్టి ఇంకా సిద్ధంగా లేదు,” అన్నాడు బుల్లెయ్య నవ్వుతూ.

“ఇది మరీ చోద్యంగా వుంది! అతగాడు అమ్మేది ఏ ఇల్లో, పాలమో కాదుగదా. దుకాణం తెరిచేదే అమ్మడానికాయె. మరి ఇంకా సిద్ధం కాకపోవడంఏమిటి? అసలువిషయంఏమిటో చెప్పరాదా?” అన్నది లలితాంబ కోపంగా.

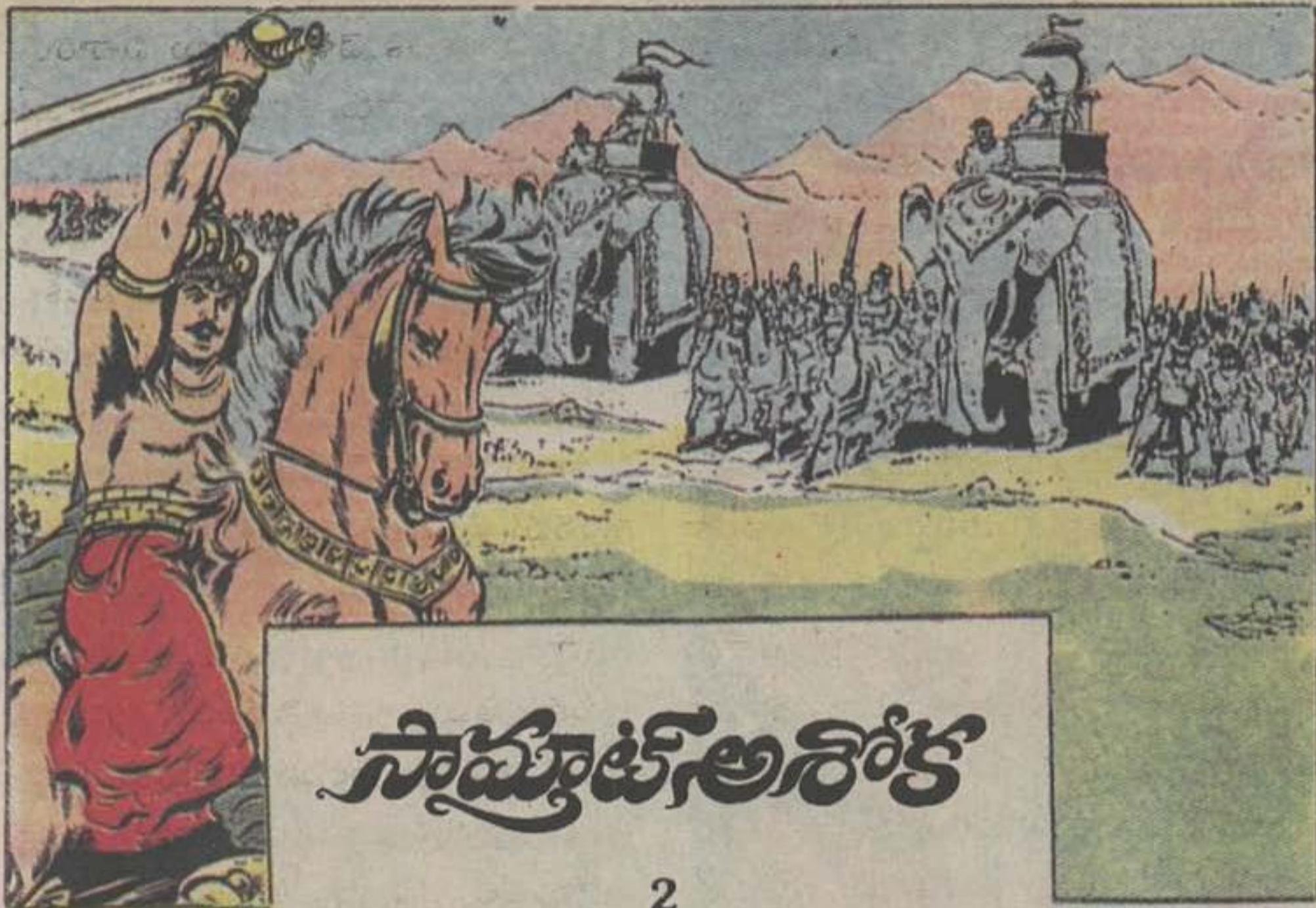
“బావుంది, అలా అడుగు చెబుతాను. నేను నిన్ననే గురవయ్యశెట్టి దుకాణానికి వెళ్లి మిచాయిల ధరలు విచారించాను. లడ్డుగాని, మైనురుపాకులుగాని, మణుగు ఇరవైరూపాయిలకు తగ్గేది లేదన్నాడు. సరుకు నాట్యంగా, రుచిగావుంది. అతడు ధరతగ్గించేందుకు ఒక ఉపాయం ఆలోచించాను. దాని ఇప్పుడు నేను వంపిన వాళ్ళంతా

శెట్టి దుకాణానికి వెళ్లి ధరలు విచారించి సరుకు రుచిచూస్తారు. తర్వాత, ఈ మిచాయికి వాడిన పిండి కల్తీదిలాపుంది అనీ, సరుకు నిలవపున్నట్టుంది అనీ, వాడిన నెయ్యలోఏదో లోపం పున్నదనీ’ ఇలా రకరకాలుగా వంకలు పెట్టి కొనకుండా వెళ్లిపోతారు. నలుగురూ ఒకేరకంగా అనేసరిక, గురవయ్యశెట్టికి తన మిచాయిల్లో నిజంగానే ఏదోలోపం పున్నదని గట్టినమ్మకం కలుగుతుంది. ఆ సరుకును వదిలించుకోవడానికి ధరను సగానికి సగం తగ్గిస్తాడు. గురవయ్య అలా ధరలు తగ్గించి సరుకు అమ్మడానికి సిద్ధపడగానే వాటిని కొని తెమ్మని నేను పంపిన వాళ్ళకు చెప్పాను!” అంటూ బదులిచ్చాడు బుల్లెయ్య.

ఇంతలో చిట్టెయ్య, పెద్ద సంచీనిండుగా మిచాయిలు నింపుకుని వస్తూనే, “అయ్య, మీరన్నట్టుగానే గురవయ్యశెట్టి ధరలుసగానికి సగంతగ్గించాడు. ఈ రోజున మణుగుమిచాయి ధర పదిరూపాయలే!” అన్నాడు పాంగిపోతూ.

తన భర్త కూర్చున్నచోటు నుంచి కదల కుండా, ఇంత తంత్రం నడిపినందుకు, అతడి కేసి అబ్బారంగా చూస్తూ, అలాగే నిలబడి పోయింది లలితాంబ.

సాహిత్యాలరీక్

2

మగధ రాజుని పాటలిపుత్రంలో చాణక్యుడి సాయంతో చంద్రగుప్తుడు రాజై, మౌర్య వంశాన్ని స్థాపించాడు. చంద్రగుప్తుడి అనంతరం ఆయన కుమారుడు బిందుసారుడు రాజయ్యాడు. ఒకనాడు ఒక పేదబ్రాహ్ముడు, తన కుమార్తె సుభద్రను వెంటబెట్టుకునివచ్చి, ఆమె మహారాణి అవుతుందని జ్యోతిష్ములు చెప్పారని రాజుకు అప్పగించి, వివాహమాడమన్నాడు. రాజు అప్పటికి సరే అన్నాడు గాని. రాజ్యవ్యవహారాలలో పది ఆ విషయం మరిచిపోయాడు. రెండేళ్ళ తరవాత ఆయనకావిషయం జ్ఞాపకం రాగానే, సూర్యాస్తమయంలోగా సుభద్రను వివాహమాడాలని నిర్ణయించాడు. తరవాత-।

రాజుజ్ఞ కాగానే, సుభద్రను వివాహమాడే విషయం భట్టులు చాటింపు ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేశారు. నగర వీధులను అరటిచెట్లతో, మావితోరణాలతో, రంగురంగుల పుష్టులతో అలంకరించారు. నగరం వింత శోభతో కళకళలాడనాగింది.

అదృష్టవశాత్తు సుభద్ర తండ్రి అయిన బాహ్యాడు, తనకుమార్తె రాజభవనంలో ఎలా వుందో చూసిపోదామని ఆరోజే రాజునికి

వచ్చాడు. తన కుమార్తె వివాహం అప్పుడే జరగనున్నదని గ్రహించి పరమానందం చెందాడు. ఆయన రాజభవనం సమీపి స్తూండగా, ఆయనను ఆహ్వానించడానికి రాజభట్టులు గ్రామానికి ప్రయాణమవుతూ న్నట్టు తెలియవచ్చింది. ఆయన్ను చూడగానే, భట్టులు ఆదరంగా రాజభవనంలోకి తీసుకు వెళ్ళారు. మరికొంత సేపటికి మేళతాలాలతో, వేదమంత్రాలతో, ఆస్టానజ్యోతిష్ములు నిర్ణ

‘చంద్రమామ’

యించిన శుభఫుడియలలో రాజు బిందు సారుడు, మాట ఇచ్చిన ప్రకారం సూర్యాస్త మయింలోగా సుభద్రను వివాహమాడాడు. సుభద్రతండ్రి, నూతన దంపతులను ఆనంద బాష్పాలతో ఆశీర్వదించాడు.

రెండేళ్ళపాటు రాజబ్ధవనంలో మామూలు పరిచారిక లాగా జీవితం గడిపిన సుభద్ర, ఇప్పుడు సర్వలంకారభూషిత అయిన రాణి అయింది. అవసరాలు సమకూర్చడానికి పలువురు పరిచారికలతో ఆమెకు ప్రత్యేకంగా ఒక భవనం ఏర్పాటయింది.

ఇన్ని సంపదలు సమకూరిన తరవాత ఆమె సంతోషానికి తక్కువే ముంటుంది? కానీ, ఆమెకు సంతోషంగా ఉండే భాగ్యం కలగలేదు. రాజుగారి పెద్దరాణులు సమయం దొరికితేచాలు; ఆమెను సూటిపోటి మాటలతో

వేధించసాగారు: “అదిగో చూడు, ఆ బిక్షగాది కూతురు ఎంత అహంకారంతో మిడిసిపదు తున్నదో!” అని ఒక రాణి అంటే, “బ్రాహ్మణ కన్యలు ఇలా సిగ్గువిడిచి రాజబ్ధవనాలమీద పడితే మనం రాజకుమార్తెలుగా పుట్టుడమేందుకు?” అని మరొక రాణి వంతపాడేది.

“ఈ నడమంత్రపుసిరి, మరి ఎంతకాలం ఉంటుందో అదీ చూడకపోతామా?” అని మూడోరాణి అంటే, మిగతా ఇద్దరూ పకపకానవ్యవారు హేతనగా.

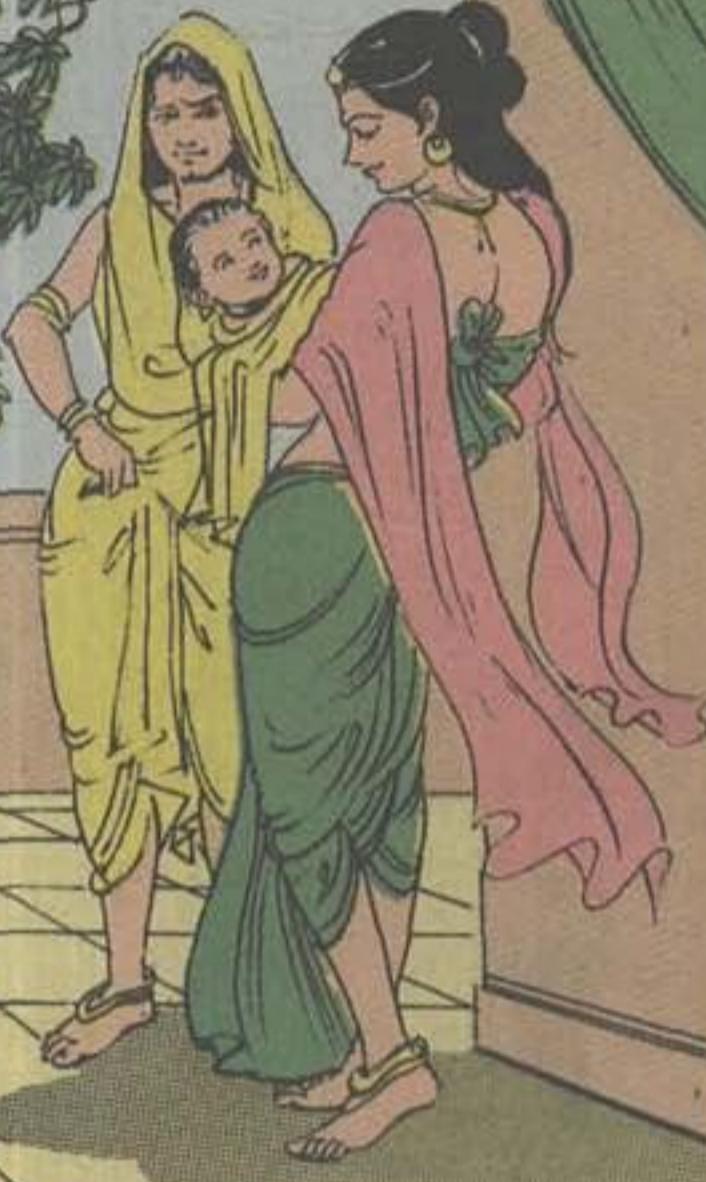
సూదుల్లాంటి వారి మాటలకు సుభద్ర హృదయం విలవిలలాడేది. అయితే, ఆమె మౌనంగా రోదించేదే తప్ప, ఆ సంగతి తన భర్తాలయిన రాజుతో కూడా చేప్పేది కాదు. ఆమెస్వభావం అటువంటిది. పైగా రాజురాజ్య వ్యవహారాలలో తలమునకలుగా ఉన్నాడు. రాజబ్ధవనంలో జరిగే వ్యవహారాలను పట్టించుకునే స్థితిలో లేదు.

సుభద్ర అంటే తొలినుంచి అనురాగం చూపే ఒక వృద్ధపరిచారిక, ఒంటరిగా విల పించే సుభద్రను, “సువ్వంటే వాళ్ళకు ఎంతో అసూయ తల్లి! అందుకే నిన్నిలా వేధిస్తున్నారు. వాటన్నిటినీ పట్టించుకోవద్దు. ఈ భవనంలో వాళ్ళకున్న అధికారం, నీకూ ఉన్నది!” అని ఓదార్చేది.

ఆ మాటలకు సుభద్ర చిన్నగా నవ్యేది. అయితే, ఆనవ్వులో సంతోషంకన్నా, విషాదం పాలు ఎక్కువగా కనిపించేది.

ఇలా ఒక యేడాది గడిచింది. సుభద్ర ఒక మగబిడ్డను ప్రసవించింది. కాంతులు వెదజల్లే ఆ బిడ్డమోము చూస్తూ, “నీ రాకతో నాశోకంతీరిపోయింది నాన్నా! నా శోకంతీర్చ

దానికి పుట్టిన అశోకుడిని నువ్వు!” అంటూ రెండు చేతులతో ఎత్తుకుని ముద్దాడేది. ఆ బిడ్డకు అశోకుడనే పేరు స్థిరపడి పోయింది.

అశోకుడు జన్మించడానికి ముందే పెద్ద రాణులు ముగ్గురు, ఐదుగురు కొడుకులను కన్నారు. వారిలో సుశేషుడనే వాడు పెద్దవాడు. అందరూ అతన్ని చిన్నప్పటి నుంచే యువరాజుగా భావించసాగారు. కాబట్టి రాజోద్యగులు అతనిపట్ల అమితమైన గౌరవమర్యాదలు ప్రదర్శించ సాగారు. దాంతో అతనిలో అహంకారం పెరగసాగింది. తన ఇష్టానికి భిన్నంగా నడుచుకునే వారిమీద దురుసుగా ప్రవర్తించే వాడు. తన మాటకు మారుపలికే వారిమీద విరుచుకుపడేవాడు. తను చెప్పినట్టు చేయకపోతే సేవకులను కొట్టేవాడు. అయినా, కాబోయే రాజు అన్నభయంతో

అతనికి ఎవరూ ఎదురుచెప్పేవారు కాదు. సుశేషుడు అశోకుడికన్నా మూడేళ్ళు పెద్ద వాళ్ళప్పుడు నవయోవన ప్రాయంలో ఉన్నారు. వాళ్ళిద్దరూ ఒకనాడురాజోద్యనంలో విషారిస్తూండగా, అటువైపు వచ్చిన తోటమాలి అశోకుడికి నమస్కరించాడు. చాటునుంచి హరాత్తుగా ఒక దెబ్బతో తోట మాలిని కింద పడుధోసి, “నన్నే అవమానిస్తావా?” అని అరిచాడు సుశేషుడు.

తోటమాలి మెల్లగా లేచి నిలబడి, “తమర్చినేనెందుకు అవమానిస్తాను ప్రభూ!” అన్నాడు.

“అయితే, నన్ను వదిలి, నా ఎదుట ఈ బిచ్చగత్తే కొడుకుగై ఎందుకు నమస్కరించావు?” అని గద్దించాడు సుశేషుడు.

“అన్నయ్య, మాటలు మర్యాదగా రానీ. మీతల్లినాకుతల్లి అయినట్టే, నా తల్లి కూడా నీకుమాతృసమానురాలే!” అన్నాడు అశోకుడు.

“చీ, నోర్చుయ్! మరోసారి ఆ మాట అనకు. నీ తల్లి నాకు తల్లీ కాదు; నా తల్లి నిన్ను తన కొడుకుగా భావించడం, ఈజన్మలో జరగదు!” అన్నాడు సుశేషుడు వెటకారంగా.

“మనమిద్దరం బిందుసార మహారాజు కుమారులం. మీ తల్లిలాగే నా తల్లి కూడా రాజుగారినివివాహమాడిన ధర్మపత్ని! నాతల్లిని అవమానిస్తే అది మన తండ్రిని అవమానించినట్టే అపుతుంది!” అన్నాడు అశోకుడు నెమ్ముదిగా.

“నిన్ను, నీతల్లినీ అవమానించడం నాకు అనందకరమైన విషయం! నువ్వేం చేయగలవు?” అన్నాడు సుశేషుడు పట్టరానిగర్వంతో.

“అందుకు నీనుంచి క్షమాపణలు చెప్పించడమే నాకు ఆనందకరం!” అంటూ అశో

కుడు సుశేషుడి చేయి వదిసిపట్టుకుని
వెనక్కు మెలితిప్పాడు.

సుశేషుడు వదలమని బాధతో అరిచాడు.
కాని అశోకుడు వదలేదు. తోటమాలి ఉద్యాన
వనంనుంచి వెలుపలికివచ్చి, అటుగా వెళు
తూన్న మంత్రికి విషయం చెప్పాడు.

మంత్రి అక్కడికివచ్చి, “ఆయన్న వదిలి
పెట్టు, వదిలిపెట్టు,” అని అరిచాడు.

అశోకుడు సుశేషుడి చేయివదలి మంత్రి
కేసి చూశాడు.

“అన్నను అలా చేయవచ్చా?” అని అడి
గాడు మంత్రి.

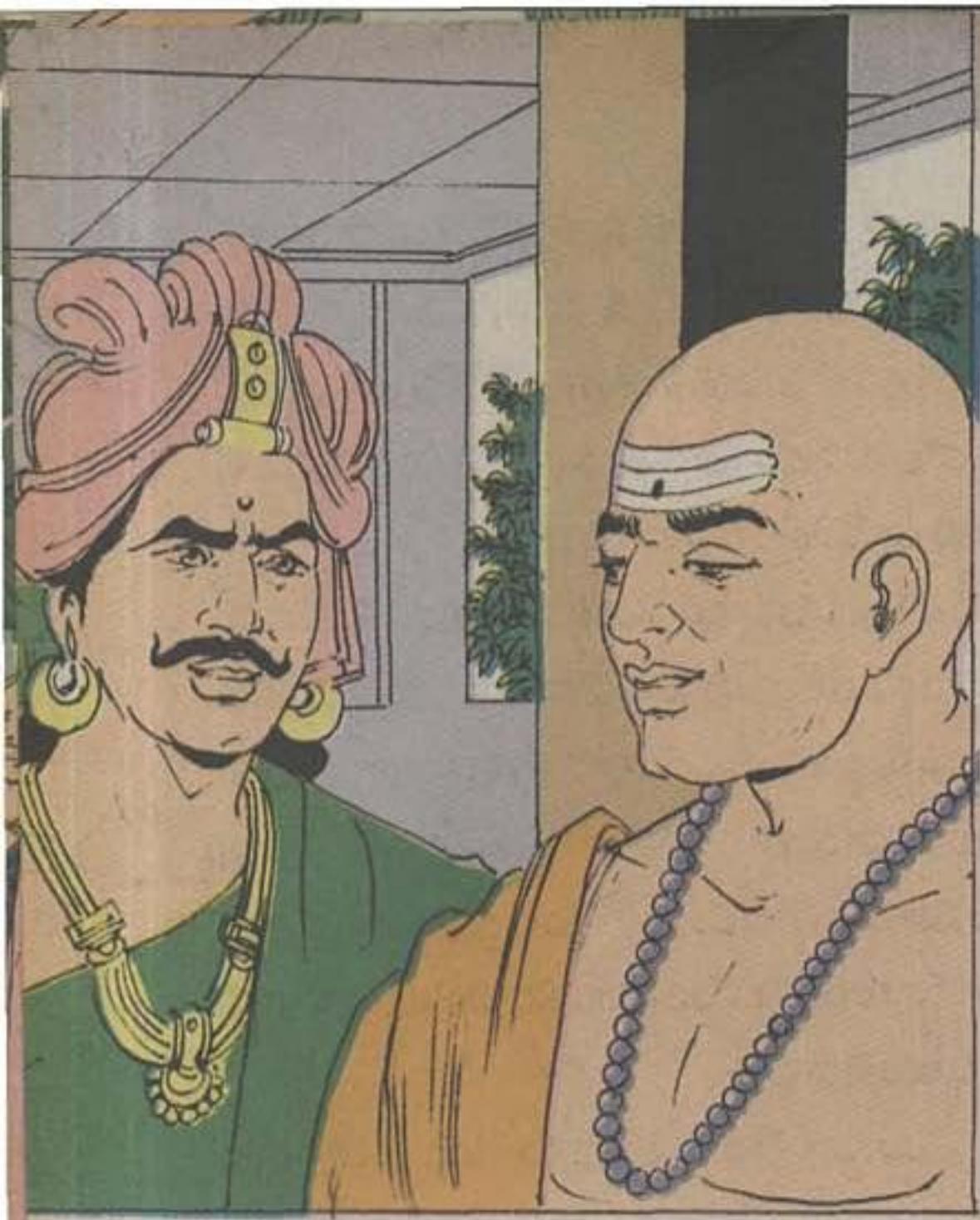
“అతడు అన్నలాగా నడుచుకోలేదు. అవి
వేకి అయిన శత్రువులా మాట్లాడాడు. నా
తల్లినీ, తండ్రినీ అవమానించడం నేను
సహించను. ఇక్కెవారిని గురించి మాట్లాడితే
అతని చేయిని కాదు; మెడను విరుస్తాను,”
అన్నాడు అశోకుడు కోపంగా.

సుశేషుడు అశోకుడి కేసి ఒకసారి ఆగ్ర
హంతో చూసి, అక్కడి నుంచి వేగంగా వెళ్లి
పోయాడు. మంత్రికి అతని ధోరణి చూస్తూంటే
ఏదోబకనాడు అశోకుడి మీద పగసాధించే
వాడిలాగే కనిపించాడు!

చంద్రగుప్తుడు నందులను ఓడించి,
మౌర్యవంశం స్థాపించడానికి సాయపదిన
చాణక్యుడు, బిందుసారుడికి కూడా ప్రధాన
సలహారుగా కొనసాగుతున్నాడు. రాజ
కుమారులు ఇరువురి మధ్య రగులుతూన్న
పగను గురించి మంత్రి ఒకనాడు చాణక్యుడికి
తెలియజేశాడు.

“చుట్టూ చేరిన వంధిమాగధుల పొగద్దల
కారణంగా సుశేషుడు దారి తప్పుతున్నాడు.
అశోకుడు ఇంకా పసిప్రాయంలోనే ఉన్నాడు.
మునుముందు మంచివాడుగా రూపాంద
వచ్చు. లేదా, వాడూ దారి తప్పవచ్చు. అంతా
పరిస్థితుల ప్రభావం మీద ఆధారపడి

ఉంటుంది!” అన్నాడు చాణక్యుడు, గంభీరంగా.

“నిజమే, మహాత్మ! అయినా మహారాజు గారు సుశేషుడి పట్ల పక్కపాత వైఖరితో ప్రవర్తిస్తున్నారని నా అనుమానం. అహంభావి అయిన సుశేషుడు రాజైతే మౌర్యసామ్రాజ్యానికి క్షేమంకాదని నా అంతరాత్మ చెబుతున్నది!” అన్నాడు మంత్రి.

చాణక్యుడుకొంతసేపు మౌనంగా ఆలోచించి, “రాజుగారికి జ్యేష్ఠకుమారుడి పట్లగల త్రమలనుతోలగించదం అవసరం!” అన్నాడు.

మంత్రి చాణక్యుడికి నమస్కరించి అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయాడు.

ఒకనాడు సాయంకాలం భవన ఉపరితలంలో వచార్లుచేస్తూన్నరాజుదగ్గరికి చాణక్యుడు వచ్చాడు. బిందుసారుడు ఆయనకు

చేతులెత్తి నమస్కరించి, “వార్త పంపితే తమ సమక్షానికి నేనే వచ్చేవాళ్లే కదా!” అన్నాడు.

“మీ కుమారులలో ఒకరిని మౌర్యసింహసునానికి ఆర్పుడయిన వారసుడిగా తీర్పిదిద్దవలసిన సమయం ఆసన్నమయింది. ఆవిషయం తమకు గుర్తుచేయడం నా ధర్మంగా భావించి వచ్చాను,” అన్నాడు చాణక్యుడు.

రాజు ఉలికిప్పడి, “నా జ్యేష్ఠకుమారుడు యువరాజు సుశేషుడు మౌర్యరాజ్యసింహసనం అధిష్టించడానికి ఆర్పుడుకాదా?” అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

“జ్యేష్ఠకుమారుడు సింహసనానికి వారసుడు కావడం సాధారణ సంప్రదాయం మాత్రమే. అది అన్ని సందర్భాలకూ అభిలషటీయంకాదు. దక్కతగలవారికి రాజ్యపట్టాభి షేకంజరగాలి! అదేరాజ్యానికిక్కేమం!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

చాణక్యుడు మిత్రభాషి అనీ, ఎదిచెప్పినా బాగా ఆలోచించిగాని చెప్పుడనీ రాజు బిందుసారుడికి తెలుసు. పెద్దకొడుకును రాజు చేసే విషయంలో తనను పునరాలోచించమని కోరడానికి బలమైన కారణం ఉండి తీరుతుందని ఆయన గ్రహించాడు.

“రాజు, ఈ విషయంలో మనం తొందర పదనవసరం లేదు. రాజ్యసింహసనం ఎవరికి అప్పగించాలో ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోలేదనీ, రాజకుమారుల ప్రవర్తనను మనం గమనిస్తున్నామనీ రాజకుమారులకు తెలియాలి. రెండు మూడేళ్లు పెద్దవాడై పుట్టినంతమాత్రాన తానేరాజ్యానికిరాజు కాగలననే భావం సుశేషుడికి కలగకూడదు. అదేవిధంగా మనం అప్పుడప్పుడు రాజకుమారుల తెలివితేటు

లను పరిక్షించడం అవసరం!” అన్నాడు చాణక్యదు.

“చిత్తం, మహాత్మ! అంతా తమ అభీష్టాను సారమే కానివ్యంది. ఆ పరీక్షలేవో వెంటనే ప్రారంభించినా ఆక్షేపణ లేదు,” అన్నాడు బిందుసారుడు.

“ఆ విషయం గురించి కూడా ఆలోచించాను. రేపు సూర్యోదయంకల్లా మీ కుమారులు ఆరుగురినీ నగరానికి ఉత్తరంగా ఉన్న శివాలయానికి రమ్మనంది. వాళ్ళు వచ్చేప్పుడు వాళ్ళకు నచ్చిన ఉత్తమ వాహనంలో రావాలి; వచ్చేముందు బలవర్ధకమైన ఆహారం భుజించి రావాలి; ఆలయం చేరిన తరవాత విలువైన ఆసనంలో కూర్చోవాలి – అని విడివిడిగా సందేశాలు పంపండి!” అని చెప్పి, చాణక్యదు అక్కడి నుంచి బయలు దేరాడు.

చాణక్యదు చెప్పినట్టే రాజు తన కుమారులకు సందేశాలు పంపాడు.

మరునాడు సూర్యోదయానికిముందే రాజు బిందుసారుడు, చాణక్యదు, మంత్రులు, కొందరు రాజోద్యగులు శివాలయ ప్రాంగణానికి చేరారు. సూర్యోదయం కాగానే రాజకుమారులు ఒక్కొక్కరుగా రాశాగారు.

యువరాజు నుశేముడు జోదుగుర్చాలు పూస్చిన, అందమైన రథంలో వచ్చి దిగాడు. రెండవ రాకుమారుడు ఆఖరణాలతో అలంకరించిన ఏనుగు మీద వచ్చాడు. మూడవ రాకుమారుడు దృఢమైన గుర్తం మీద వచ్చాడు.

నాలుగవ రాకుమారుడూ, ఐదవ రాకుమారుడూ పల్లకీలలో వచ్చి దిగారు. ఆఖరుగా

వచ్చిన అశోకుడు మాత్రం ఏ వాహనంలోనూ రాకుండా, కాలినడకనే సమయానికి అక్కడికి వచ్చిచేరాడు.

ఆలయమంటపంలో, రాజబటులు రాకుమారులు వేయమన్న ఆసనాలు వేశారు. ఇద్దరు రాకుమారులు తమవెంట తెప్పించుకున్న దంతపుసింహసనాల మీద ఆసీనులయ్యారు. మరిద్దరు పట్టుపరుపులు పరచి, వాటి మీద నుఱంగా కూర్చున్నారు. ఐదవ రాకుమారుడు పులిచర్చం పరచి దానిమీద కూర్చున్నాడు. అశోకుడు తన వెంట ఏమీతెచ్చుకోలేదు. శుభ్రంగా నేల మీద కూర్చున్నాడు.

అశోకుడి ప్రవర్తనకు మిగిలిన రాకుమారులు తమలో తాము హేతనగా నవ్యకోసాగారు.

రాజుకు కూడా అశోకుడి ప్రవర్తన విష్టు రంగా తోచింది.

చాణక్యుడు రాకుమారులను సమీపించి, “మీ వాహనాలను, ఆసనాలను చూశాం. మరి ఉదయం ఏం భుజించారు?” అని అడిగాడు.

రాకుమారులు తాము త్రిన్న, రకరకాల వంటకాలను గురించి పోటీపడి వివరించారు.

ఆ తరవాత చాణక్యుడు అశోకుణ్ణి సమీపించి, “నాయనా! నువ్వు రాజుకుమారుడిని. నీ దగ్గర ఎన్నో వాహనాలు ఉన్నాయి. వాటిని వద్దని కాలినడకన ఎందుకు వచ్చావు?” అని అడిగాడు.

“మహాత్మా! తమరు ఉత్తమమైన వాహనాన్నే ఉపయోగించమన్నారు. నేను నాకు ఉత్తమమనితోచిన నా కాళ్ళను ఉపయోగించాను. మనిషికి కాళ్ళకు మించిన ఉత్తమ వాహనం లేదనుకుంటాను,” అన్నాడు అశోకుడు.

“అలాగా! మరి ఏ ఆహరం భుజించి వచ్చావు?” అని అడిగాడు చాణక్యుడు.

“గిన్నెదు పెరుగు!” అన్నాడు అశోకుడు.

“నిన్న బలవర్ధకమైన ఆహరం కదా భుజించి రమ్మన్నాను. మరి గిన్నెదు పెరుగు

తాగి వచ్చానంటా వేమిటి?” అన్నాడు చాణక్యుడు ఆశ్చర్యంగా.

“బిడ్డకు ఏ వేళకు ఏది బలవర్ధకమైన ఆహరమో తల్లికే తెలుసు. నా తల్లి నాకు ఉదయం గిన్నెనిండా పెరుగు ఇచ్చింది. మారు మాట్లాడకుండా దానిని తాగి వచ్చాను,” అన్నాడు అశోకుడు.

“ఇదేమిటి, ఇలా కటికనేలమీద కూర్చున్నావు? ఇదేనా విలువైన ఆసనం?” అని అడిగాడు చాణక్యుడు.

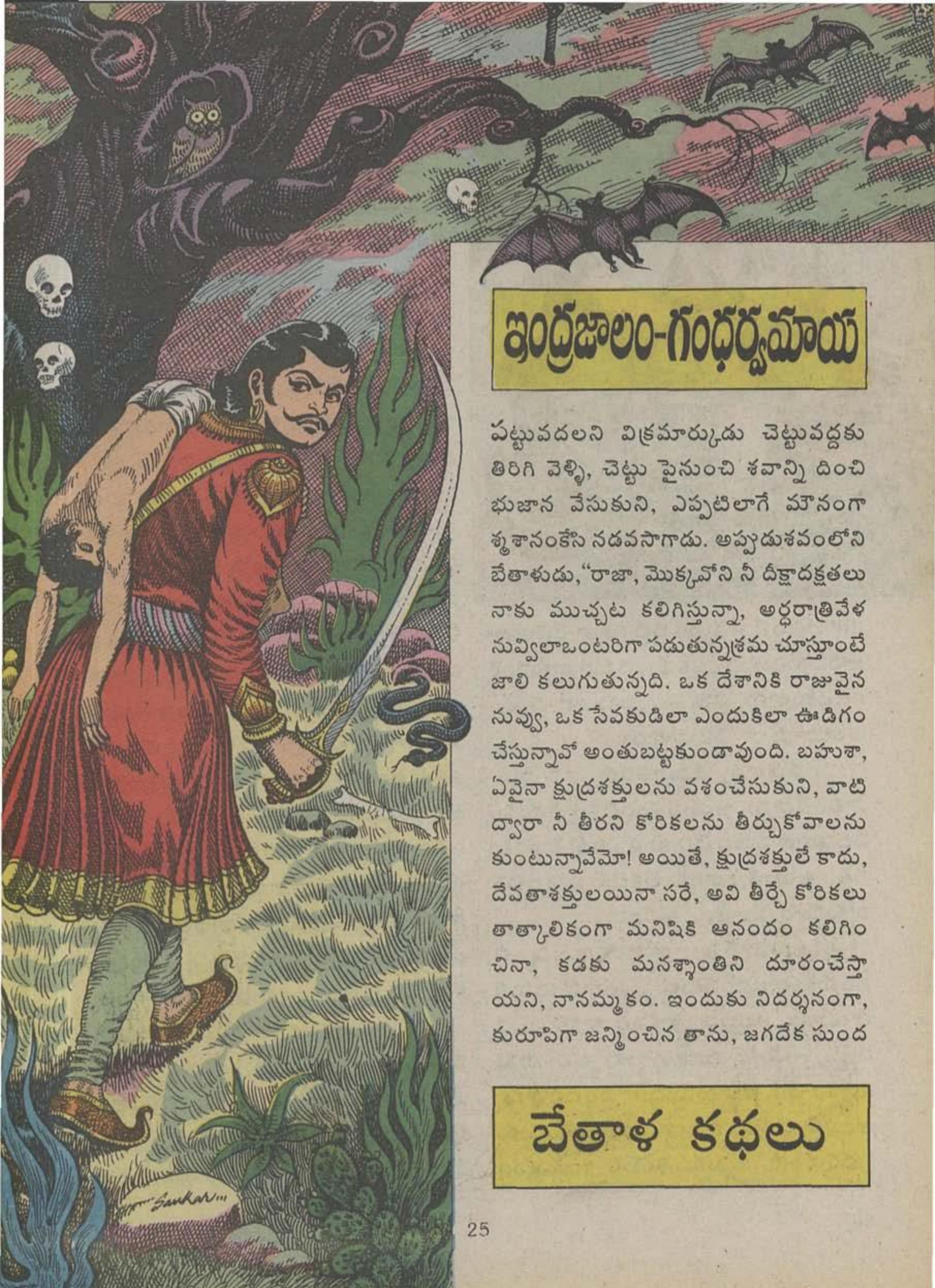
“మహాత్మా! విలువైన ఆసనం మీద తమరు కూర్చేమన్నారు. భూమికన్నా విలువైనది ప్రపంచంలో ఉన్నదా? అందుకే భూమిని ఆసనంగా చేసుకున్నాను?” అని సమాధానమిచ్చాడు అశోకుడు.

“అద్భుతమైన సమాధానం!” అన్నారు రాజుకు వెనకగా నిలబడిన మంత్రులూ, రాజోద్యగులూ ముక్కకంరంతో.

చాణక్యుడు మందహసం చేస్తూ, “నిన్న అభినందిస్తున్నాను!” అంటూ అశోకుణ్ణి ఆప్యాయంగా వీపుపై స్ఫురించాడు.

కుమారుడి తెలివితేటలకు రాజుకు ఆశ్చర్యానందాలు కలిగాయి. – (ఇంకాపుంది)

ఇంద్రజాలం-గొంధర్షమాయ

పట్టువదలని విక్రమర్చదు చెట్టువద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టు పైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శృంఖలంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజు, మొక్కావోని నీ దీక్షాదక్కతలు నాకు ముచ్చట కలిగిస్తున్నా, అర్థరాత్రివేళ నువ్వులాబంటరిగా పడుతున్నశమ చూస్తూంటే జాలి కలుగుతున్నది. ఒక దేశానికి రాజువైన నువ్వు, ఒక సేవకుడిలా ఎందుకిలా ఊడిగం చేస్తున్నావో అంతుబట్టకుండా వుంది. బహుశా, ఎవైనా క్షుద్రశక్తులను వశంచేసుకుని, వాటి ద్వారా నీ తీరని కోరికలను తీర్చుకోవాలను కుంటున్నావేమో! అయితే, క్షుద్రశక్తులే కాదు, దేవతాశక్తులయినా సరే, అని తీర్చే కోరికలు తాత్కాలికంగా మనిషికి ఆనందం కలిగించినా, కడకు మనశ్శాంతిని దూరంచేస్తాయని, నానమ్మకం. ఇందుకు నిదర్శనంగా, కురూపిగా జన్మించిన తాను, జగదేక సుంద

బేతాళ కథలు

రిగా భాసించే అదృష్టం పట్టి కూడా చేసేతులా జారవిడుచుకున్న, ఒక మందమతి రాకుమార్తె కథచెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పగడపురాన్ని జీమూతవర్ష అనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయన మంచి స్వరద్రూపి. పట్టపురాణి వసుధాదేవి కూడా ఎంతగానో సాందర్భ వతి. అయితే, వారికి లేకలేక జన్మించిన రాకుమార్తె మాత్రం, కురూపి.

తమ కుమార్తె ఇలా అనాకారిగా జన్మించి నందుకు రాజదంపతులు ఎంతగానో కుమిలి పోయారు. అయినా, కాకిపిల్ల కాకికి ముద్ద న్నట్టు, ఆమెకు మణిమంజరి అని నామ కరణం చేసి, అల్లారుముద్దగా పెంచసాగారు. అయితే, దేవుడు కరుణామయుడనేందుకు నిదర్శనంగా, ఆమెకు తీయని కంఠస్వరం

ప్రసాదించాడు. పదిపన్నెండేళ్ళకే ఆమె గాత్ర సంగీతంలో నిష్టాతురాలైంది. ఏం వాయించ దంకూడా నేర్చుకుంది. ఆమె ఏం వాయిస్తూ గానం చేస్తూంటే, వింటున్న పామరులేకాదు, పండితులుకూడా తన్నయత్వంతో మరొక లోకంలో విహారించేవాళ్ళు.

చూస్తూండగానే మణిమంజరి యుక్తవయ స్వరాలయింది. ఇప్పుడు రాజదంపతులకు తమకుమార్తె వివాహవిషయం ఒక సమస్యగా పరిణమించింది. కురూపి రాకుమార్తెను, ఏ రాకుమారుడు కోరిపెళ్ళిచేసుకుంటాడు? అని వాళ్ళు మనసులో మధనపడసాగారు.

ఇలావుండగా - ఒక పున్నమిరాత్రి మణిమంజరి ఒంటరిగా ఉద్యానవనంలోని అశోక వృక్షంకిందకూర్చుని, ఏం మీటుతూ త్రావ్యంగా పాడసాగింది. ఆ సమయంలో ఆకాశయానం చేస్తూ అటుగావచ్చిన, వేదచందన అనేగంధ ర్వక్ష్య ఆ గానానికి పరవశించి, ఉద్యాన వనంలోదిగి, యువరాణిని సమీపించి, “ఆహో! ఏమి గాత్రమాధుర్యం! మా గంధర్వలోకంలో కూడా ఇంత త్రావ్యంగా పాడగలవాళ్ళులేరు,” అని అభినందించింది.

హరాత్తుగా తన ఎదుటికి వచ్చిన గంధర్వ కన్యను చూసి నివ్వేరపోయినయువరాణి, తన గానాన్ని ఆపి, అప్రయత్నంగా లేచి నిలబడి, బంగారపుబొమ్మలా మెరిసిపోతున్న ఆ గంధర్వ కన్య కేసి రెప్పవాల్పకుండా చూడసాగింది.

తనను అబ్బారంగాచూస్తున్న, మణిమంజరి మనసులోని ఆలోచనను పసిగట్టిన వేదచందన, చిరునవ్వు నవ్వి, తన కుడిచేతివేలిన వున్న పగడపు ఉంగరాన్ని, మణిమంజరి వేలికి తొడిగి, “యువరాణి! ఇది మహిమగల

ఉంగరం. ఇది ధరించినవాళ్లు ఇతరులకు, నా రూపంలో జగన్నాహనంగా కనిపిస్తారు. కాబట్టి, నువ్వుక నీ కురూపితనం గురించి బాధపడనవసరంలేదు. అయితే ఒకటి; నీకు నువ్వు మాత్రం యథారూపంలోనే కనిపిస్తావు. మరొక సంగతి; ఈ ఉంగరంధరించి ఎన్నడూ గుళ్లు, గోపురాలకు వెళ్లకూడదు. ఈ ఉంగరాన్ని ధరించి దైవసన్నిధిలో నిలబడితే, ఇక శాశ్వతంగా ఉంగరం తనమహిమను కోల్పుతుంది!” అని పౌచ్చరించి, గంధర్వకన్య ఆకాశమార్గాన వెళ్లిపోయింది.

ఈ జరిగింది కలా, నిజమా అని ఆశ్చర్య పొతూ మణిమంజరి చుట్టూ చూసేంతలో, రాజదంపతులు అక్కడికి వచ్చారు. వాళ్లు అశోకవృక్షం కండ పసిదిబోమ్మలా మెరుస్తున్న యువతిని చూసి దిగ్భూమి చెందారు.

ముందుగా మహారాజు తేరుకుని, “ఎవరమ్మా నువ్వు? మా మణిమంజరి ఏదీ?” అని ప్రశ్నించాడు, పక్కనే వున్న ఏఱి తన కుమార్తాదే అని గ్రహించి.

మణిమంజరి కాసేపు మౌనంగా వుండి, “నాన్నా!” అంటూ తండ్రిని కొగలించుకుంది.

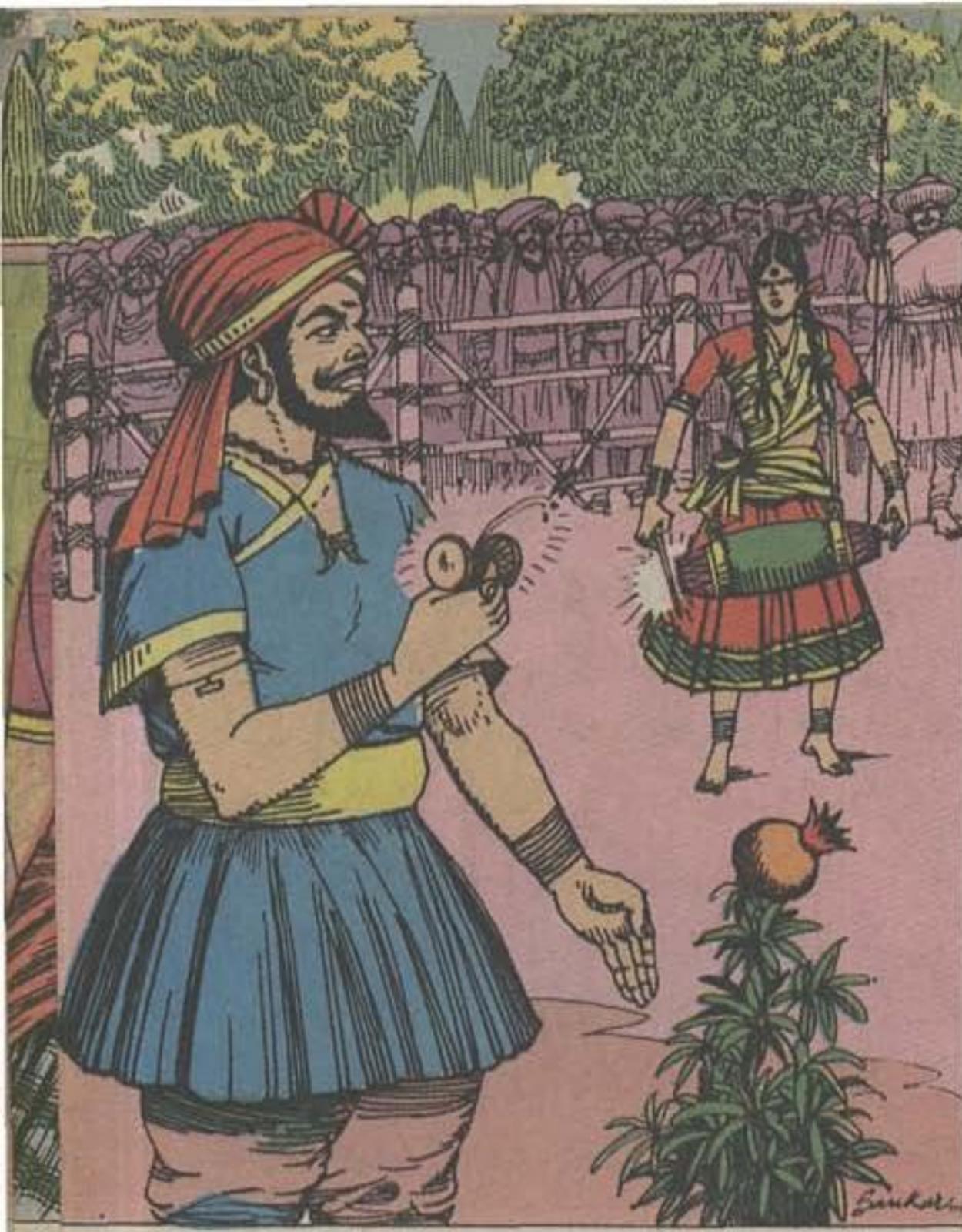
రాజదంపతులు, తమ కుమార్తా కంఠ స్వరాన్ని గుర్తుపట్టారు. అయితే, రూపం మాత్రం, ఏమాత్రం పాలిక లేకపోవడంతో అయోమయంగా ఆమెకేసి చూడసాగారు.

. అప్పుడు మణిమంజరి, గంధర్వకన్య గురించి తల్లిదండ్రులకు వివరంగా చెప్పింది. మహారాణి కుతూహలాన్ని అణచుకోలేక, తనకుమార్తా వేలికున్న మహిమగల ఉంగరాన్ని తాను ధరించింది. ఇప్పుడు మహారాణి - మహారాజుకు, యువరాణికి, గంధర్వకన్య

రూపంలో అతిలోక సుందరిలా కనిపించింది. ఇద్దరూ చప్పట్లు చరుస్తూ పెద్దగా నవ్వారు. ఏదో ఒక కారణంగా, తమ కుమార్తా కురూపితనం సమస్య పరిష్కార మయిందని, రాజదంపతులు ఆనందంతో పొంగిపోయారు. మహారాణి తన వేలిన వున్న ఉంగరాన్నితీసి, కుమార్తా వేలికి తొడిగింది.

మర్మాదు, గంధర్వకన్య వేదచందన రూపంలో వున్న యువరాణిని చూసి, ఆమె చెలికత్తెలిద్దరు అమితాశ్చర్యం చెందారు. వాళ్లు గుసగుసలాడుతూ, “ఈ మోహనాంగి, మహారాజుగారి బంధువులమ్మాయి అయి వుంటుంది! ఆడపిల్ల అంటే, ఇలావుండాలి. మన యువరాణివారు వున్నారు. ఎందుకూ? ఈ సుందరి కాలిగోటికి సరిపోతుందా?” అనుకోసాగారు.

యువరాణి, తన చెలికత్తెల ముఖ కవికలనుబట్టి, వాళ్ళనుకుంటున్నదేమిటో గ్రహించి, ఒకసారి చిన్నగా నిట్టూర్చి, “ఏమే, మల్లికా, వసంతా, ఏమిటలా నాకేసి వింతగా చూస్తున్నారు? ఇటురండి!” అన్నది.

యువరాణి కంఠస్వరం పోల్చుకుని, చెలికత్తెలిద్దరూ ఆమెను సమీపించి, “క్షమించండి, యువరాణి! ఏ మహార్షి వరమో తమరు దేవకాంతలను తలదన్నేలా వున్నారు. ఆహా!” అంటూ అభినందించారు.

అయితే, యువరాణినిప్పుదొక కొత్త దిగులు పట్టుకున్నది. అందరికి తను ఇప్పుడు జగన్నాహనంగా కనిపించినా, తనకళ్ళకు మాత్రం మునుపటికురూపిరూపంలోనే కనిపించడం, ఆమెకు నిరాశకలిగించింది. అద్దంలో తన ప్రతిబింబం చూసుకున్నప్పుడల్లా, ఈ

చేదు వాస్తవం ఆమెకు మనశ్శాంతి లేకుండా చేసేది.

ఈ పరిస్థితుల్లో, ఆమె పుట్టినరోజు పండుగ వచ్చింది. ఎప్పుటిలా అప్పుడు కూడా మహారాజు కొన్ని వినోద కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేశాడు. అన్నిటికి చివరగా, ఒక ఐంద్రజాలి కుడు తన బృందంతో ఇంద్రజాల ప్రదర్శన లిప్య వచ్చాడు. అతడివెంట పెళ్ళిదు కొచ్చిన కుమార్తె వున్నది. ఆమె మెడనుంచి దోలు ఒకటి వేళ్ళాడుతున్నది.

�ంద్రజాలికుడు, ఒక మామిడి దెంకమీద గంపను బోర్లించి, రాగికట్టతో వున్న ఒకచిన్న దండాన్ని దానిచుట్టూ తిప్పుతూ, ఏవో మంత్రాలు చదవసాగాడు. అతడి కూతురు దోలు వాయించడం ప్రారంభించింది. కొద్ది సేపు తర్వాత అతడు గంప పైకెత్తాడు. అక్కడ ఒక చిన్న మామిడి చెట్టూ, దాని కొమ్మకు ఒక దానిమ్మపండూ కనిపించాయి.

“ఇది కొత్తరకం ఇంద్రజాలం. అద్భుతం!” అంటూ ప్రేక్షకులు చప్పట్లు చరిచారు.

�ంద్రజాలికుడు నవ్య, “మామిడిచెట్టు దానిమ్మపండు కాసింది. అయ్యలారా! దీని రుచిఎలావున్నదోచూడండి!” అంటూ పండును ముక్కలుగాకోసి, దాపులనున్న ప్రేక్షకులకిచ్చాడు.

వాళ్ళు వాటిని తింటూనే, “ఆహా! మహార్షుతం! చూపులకు దానిమ్మపండు, రుచి మాత్రంజామపండుది,” అంటూ పెద్దగా చప్పట్లు చరిచారు. రాజు, పక్కన వున్న ఆసనంలో కూర్చునివున్న యువరాణి కూడా ఆశ్చర్యపోతూ చప్పట్లు చరిచారు.

ఆ తర్వాత, ఐంద్రజాలికుడు మరికొన్ని అద్భుతాలు ప్రదర్శించి, చివరగా రాజుకు

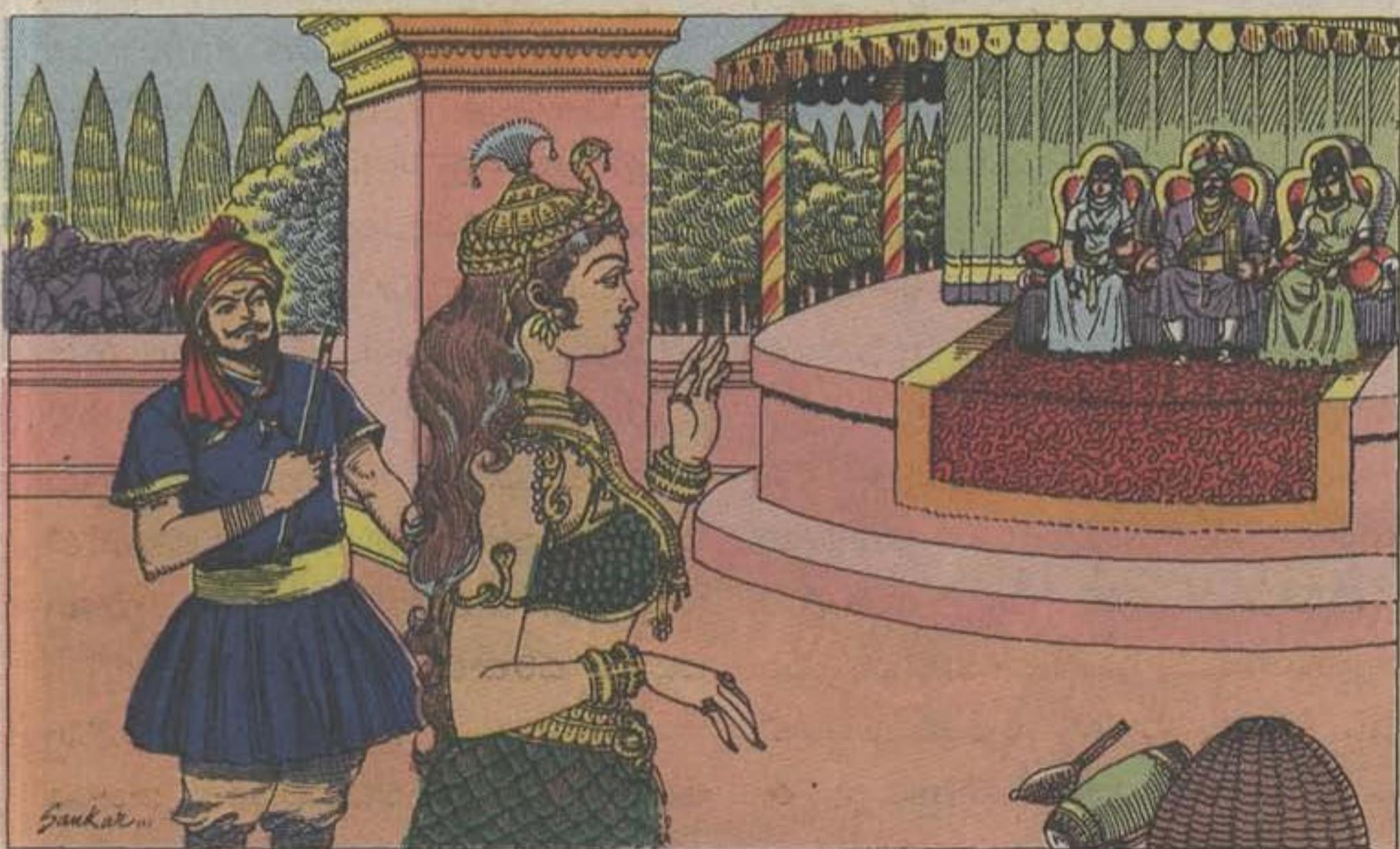
తన కుమారెను చూపుతూ, “ప్రభు! ఈమె నా ఒక్కగానొక్క కూతురు. నాకళ్ళకు నాగ కన్యలా కనిపిస్తుంది. కానీ, నేను దీని పెళ్ళి చేయాలని ప్రయత్నిస్తే, ప్రతి ఒక్కడూ పెద్ద అనాకారి, అంటూ పొరిపోతున్నాడు. ప్రభు వులూ, రసజ్ఞాలైన ప్రేక్షకులూ నాకుమారె ఎలాంటి అందగత్తో చూడండి!” అంటూ మంత్రచ్ఛారణతో, ఆమె తలకు చేతిలోవున్న మంత్రదండ్రాన్ని తాకించాడు.

ఆ మరుక్కణం, ఐంద్రజాలికుది కుమారె, మిలమిల మెరుస్తున్న వస్తుధారణతో, తలమీద పొముపడగ ఆకారంలోవున్న మేలిమి బంగారు కిరీటంతో ప్రేక్షకులకు మెరుపులా కనిపించింది. రాజుతో, పాటు ప్రేక్షకులందరూ అద్భుతాశ్చర్యాలతో హర్షధ్వనాలు చేశారు.

�ంద్రజాలికుడు వినయంగా తలవంచి సభకునమస్కరించి, మంత్రదండ్రంతో తాకించికుమారెను ఎప్పటిలాచేసి, “ప్రభువులకూ,

సభికులకూ ఒక చిన్న మనవి. ఇంతవరకూ నేనుచేసినవేవీ నిజంకాదు; ఇంద్రజాలవిద్యతో కల్పించిన భ్రమలు!” అన్నాడు.

రాజు, ఐంద్రజాలికుణ్ణి ప్రశంసించి, భట్టుడి ద్వారా వెయ్యి బంగారు నాణాలు కానుకగా ఇచ్చాడు. వేదికమీద తల్లిదండ్రుల పక్కన కూర్చుని, ఐంద్రజాలికుది ప్రదర్శన చూస్తున్న యువరాణి హృదయంలో, ఒక అనిర్వచనీయ మైన భావసంఘర్షణ మొదలైంది. ప్రదర్శన ముగిసిన వెంటనే, ఆమె ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, ఆసనంమీదినుంచిదిగి ఐంద్రజాలికుణ్ణి సమీపించి, మహిమగలఉంగరాన్ని అతడి చేతిలోపెట్టి, “ఇదినీకు నా పుట్టినరోజుకానుక. ఈ ఉంగరంలో నీ ఇంద్రజాలానికి సరితూగ గల గంధర్వమాయ వున్నది! తీరుబడిగా పరీక్షించి చూసుకో,” అని అక్కడి నుంచి తిరిగి చూడకుండా అంతఃపురానికి వెళ్ళి పోయింది.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజు, కురూపిగా జన్మించిన రాకుమారికి, గంధర్వకన్య ఇచ్చిన మహిమగల ఉంగరం, నిజంగా వరప్రసాదమే గదా! ఆ ఉంగరం సాయంతో తనకునచ్చిన, ఏ రాకుమారుణ్ణో వివాహమాడవచ్చు కదా! అలాచేయక, ఆ అమూల్యమైన ఉంగరాన్ని ఐంద్రజాలికుడికి బహుకరించడం వెల్రితనం కాదా? ఆ క్షణంలో ఆమెకు మతిచాంచల్యం కలిగిందనో, లేక ఇదీఅని చెప్పలేని నైరాశ్యం వల్ల మూర్ఖంగా ప్రవర్తించిదనో అనుకోవల సిందే గదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసికూడా చెప్పకపోయాహా, నీతల పగిలిపో తుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గుడు, “గంధర్వకన్య, యువరాణి మణిమంజరికిచ్చిన ఉంగరం మహిమగలదైనా, ఆ మహిమకు కొన్నిపరిమి తులున్నాయని తెలుస్తూనే వున్నది. ఇతరులు చూసే ప్రశంసిస్తున్న రూపం తనది కాదనీ, గంధర్వకన్య నుంచి అరువుతెచ్చుకున్నదనీ, ఆత్మాభిమాని అయిన యువరాణి ఎన్నటికీ మరిచిపోలేదు. అంతేకాక, ఆ ఉంగరాన్ని ధరించి, ఆమె దైవసన్నిధికి వెళ్ళే అవకాశం లేదు; అప్పుడు ఉంగరం తన మహిమను

కోల్పోయి, తన కురూపిరూపం బయటపడు తుంది. ఇక, వివాహ విషయానికి వస్తే, తన పరిస్థితికి, ఐంద్రజాలికుడి కుమార్తె పరిస్థితికి తేడా ఏమీ లేదు. నిజజీవితంలో ఆమె నాగ కన్య కాదు, తను గంధర్వకన్య కాదు. ఒకటి ఐంద్రజాలం, రెండవది గంధర్వమాయ! ఆమె ఐంద్రజాలికుడి ప్రదర్శనచూశాక వాడు జీవనో పాధికిచేస్తున్న ప్రదర్శనలాంటిదే, భవిష్యత్తులో భర్తను ఎన్నుకునే విషయంలో తను చేయబోతున్నాననేఊహా, ఆమెను చిత్రక్కోభకుగురి చేసిందన్నది వాస్తవం. మంత్ర తంత్రాల వల్ల, మహిమలవల్ల అరువుతెచ్చుకునే అందం శాశ్వతం కాదనీ, అలాంటివి ఆత్మసంతృప్తినీ, ఆనందాన్ని కలిగించలేవనీ గ్రహించడం వల్లనే, ఆమె ఉంగరాన్ని ఐంద్రజాలికుడికి బహుమతిగాఇచ్చి, తనవిజ్ఞతనూ, విశాలహృదయాన్ని చాటుకున్నది. ఇలాంటిది హృదయ నైర్మల్యంకలవాళ్ళు చేసే పనితప్ప, మంద మతులూ, మూర్ఖులూ చేసేది కాదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగానే, బేతాళుడు శవంతో సహ మాయమై, తిరిగి చెప్పేకాగ్దు. – (కల్పితం) |ఆధారం: రాఘవరాజు పట్టాభిరామరాజు రచన|

పెంపుడుకొదుకు

ఒక గ్రామం చివరన, అడవికి దగ్గరగా కుటీరం వేసుకుని ఒక వయసుమళ్ళిన శ్రీతన కొదుకుతోసహ జీవిస్తూ ఉండేది. ఆమె రోజు అడవికి వెళ్ళి, మోదుగ ఆకులూ, చీపిరిపుల్లలూ తెచ్చేది. మోదుగ ఆకులతో విస్తుశ్శు కుట్టేది. చీపిరిపుల్లలతో చీపిరికట్టలు కట్టేది. అవి అమ్మి, ఆ డబ్బుతో, సంసారం నడిపేది. ఒక్కక్కసారి ఎందుపుల్లలు ఏరు కుని వచ్చేది.

ఆమె కొదుకు వట్టి అప్రయోజకుడు. తల్లికి సహాయపడకపోగా, డబ్బు తెమ్మని పీడించే వాడు. సామరిపోతులా తిరిగేవాడు. తల్లివాణ్ణి లక్ష్మీపెట్టటం మానేసింది. వాడుకూడా తల్లితో విసిగి ఎటో వెళ్ళిపోయాడు.

ఆమెకు క్రమంగా శక్తి ఉడుగుతూ వస్తు న్నది. ఒకనాడు అడవిలో పుల్లలు ఏరుతూ, ఎందడబ్బుకు సామ్మసిల్లి పడిపోయింది. ఆ సమయంలో ఒక యువకుడు అటుగావచ్చి,

పడిపోయిన ముసలిదాన్ని చూశాడు. వెంటనే వాడు సమీపంలో ఉన్న సీటిమడుగు నుంచి తామరాకుతో నీరు తెచ్చి, ముసలిదాని ముఖానచల్లి, కొద్ది సేపటికల్లా స్ఫూర్పా తెప్పించాడు.

ముసలిదిలేచికూర్చుని, “ఎవరు నాయనా, నువ్వు?” అని అడిగింది.

“నేను దిక్కులేని ఒంటరిగాణ్ణి, తల్లి. చిన్నప్పుడే తల్లి తండ్రి పోయారు. ఎక్కడన్నా ఎవరన్నా దగ్గర పెట్టుకుంటారేమోనని ఉండ్డు వెంటతిరుగుతున్నాను,” అన్నాడు యువకుడు.

ముసలిది లేచి, తాను కట్టుకున్న పుల్లల మూట నెత్తికి ఎత్తుకోబోయింది. యువకుడు ఆమెను వారించి, మూట తన నెత్తికిఎత్తుకుని, “పదమ్మా, దీన్ని నేను పీ ఇంటిదాకా తెస్తాను,” అన్నాడు.

ఇంటికి వెళ్లాక ముసలిది వాడితో, “నీకు మంచి చోటు దౌరికేదాకా నా ఇంట్లోనేఉండు

నాయనా, అందువల్ల నాకు ఇబ్బంది ఏమీ లేదు,” అన్నది.

వాడు ఇంకెక్కడికీ వెళ్లలేదు. ముసలి దాని వెంటే ఉండి, ఆమెను ఏ పనీ చెయ్యి నిష్వక, ఆమె చేసే కష్టమైన పనులన్నీ తానే చురుకుగా చేస్తూ, అక్కడే ఉండిపోయాడు.

ముసలిది ఇప్పుడు మోదుగాకుల కోసమూ, మూలికలకోసమూమాత్రమే అడవిలోకి అప్పు డప్పుడూ వెళుతున్నది. మిగతా పనులన్నీ ఆ యువకుడే చేస్తున్నాడు. ఇద్దరూ తమ శక్తి కొద్దీ సంపాదిస్తున్నారు. ఖర్చుకు పోగా డబ్బు మిగులుతున్నది.

ముసలిదాని కొదుకు ఒకనాడు ఎక్కడి నుంచో హరాత్తుగా ఉడిపడ్డాడు. ఇంటి పరిస్థితి బాగయిందని గ్రహించాడు. తల్లిని డబ్బుకోసం పీడించాడు. తల్లి చిల్లిగవ్వ కూడా ఇవ్వనన్నది.

ముసలిదాని అసలు కొదుకు పెంపుడు కొదుకుతో తగాదాలు పెట్టుకున్నాడు. కొత్త వాణ్ణి ఏ విధంగానన్నా భయపెట్టి ఇంటి నుంచి పంపేస్తే తల్లి తనని ఆదరిస్తుందని వాడి నమ్మకం. వాళ్ళు ఇద్దరూ ఇంటో లేని సమయంలో ఆమె డబ్బంతా మూటగట్టి

రహస్యంగా ఒకచోటు దాచి, ఇంటో ఉన్న వస్తువులు చిందర వందరగా పారేసి, కుయో మొల్రో అని ఎదుస్తూ కూర్చున్నది.

ఇంతలో ముసలిదాని అసలు కొదుకు వచ్చాడు. ఇంటో దాంగలు పడ్డారని ముసలిది చెప్పింది. “నువ్వు వట్టి పాపిప్పిదానివి. డబ్బు నా కియ్యమంచే ఇచ్చావుకావు. నీకు తగిన శాస్త్ర జరిగింది. నీ మొహం చూస్తే పాపం! ఇక్కెనీ ఇంట ఒక్క క్షణంకూడా ఉండను!” అంటూ ముసలిదాని అసలు కొదుకు వెళ్ళి పోయాడు.

వాడు వెళ్ళిపోకముందే ముసలిదాని పెంపుడుకొదుకు వచ్చి జరిగినదంతా చూశాడు. తరవాత వాడు ముసలిదాన్ని ఉదార్చుతూ, “ఎడవకమ్మా! ఆ డబ్బు పోతే పోయింది, మనం సంపాదించిన డబ్బు గదా! మళ్ళీ కష్టపడి సంపాదింతాం!” అన్నాడు.

“డబ్బెక్కడికి పోయింది, నాయనా! ఆ వెధవ వెళ్ళిపోయాడు. దీంతో వాడి పీడ విరగడయింది. డబ్బు భద్రంగానే ఉన్నది,” అంటూ ముసలిది దాచినచోటినుంచి డబ్బు మూట బయటికి తీసింది నంతోషంగా.

తమిళ
నాడు

చాందచ్చేరి —

వేలాంకన్ని —

కోరమండల్
తీరం

మన్నారు సింధుశాఖను దాటి మరికొంత దూరం ముందుకు వెళ్ళామంచే కోరమండల్తీరం చేరుకుంటాం. 'నైటింగేల్ అఫ్జండియా' అని ప్రసిద్ధిగాంచిన కవయిత్రి సరోజినీ నాయుదు "ది కోరమండల్ పిష్టర్" అనే కవితతో కీర్తించిన కోరమండల్ తీరం దేవాలయాలకు ప్రసిద్ధిగాంచినది. కోరమండల్ తీరంలో

వేలాంకన్నిలోని 'చర్చ ఆఫ్ అవర్ లేదీ ఆఫ్ హాల్ట్' అనే 'ఆరోగ్యమాత' ఆలయం చాలా ప్రసిద్ధమైనది. ఇక్కడికి అసంఖ్యాకంగా వచ్చే భక్తులు తమ వ్యాఘులు నయమయి నందుకు కృతజ్ఞతగా వెంది, బంగారు లోహలతో తయారుచేసిన కఠ్ఱు, చెవులు, కాఠ్ఱు, చేతులు అంటూ వివిధ అవయవాలను ఆరోగ్యమాతకు కానుకగా సమర్పించి మొక్కలు తీర్చుకుంటారు. ఇటువంటి వస్తువులను చర్చ ప్రదర్శనకు ఏర్పాటుచేసి ఉన్నది. గోదల మీద బైబిల్ కథలు బొమ్మలతో చిత్రించబడిన మార్గం గుండా వెళ్ళామంచే సముద్రతీరంలో మొట్టమొదట నిర్మించబడిన చర్చని చేరుకుంటాము.

వేలాంకన్నిక కొన్ని కి.ఎస్. ఉత్తరంగా నాగపట్టం అనేచిన్న రేవుపట్టం ఉన్నది. ఇది ప్రాచీన కాలంలో ప్రసిద్ధిగాంచిన రేవుపట్టం. క్రీ.శ. 5వ శతాబ్దంలో ఇది పల్లవులకు ముఖ్యమైన నొకాకెంద్రంగా ఉండేది. దీనికి 24 కి.ఎస్. పదుమరగా శ్రీతాయాగరాజస్వామి జన్మస్థానమైన తిరువయారు అనే పంచనదీ క్లైట్రం ఉన్నది. కర్నాటక సంగీత సంప్రదాయంలో త్రిమూర్తులుగా కీర్తించబడేవారు శ్రీతాయాగరాజు, ముత్తుస్వామి దీక్షితులు,

కోరమండల్ తీరం

వేలాంకన్ని ఆరోగ్యమాత ఆలయం

కర్నాటక సంగీత త్రిమూర్తులు

శ్యామశాస్త్రి.

నాగపట్టానికి నాలుగు కి.మీ. ఉత్తరంగా హజుత్ మియాన్ అనే హజుత్ మీరాన్ సుల్తాన్ సయ్యద్ షా అబ్బుల్ హమీద్ దర్రా ఉన్న నాగూర్ ఉన్నది. 500 సంవత్సరాల పురాతనమైన ఈ దర్రాను అందరూ దర్శిస్తారు. దీని బంగారు గుమ్మటం చుట్టూ 5 మినార్లు ఉన్నాయి. దర్రాలోపల ఉన్న కొలనులోని సీటికి రుగ్గుతలను పోగాటే అద్భుతశక్తి ఉన్నదని చెబుతారు.

తాటాకులతో హస్తకళానైపుణ్యం ఉట్టిపడే అందమైన సంచులు, విసనకరలు, చాపలు మొదలైన వస్తువులు తయారుచేయడంలో కూడా నాగూరుకు పేరున్నది.

ఇంకా కొంతదూరం ఉత్తరంగా పయనించామంచే మరొక ప్రాచీన క్షేత్రమైన కారైక్కాల్ చేరు కుంటాము. పాండిచ్చేరి కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలోని నాలుగు జిల్లాలలో ఇది ఒకటి.

క్రీ.శ. 6వ శతాబ్దానికి చెందిన భక్తుకవయిత్రి కారైక్కాల్ అమైయార్ ఇక్కడికి చెందినవారే. సైవభక్తి సాహిత్యంలో ఆమె రచించినవే చాలా ప్రాచీనమైన గీతాలని చెబుతారు. అర్పుద తిరువందాది; ఇరట్టె మణిమాలై: మూత్ర తిరుప్పుటికట్టగా ఆమె రచించిన ముఖ్యమైన మూడు గ్రంథాలు.

కారైక్కాల్ అమైయార్ భర్త, ఆమెకేవో అద్భుత శక్తులున్నాయని పసికట్టి ఆమెను వదిలి వెళ్ళాడు. భర్త ప్రవర్తనకు బాధపడిన కారైక్కాల్ అమైయార్ వైరాగ్య భావంతో ఇల్లు వదిలింది. సన్యాసినిలా దేశాటనం చేస్తూ, శివాలయాలు దర్శిస్తూ,

భక్తిగీతాలతో శివుణ్ణి స్తుతిస్తూ శేషజీవితం గడిపింది. ఆమె రచించిన భక్తిగీతాలు ఆమె పేరును తమిళసాహిత్యంలో చిర స్థాయిగా నిలిచేలాగా చేశాయి. ఆ భక్తుకవయిత్రి పేరుమీదుగా కారైక్కాల్లో ఒక అలయం ఉన్నది.

దీని తరవాత ట్రాంకోబార్ అనే తరంగం బాడి చేరుకుంటాము. ఇది ఒకప్పుడు దేనిష్ కాలనీగా ఉండేది. ఆసియాఫిండంలో 1620 నుంచి 1840 వరకు దేనిష్ అధికారంలో ఉన్న ఏకైక ప్రాంతం ఇది. ప్రధాన పట్టణం మాత్రం ఇంకా ఆరంభంలో నిర్మించినట్టే ఉన్నది. దేన్స్‌బర్గ్ భవనం; పౌరులు వెలుపలికి వెళ్ళడానికి, రావడానికి 200 సంవత్సరాల నాడు నిర్మించినద్వారం;

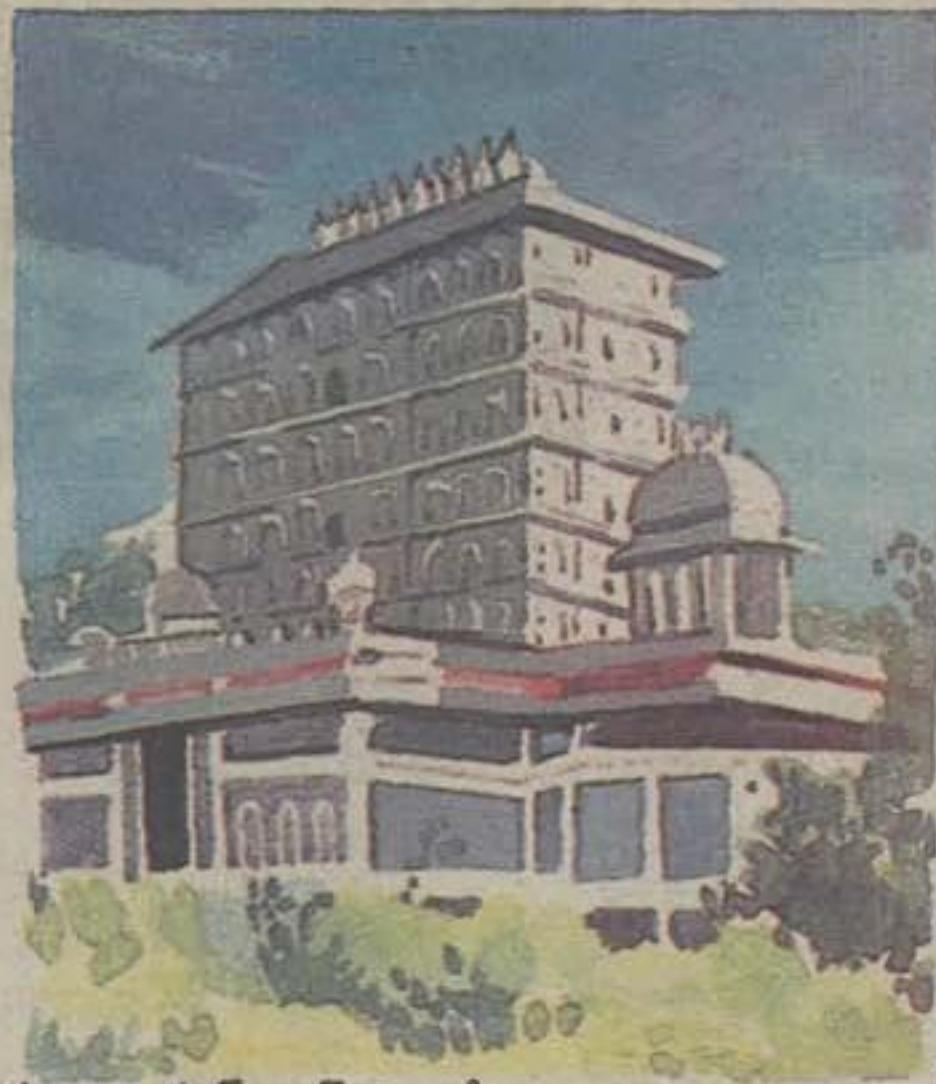
కట్టకడవటి దేనిష్ గవర్నర్ జాన్స్ రెల్లింగ్

దేన్స్‌బర్గ్ భవనం

1823 నుంచి 1841 వరకు నివసించిన రెల్లింగ్ గార్డ్, మరి రెండు చర్చలు ఒకప్పుటి దేనిష్ వైభవానికి సాక్ష్యాలుగా నిలిచి ఉన్నాయి.

తరంగంబాదికి ఉత్తరంగా కావేరినది సముద్రంలో సంగమించేచోట పూంబుహర్ ఉన్నది. ఇది ఒకప్పుడు సుసంపన్నమైన చోటుల రేవుపట్టణం. ఇక్కడి నుంచి మియాన్నార్, శ్రీలంక, మలేసియా, ఇండో-చైనా, చైనా వంటి దేశాలతో నోకావ్యాపారం జరిగేది.

ఇక్కడ పూర్వకాలంలో యేటా వేసవిలో ఇంద్రపూజ జరిగేది. కారణాంతరాల వల్ల ఒకయేడుఇంద్రపూజ జరగలేదు. అందుకు అగ్రహం చెందిన సముద్రం పొంగి నగరాన్ని కబళించిందని ఒక కథ చెబుతారు. అయితే, పూంబుహర్ పరిసరాలలోని కీళైయార్లో 1962లో త్రవ్యకాలు జరిపి పురాతత్వ శాఖ

పూంబుహర్ ఆర్ట్గ్లోలరీ

చూశాడు. పార్వతి వినయంగా తన ఉటమిని అంగికరించింది.

ఈ భంగిమలోని శివుడి విగ్రహం ఒకటి ఆలయమంటపంలో ఉన్నది. ఈ విగ్రహం పంచలోహాలమిత్ర మంతో తయారు చేయబడింది. మంటపం లోపల రాగిరేకులు బంగారం పూతతో తాపడం చేయబడి ఉన్నాయి.

చిదంబరానికి ఉత్తరంగా ఉన్న కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన పాండిచ్చెరి ఉజ్యలమైన చరిత్ర కలిగిన నగరం. ఇది ఈ ప్రాంతానికి రాజధాని. క్రీ.శ.1వ శతాబ్దం నుంచే రోమాన్లు, పౌర్ణగిసులు, ఫ్రెంచివాళ్ళు, డచ్ వాళ్ళు, ల్రిటిష్ వాళ్ళు ఇక్కడ వర్తకస్థావరాలను ఎర్పాటు చేసుకున్నారు. 1814 నుంచి 1954 వరకు ఇదిఫ్రెంచి అధికారంలో ఉండేది.

భారత స్వాతంత్ర్య పోరాట కాలంలో మన స్వాతంత్ర్య యోధులకు ఇది ఒక కోటలా ఉండేది. సుప్రసిద్ధ తమిళకవి సుబ్రహ్మణ్యభారతి ఇక్కడ ఉన్న ప్స్వదే పలు దేశభక్తి గీతాలను రచించి ప్రజలలో దేశభక్తిని ప్రేరించాడు. భారతియార్

సముద్రంలో పరిశోధనలు జరిపినప్పుడు - ప్రాచీన నగరం ఒకటి సముద్రంలో మునిగిపోయిన ఆధారాలు బయట పడ్డాయి. ఒకప్పుడు పూంబుహర్ బోధమతానికి కేంద్రంగా ఉండేది. బోధమత ప్రచారం కోసమే సుప్రసిద్ధ తమిళ కావ్యమైన 'మణి మేఖలై' రచింపబడింది. పూంబుహర్ నుంచి మరికొంత దూరం ఉత్తరంగా పయనించామంచె నటరాజ మందిరానికి ప్రసిద్ధిగాంచిన చిదంబరం చేరుకుంటాము. నగరమధ్యంలో నటరాజ మందిరం ఉన్నది. ఇది యావత్ భారత ప్రసిద్ధిగాంచిన శివాలయం.

ఒక పురాణ కథ ప్రకారం ఒకప్పుడిక్కడ శివపార్వతుల మధ్య నాట్యం పోటీ జరిగింది. శివుడికి సమానంగా పార్వతి; పార్వతికి తీసిపోకుండా శివుడూ నాట్యంచేశారు. ఇరువురిలో ఎవరు గొప్పగా నాట్యం చేశారో నిర్ణయించ దానికి అక్కడ చేరిన దేవతలకూ, మునులకూ సాధ్య పడలేదు. ఆఖరికి శివుడు యోగశక్తితో ఒంటికాలమీద నిలబడి, దెండవ కాలిని భుజం మీదికి ఎత్తి పార్వతికేసి

చిదంబర నటరాజవిగ్రహం

తమిళనాడూత్వంలో నూతన శకానిక నాంది పలికి, నవయుగ వైతాళికుడయ్యాడు. కళ్లనపాట్లు, కుఱుల్ పాట్లు, పాంచాలిశపదం మొదలైనవి ఆయన సుప్రసిద్ధ రచనలు. శ్రీతలకు ఉత్తేజాన్ని, ధర్మవేశాన్ని కలిగించే ఆయన గీతాలు తమిళనాట ఈనాటికే విని పిస్తూనే ఉన్నాయి. ఆయన నివసించిన 20, ఈ శ్వరన్ ధర్మరాజు కోఱ్లు ఏధిలోని ఇంటిని జాతీయ స్వరాకృషణంగా మనప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

పాండిచ్చేరికివచ్చి ప్రస్తరపడిన మరొక స్వతంత్ర్యయోధుడు శ్రీఆర విందఫోష్ ఆయన 1920వసంలో పాండిచ్చేరికి వచ్చి ఆధ్యాత్మిక జీవితాన్ని ప్రారంభించాడు. ‘లైఫ్ డివైన్,’ సావిత్రి వంటి గొప్ప గ్రంథాలను రచించడంతో పాటు భగవద్గీత, వేదాలు, ఉపనిషత్తులు మొదలైన వాటిక వ్యాఖ్యనాలు వెలయించాడు.

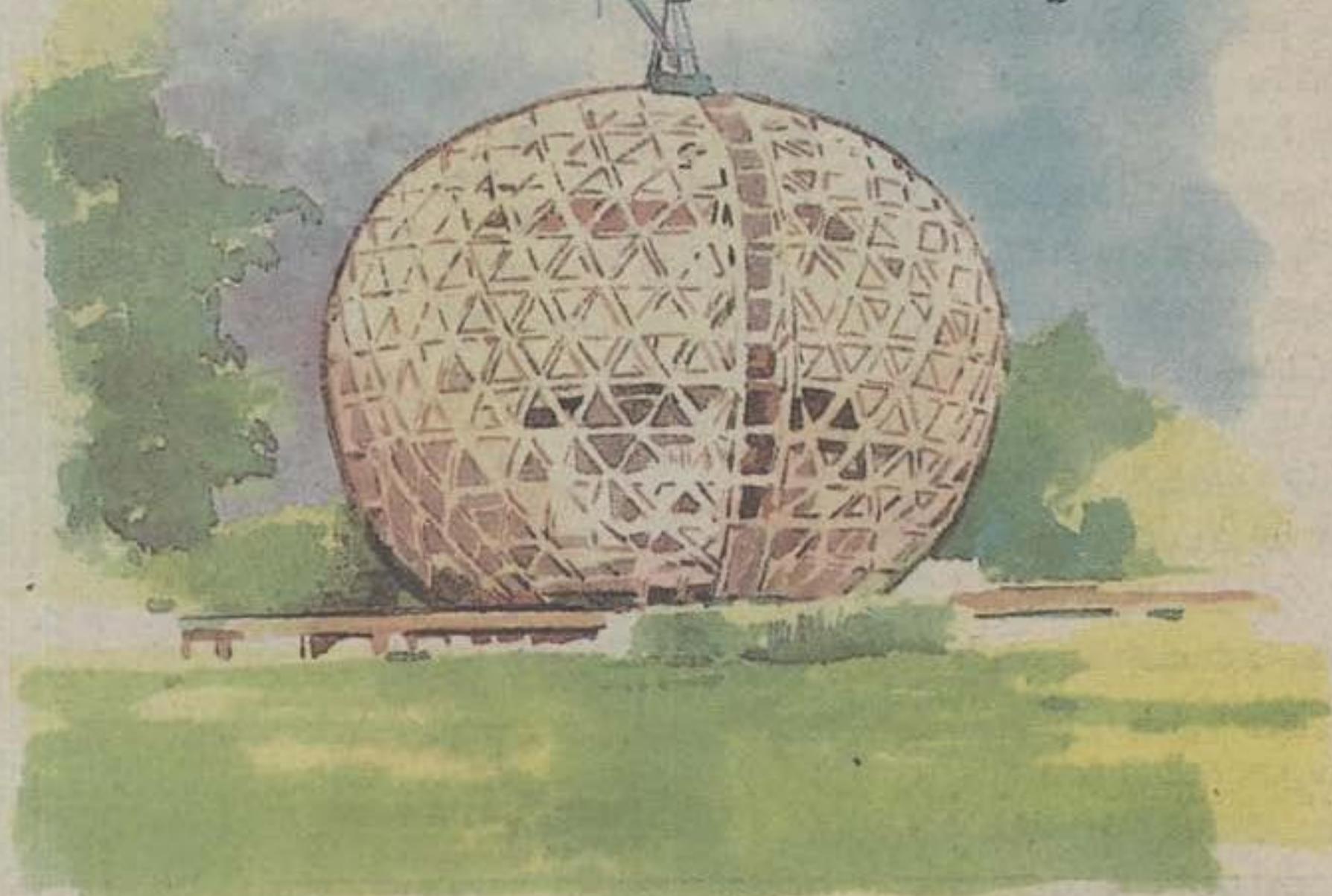
తన ఆదర్శమైన ప్రశాంత జీవనవిధానాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి అనుమతి శ్రీ అరవిందులు హూలీమదర్ సహకారంతో ఒక ఆశ్రమం స్థాపించాడు.

భక్తులచే శ్రీమాత అని పిలువబడే హూలీమదర్ అసలుపేరు మిల్రా అల్ఫాసా. ప్రాన్ దేశానికి చెందిన ఈమె అరవిందుల శిష్యరాలై ఆయనకు 1920 నుంచి 1950లో ఆయన కాలధర్మం చెందేంతవరకు సాయంగా నిలబడ్డారు. అరవిందుల అనంతరం ఆయన ఆధ్యాత్మిక వారసురాలిగా జీవితాంతం అంటే-1973 వరకు కొనసాగారు.

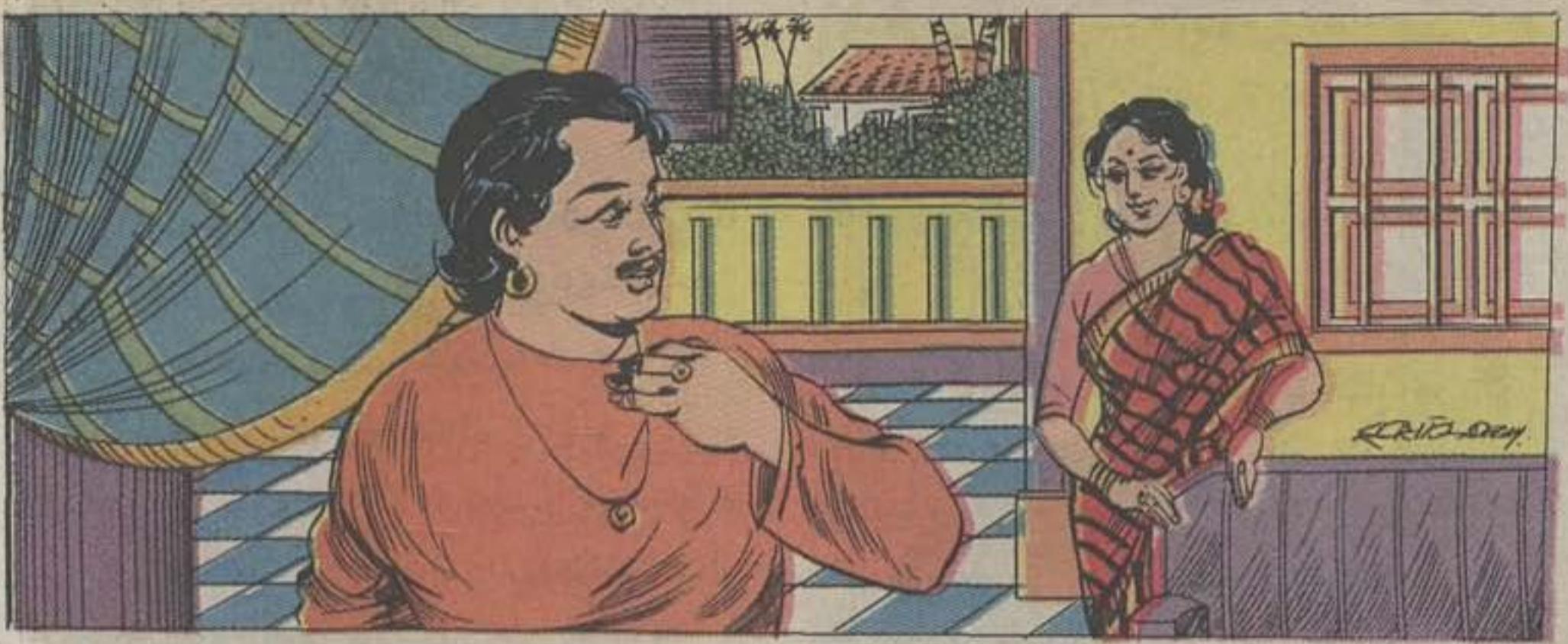
పాండిచ్చేరికి 8 కి.మీ. దూరంలో ఆరావిల్ (ఉదయనగరం) అనే ఆదర్శ ప్రదేశం 1968లో అరవిందుల స్వీతి చిహ్నంగా రూపొందించబడింది. సత్యంకల్పంతో, ఉన్నతాశయ సిద్ధికోసం త్రికరణ శుద్ధిగా సాధనచేసే మానవులు ప్రపంచపొరులుగా, ప్రశాంతంగా ఎక్కుక అధికారమైన మహాన్నత సత్యం నీడలో సాధన చేయడానికి మరేదేశం కాని తనదని చెప్పుకోని — ప్రశాంత ప్రదేశం ఒకటి కావాలి అని అరవిందులు ఆశించారు. ఆయన ఉదాత్త ఆశయానికి రూపకల్పనే — ఆరావిల్!

శ్రీ అరవిందులు

ఆరావిల్లోని మాతృమందిర

ఊరుకదలనివాడు

చపలపురంలో చలపతి అనే అతడికి బంధుప్రీతి ఎక్కువ. అతడి భార్య అరుణ కూడా ఇంటికొచ్చిన వారిని ఎంతో చక్కగా ఆదరిస్తుంది. ఆ దంపతుల గురించి బంధు వుల్లో గొప్పగా చెప్పుకుంటారు.

బంధుప్రీతి మాత్రమే గాక చలపతికి మంచి మాటకారితనం కూడా వున్నది. అతడితో ఎంతసేపు మాట్లాడినా తనవి తీరదని చాలామంది అంటారు.

ఉగ్రనగరంలో ఉమాపతి అనే ఆయన వుంటున్నాడు. అతడు ఆస్తిపరుడే కానీ ఉన్నచోటు నుంచి కదలడు. తన తల్లిని మించిన గొప్ప వ్యక్తికానీ, ఉగ్రనగరానికి మించిన ఊరుకానీ వున్నదంటే ఒప్పుకోడు. ఒకపట్టాన ఏ పిల్లానచ్చక చాలా ఆలస్యంగా పెళ్ళిచేసుకున్నాడు. అతడి భార్య కరుణ అందం, చలాకీతనం, తెలివి, మంచితనం కలబోసిన పిల్ల.

మాసం రోజుల్లోనే కరుణకు, భర్తంటే విసుగు పుట్టింది. అతడికి కొన్ని విషయాలు తెలుసు. అవే అందరికి చెబుతాడు తప్ప కొత్త విషయాలు నేర్చుకోడు, తెలుసుకోడు. తను చాలా గొప్పవాడిననుకుని, తరచు తననుతనే పొగడుకుంటాడు. ఎదుటివాళ్ళను దేనికి మెచ్చుకోడు సరికదా, చిన్నబుచ్చుతాడు కూడా!

ఒకసారి ఊరు కదిలితే తప్ప భర్తకు ప్రపంచం తెలియదని కరుణ అనుకున్నది. ఆమెకు చలపతి దూరపు వరుసలో అన్న అవుతాడు. అతడొక్కడే తన భర్తను మార్చి గలడన్నఉద్దేశ్యంతో, ఆమె ఒకరోజున భర్తతో, చపలపురం వెళదామన్నది. అనుకున్నట్టే ఉమాపతి రానన్నాడు.

“చపలపురం, ఉగ్రనగరం కంటే వెయ్యి రెట్లు గొప్పగా వుంటుంది. అక్కడ చలపతి అని, మా పెదనాన్న కొడుకున్నాడు. ప్రపం

“మసు - చర”

చూసినవాడికి ఇంకేదీ పాయస మనిషించదు,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు అరుణ చిన్నబుచ్చు కున్నది. చలపతిమాత్రం మాటలు తప్పిస్తూ, “బావగారు తెలివిగా మమ్మల్ని ఉగ్రనగరం రమ్మని ఆహ్వానిస్తున్నారు. మేము ఉగ్రనగరం వస్తే, ఒక్క పాయసంతో విడిచిపెట్టం. అత్తయ్యగారిచేత ఎన్నో రకాల పీండివంటలు చేయించుకుని తింటాం,” అన్నాడు.

ఆ రాత్రి చలపతి అతిథులకోసం బూరుగు దూది పరుపులు పంపించాడు. ఉమాపతి అందుకు మెచ్చుకోకుండా, “వాతావరణం ఉక్కగా ఉన్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా బూరుగు దూది సుఖంగా వుండదు. మా ఊళ్ళో శరీరానికి చల్లగా అనిపించే కొత్తరకం దూది దొరుకుతుంది,” అన్నాడు.

ఈపర్యాయం చలపతికూడా చిన్నబుచ్చు కోవడం గమనించిన కరుణ, అన్నగారిని చాటుగా పిలిచి, భర్తకున్న దుర్గుణం చెప్పి, నీవైతే ఎదుటి వారిలో లోపాలున్న చెప్పు కుండా మెచ్చుకుంటావు. నా భర్తకు చీటికి మాటికి ఎదుటివారిని చిన్నబుచ్చే దుర్గుణ మున్నది. మనిషి మంచివాడే కానీ, ఈ దుర్గుణం పోగొట్టాలని నీ వద్దకు తీసుకొచ్చాను. నువ్వే ఏదైనా ఉపాయమాలో చించు,” అన్నాడి.

“అసలు విషయం ముందే చెప్పి రక్కించావు. ఇక అంతా నేను చూసుకుంటానులే!” అన్నాడు చలపతి.

మర్మాడుదయం చలపతి, ఉమాపతితో ఆ ఊళ్ళోనే వుంటున్న తన దూరపుబంధువు ముకుందుడి గురించి చెప్పాడు.

చంలో అతడికి తెలిసినన్ని విషయాలింకె వరికీ తెలియవంటారు. మనం అక్కడికి వెళ్తే నువ్వు గొప్పొ, నా అన్న గొప్పొ తేలి పోతుంది,” అంటూ కరుణ, భర్తను రెచ్చ గొట్టింది.

ఉమాపతికి పొరుషం వచ్చి మర్మాడే చపలపురం బయల్సేరాడు.

ఉమాపతి దంపతులను, చలపతి దంపతులు ఎంతో ఆహ్వాయంగా ఆహ్వానించి ఆదరించారు. అతిథులకోసం అరుణ కొత్తరకం పాయసం వండింది. కరుణ ఆ పాయసం రుచిని ఎంతగానో మెచ్చుక్కుది.

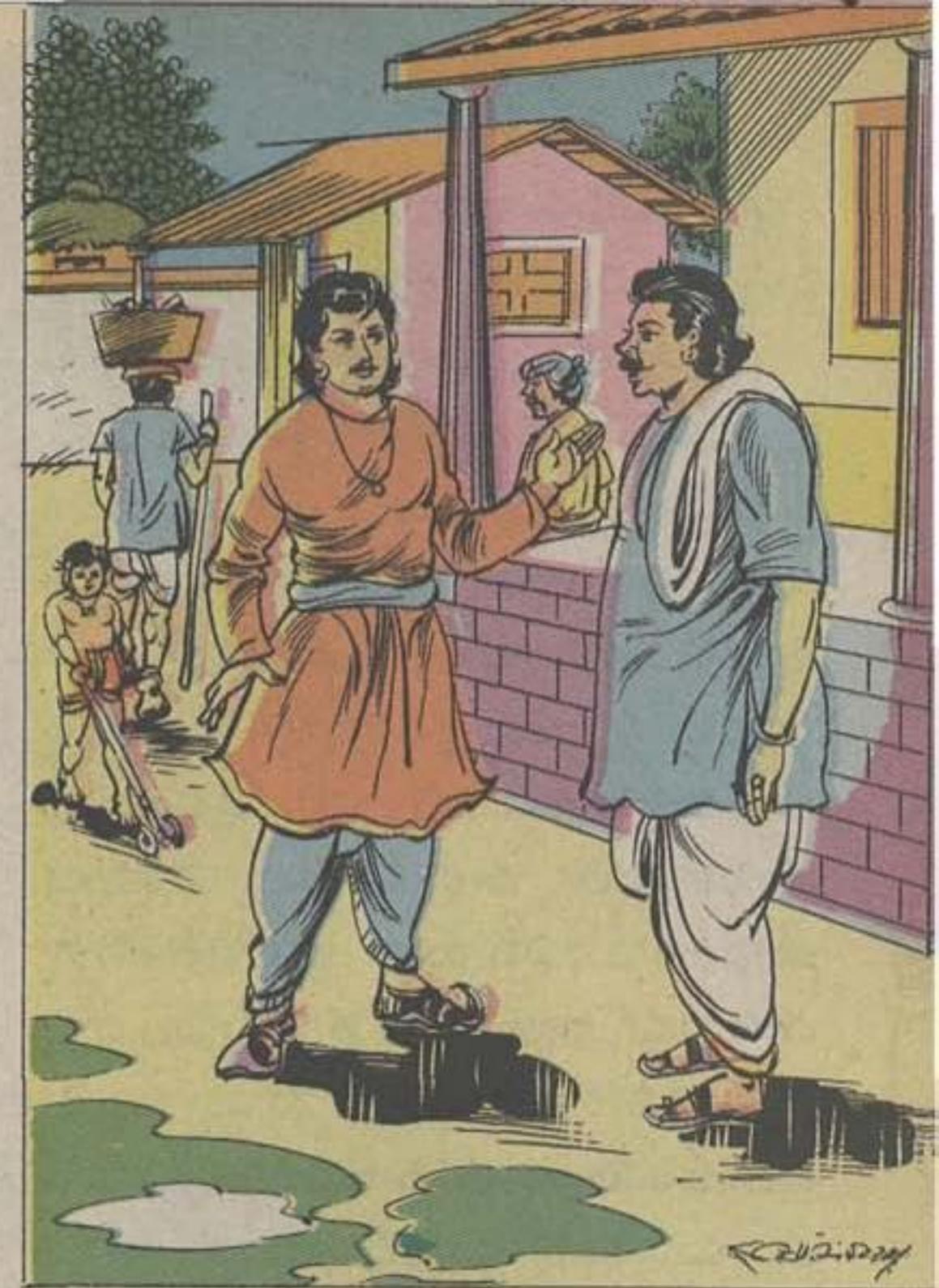
ఉమాపతి మాత్రం ముఖం చిట్టించి, “పాయసమంచే చిక్కని గేదెపాలుండాలి. అందులో ఉగ్రనగరం జీడిపప్పు కలపాలి. ఆపైన మా అమ్మచేయి పడాలి, ఆ రుచి

ముకుందుడు కూతురికి పెళ్ళిచేశాడు. చలపతి అయిదువందల వరహలిచ్చి సాయం చేశాడు. ముకుందుడిల్లు కూలిపోయింది. చలపతి తాటివాసాలు దానం చేశాడు. ముకుందుడికి జబ్బుచేసింది. చలపతి చిట్టా వైద్యం చేసి తగ్గించాడు. ముకుందుడు చలపతి నుంచి ఎన్నో సాయాలు పొందాడు. కానీ ముకుందుడు, చలపతి గురించి ఒక్క మంచి ముక్క అనదు. పైగా దుష్టుచారం చేస్తాడు.

ఇద్దరూ కలిసి ముకుందుడింటికి వెళ్ళారు. ముకుందుడు, చలపతిని పట్టించుకోకుండా, ఉమాపతితో బాగా మాట్లాడాడు. చలపతి ఎంత మర్యాదగా మాట్లాడినా, చీత్కారంగా బదులిచ్చాడు. వెళ్ళేటప్పుడు మాత్రం, “రేపు ఎడ్డజత బేరం చేస్తున్నాను. పాతికవరహలు తక్కువకావచ్చు. లేదనకుండా సిద్ధం చేసి వుంచు,” అన్నాడు.

అక్కణీంచి బయటపడ్డాక ఉమాపతితో, “ఇలాంటి వాడితో నేనేం చేయాలో నువ్వే చెప్పు,” అన్నాడు చలపతి.

ఉమాపతి ఆలోచిస్తూ, “ముకుందుడై చూడగానే నాకు మా ఊళ్ళని గోవిందుడు గుర్తాచ్చాడు. నేను ముకుందుడై పట్టించుకో లేదు. మా గోవిందుడి గురించే ఆలోచిస్తూ న్నాను. మా ఊళ్ళో నీలాంటివాళ్ళు గోవిందుడి గురించి నా దగ్గర ఫిర్యాదు చేశారు. నాకు మాత్రం మా గోవిందుడు ప్రవర్తనలో తప్పేం కనిపించలేదు. అతడు నాతో బాగా వుంటాడు. నీకు మనుషులతో మనుషులడం తెలియదని నానమ్మకం. మనుషులతో ఎలా మనుషులో, నాకు మా అమ్మ నేర్చింది. నాతో అందరూ

బాగానే వుంటారు. ఎవరితోనూ ఇబ్బంది లేదు,” అన్నాడు.

“మంచి ఉపాయం చెప్పావు. కృతజ్ఞణీ,” అన్నాడు చలపతి.

“నేను ఉపాయం చెప్పానా, ఏమిటది?” అని ప్రశ్నించాడు ఉమాపతి ఆశ్చర్యంగా.

“నువ్వు మనలినట్టే, నేనూ ముకుందు డితో మనులాలి. అప్పుడే ఇబ్బంది వుండదు. అదే కదా నీ ఉపాయం?” అన్నాడు చలపతి నవ్వుతూ.

ఉమాపతి క్షణం మాత్రం వెలవెలపోయినా, వెనువెంటనే తమాయించుకుని, “ఆఁ, మరే మరే!” అన్నాడు.

ఆ తర్వాత చలపతి, ఉమాపతికి తన ఊరి మామిడితోటలు చూపించి, “ఇక్కడ పశుగ్రాసంతో ఎరువు తయారుచేస్తారు. ఆ

కొత్తరకం ఎరువు కారణంగా, ఇక్కడి మామిడి పళ్ళరుచి పర్మనాతీతం,” అన్నాడు.

“పశుగ్రాసం ఎరువువల్ల మనుషులకు రాచపుండ్లు బయలైరతాయట. మా ఊళ్ళే రసాయనాల ఎరువులు వాడతారు. రుచికి రుచి, ఆరోగ్యానికి ఆరోగ్యం,” అంటూ వెంటనే ఖండించాడు ఉమాపతి.

చలపతి అక్కణ్ణించి అతణ్ణి బట్టల దుకాణానికి తీసుకువెళ్ళాడు. ఆలయాలు చూపించాడు. ఊళ్ళేని ఎన్నో విశేషాలు చూపించాడు. ఏపీ కూడా ఉమాపతి తిన్నగా చూడలేదు. భార్యకరుణ తనుచూసిన వాటి నన్నింటినీ అదేవనిగా మెచ్చుకుంటే, ఉమాపతిమాత్రం తనఊరి వైభవాన్ని పదేపదే తలుచు కుని మురిసిపోయాడు తప్ప, చపలపురంలో దేన్నీకూడా పట్టించుకోలేదు.

అలా వారంరోజులు గడిచాక, ఉమాపతి దంపతులు తిరుగుప్రయాణమయ్యారు. కరుణ, చలపతి దంపతులను ఎంతగానో మెచ్చుకుని, “మీ ఆతిధ్యం రుచికరమైనది. మీ ఆత్మియత మరిచిపోలేనిది. మీ ఊరాక అద్భుతం. ఇక్కడికి వచ్చినందుకు, నాకెంతో ఎంతో సంతోషంగా వుంది,” అన్నది.

అప్పుడు చలపతి, కొద్దిదూరంలో పున్న ఉమాపతికేసి చిరునప్పుతో చూస్తూ, “అయితే, ఈ విశేషాలన్నీ నీ భర్తకు చెప్పు. మరొకసారి మాఊరురా! ఈసారి వచ్చినప్పుడు, నీభర్తను కూడా వెంటబెట్టుకునిరా! మరిచిపోకు, సరా!” అన్నాడు.

కరుణ ఆశ్చర్యపడుతూ, “అదేంటన్నయ్యా, అలాగంటావు! ఆయనా నాతోపాటు వచ్చాడు గదా,” అన్నది.

ఈసారి చలపతి పెద్దగా నవ్వి, “నిజం! వచ్చాడంటావా? నామటుకు నాకు, ఆయన ఉగ్రనగరం దాటినట్టు ఒక్కసారికూడా అని పించలేదు,” అన్నాడు వెంటనే.

ఉమాపతి గతుక్కుమన్నాడు. చపల పురంలో ఎంచూసినా, తను ఉగ్రనగరాన్నే తలచుకోవడం వల్ల, ఇక్కడికి వచ్చికూడా రానట్టే అయిందని, అప్పటికి అతడు గ్రహించాడు.

ఆ తర్వాత నుంచి ఉమాపతి ఎక్కడకు వెళ్ళినా, తనకు తెలిసింది చెప్పుడం తగ్గించి, తెలియింది నేర్చుకోవడం అలవాటు చేసు కున్నాడు. భర్తలోవచ్చిన ఈ మంచి మార్పుకు కరుణ సంతోషించింది.

చందులూ బంగారు

గడియలు-10

3. ఏదు బెన్ ఎక్కుడ ఉన్నది?

ప్రపంచంలో చాలాప్రసిద్ధిగాంచిన గడియారంగంట ఇది. ఈ గంటను వేలాడ దీయ దాన్ని పర్యవేక్షించిన ఉద్యోగి పేరు మీదుగా దీనికి పేరు వచ్చిందని కొందరు చెబుతారు. ఒక నుప్రసిద్ధ బాక్సర్ పేరు మీదుగా దీనికి పేరు వచ్చిందని మరి కొందరు చెబుతారు. ఈ గంట బరువు 13 ఉమ్మలకన్నా ఎక్కుడ ఉంటుంది.

5.అపిపెద్ద మూనవనిర్మిత
ఘన అగాధం?

1871వసం॥లో ఇక్కుడ వజ్రాలను కనుగొన్నారు. అప్పటి నుంచి 1915వ సం॥ పరకు ఇక్కుడ త్రవ్యకాలు జరిగాయి.

1. ...మంచు కప్పబడిన ఈ అగ్నిపర్వతం ఎక్కుడ ఉన్నది? ఆదేశప్రజలు దీనిని పవిత్రంగా భావిస్తారు. దీని ఎత్తు 3,775 మీ॥ ప్రపంచంలోనే ఎక్కువసార్లు ఫాటో తీయబడిన పర్వతం కూడా ఇదే.

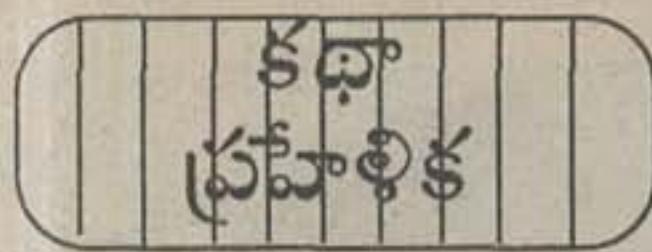
ప్రపంచంలో ఏటిని మనం ఎక్కుడ చూడగలం?

2.... హ్యద్యగన్ ఎక్కుడ ఉన్నది? ఈ స్తుపాన్ని స్వర్ణపగోదా అని కూడా అంటారు. 8, 868 పలుచటి బంగారు రేకులతో కప్పబడిన మెరిసే బౌద్ధ దేవాలయం ఇది.

4. పాడ
వాటి తోకతో
రోమాలు గల
సస్తన జంతు
పునులెమూర్
అంటారా?
కొన్నిలెమూర్లు
కోతుల్లాగా
ఉంటాయి.
వారి కొన్ని
చిన్నఎలుక
ల్లాగానూ,
ఉడుత్తుగానూ
ఉంటాయి.

అప్పుడు 23 మిలియన్ ఉన్నుల బంకమన్ను, రాళ్ళు త్రవ్యి వెలుపలిక తీశారు. 2.7 ఉన్నుల వజ్రాలుతీశారు. దీనివల్ల భూమిలో పెద్ద అగాధం(క్రాటర్)ఎర్పడింది.

కుశగ్రబుద్ధికీ, సునిశిత మేధావుకీ పేరుగంచిన గొప్ప అవరాధ పరిశోధకులు కూడా ఒక్కొక్కసారి పారబాట్లు చేస్తూ ఉంటారు. షెర్లాక్ పోమ్మ ఇక్కడ చేసిన పారబాటు ఎమిట్ చెప్పగలరా?

తప్ప చేశావ ఏస్టర్ హోమ్స!

క్రిస్తునే తరవాత రెండవరోజు ఉదయం నేను నా మిత్రుడు షెర్లాక్ పోమ్మను చూడడానికి వెళ్లాను. ఉదా రంగు దుస్తులతో సోఫామీద కూర్చుని, నోట్లో పైపీలో, చేతిలో ఉదయం వార్తాపత్రికలను తిరగేస్తున్నాడు. పక్కన చెక్కుకుర్చి, దాని వెనక మరీ మాసినదీ, చిరిగినదీ అయిన టోపీ వేలాడు తున్నది. దాని పక్కనే భూతద్దం మరికొన్ని పరికరాలు ఉండడంవల్ల, ఆ టోపీని పరిశీలించడానికి పోమ్మ దానిని అలా వేలాడతీశాడని గ్రహించాను.

“నీ పనికి అంతరాయం కలిగిస్తున్నానేమో!” అంటూ లోపలిక అడుగుపెట్టాను.

“అదెం లేదు. పైగా నా పరిశోధనా ఘలితాలను గురించి చర్చించడానికి సమయానికి నా మిత్రుడు రావడం సంతోషంగా ఉన్నది. విషయం చాలా స్వల్పమైనదే. కాని, దీనిలో కొన్ని ఆసక్తికరమైన విషయాలు దాగి ఉన్నాయి.”

“అలాగా!”

“నీకు కమిషనర్ పీటర్ ను తెలుసు కదా?”

“తెలుసు.”

“ఇది ఆయనకు సంబం ధించినదే.”

“ఇది ఆయన థరించిన టోపీనా?”

“కాదు, ఆయన కను గొన్నాడు. దాని సాంతదారు ఎవరో తెలయదు....”

“మరి ఆయన ఎవరో తెలుసుకోడానికి కూపీ ఎదైనా దౌరికిందా?”

“అది ఎవరో దీనినుంచే రాబట్టాలి.”

“ఈ టోపీనుంచా?”

“అవును!”

“మరి ఈ పాత చిరిగిన టోపీ నుంచి ఎం గ్రహించ గలవు?”

ఆతను టోపీని చేతిలోక తీసుకుని అటూఇటూ పరిశీలనగా చూస్తూ.“దీనిని థరించిన వ్యక్తి చాలా తెలవైనవాడు అన్నది ఖాయం!” అన్నాడు.

“ఎం జోక చేస్తున్నావా పోమ్మ? నేను అంత మందమతినా? నువ్వు చెప్పేది అసలు ఆర్థం కావడం లేదు. ఈ టోపీని చూసి, దానిని థరించిన వ్యక్తి చాలా తెలవైనవాడని ఎలాచెప్పగలవు?” అని అడిగాను.

నా ప్రశ్నకు సమాధానంగా పోమ్మ, ఆ టోపీని తన తలమీద పెట్టుకున్నాడు. అది ఆతని నుదుటిని దాటి ముక్కుమీదికి వచ్చి ఆనింది.

“ఇంత పెద్ద బుర్ర గల వ్యక్తి, ఆ బుర్రలో తప్ప కుండా ఎదైనా కొంత కలిగిఉండాలి కదా?” అన్నాడాయన.

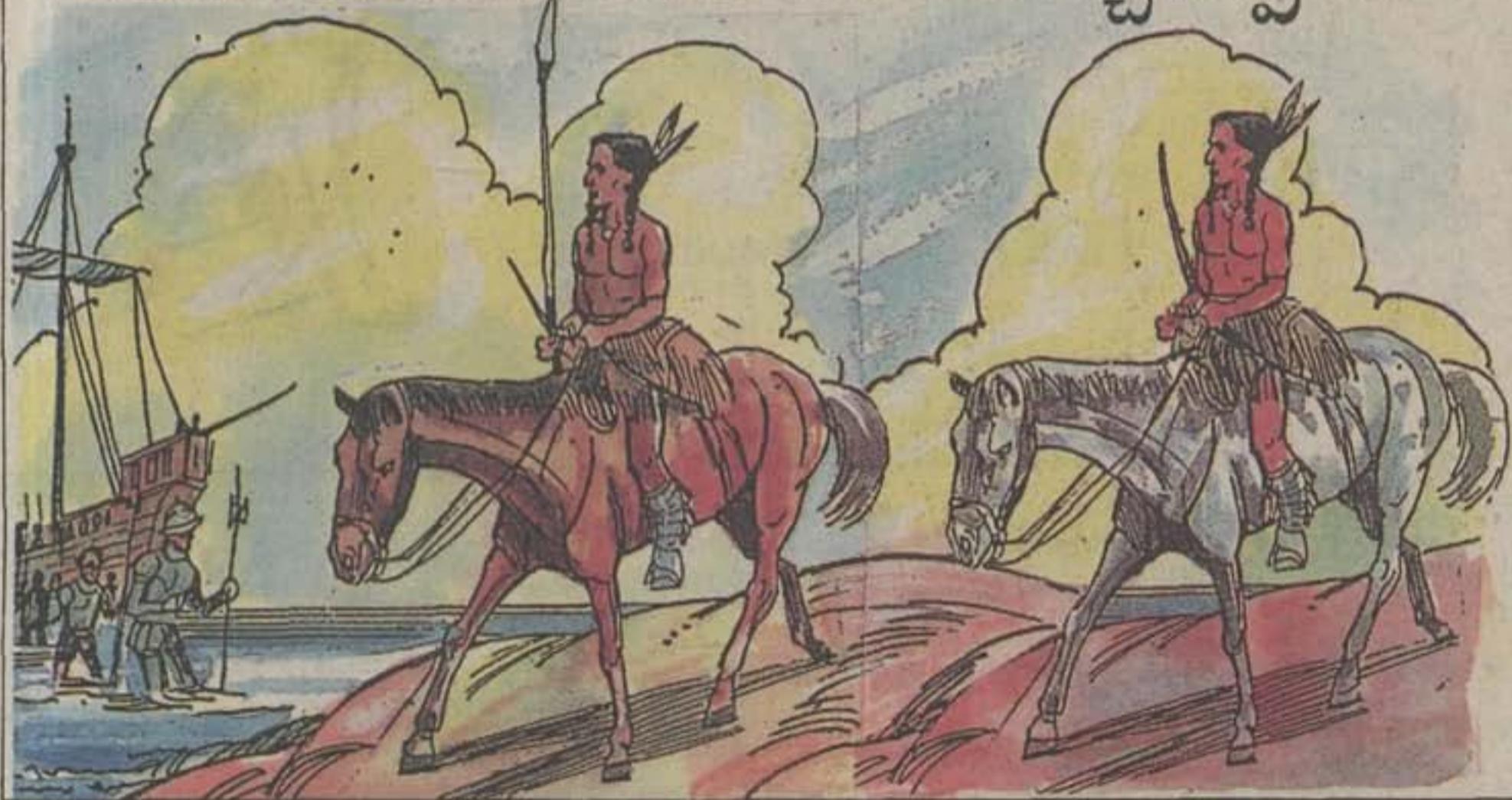
[కొనన డాయల్ రచించిన ‘ది బ్లూ కార్బూంకుల్’ నుంచి]

యూరోపియన్లు మొట్టమొదట తమ తిరానికి రావడాన్ని ఒక రెడ్ ఇండియన్ చూస్తున్నాడు.

ఈ చిత్రంలో ఒక పెద్ద పారబాటు ఉన్నది. అదేమిటి?

విదేశీయులు తమతీరానికి వచ్చినప్పుడు

© Amrita Bharati, Bharatiya Vidya Bhavan, 1996

పిక్చర్

క్లైజ్

1. కింద కనబరచిన చిత్రం.....
(i) పేరట ఫిడ్ (ii) విజ్ఞర
(iii) ఆర్గర ఫిడ్

2. నీళ్ళ ఏద పదుకుని
ఈ యువకుడు పుస్తకం
చదివేస్తున్నాడు. అతడు
పదుకున్నది ప్రపంచంలో
కెల్లా అతి ఎక్కువ ఉప్పు
గల నీటి తటాకం. దాని
పేరు: (ఎ) కాస్పియన్ సము
ద్రం (థి) మృతసముద్రం
(సి) టారెన్ తటాకం.

3. ఇది ఈదేశాన్ని సూచించే
దేశపటం.
(ఎ) స్వియిన్ (థి) ప్రాస్
(సి) వెర్షుగెల్

బొమ్మవేయడం నేర్చుకోండి

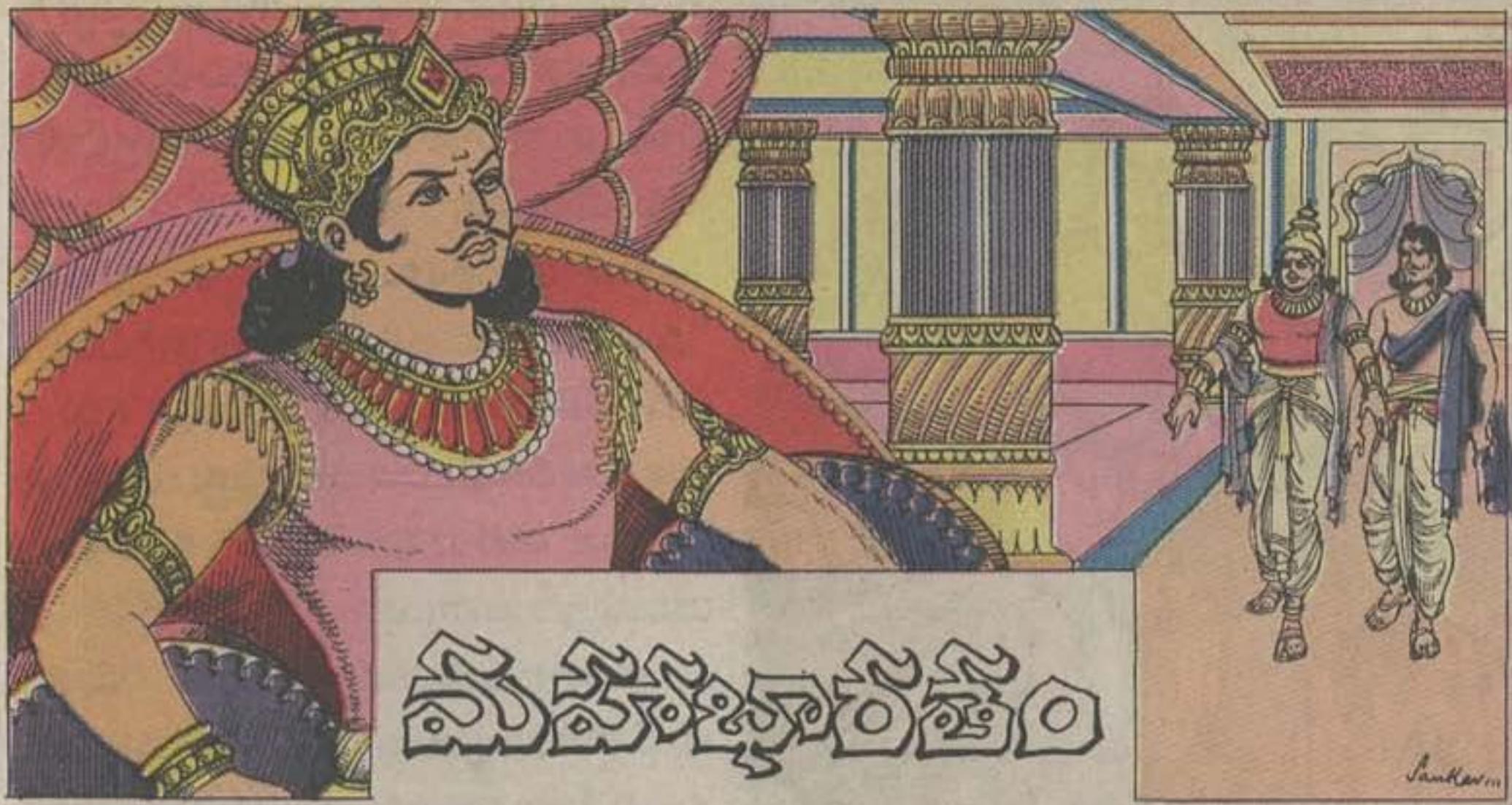
బంగారు గడియలు - 9 సమాధానాలు.

ప్రపంచంలో ఎక్కడ ...

- (ఎ) కోలా ఎలుగుబంట్లు ఆప్రేవియాలో మాత్రమే ఉన్నాయి.
- (బి) సముద్రకన్యావిగ్రహం కోపెనహగన్ హర్షర్ ముఖద్వారంలో ఉన్నది.
- (సి) టుస్సాడ్స్ వాక్స్ మ్యూజియం లండన్లో ఉన్నది.
- (డి) బంగారుద్వారం వంతెనను దాటాలంటే అమెరికాలోని శాన్‌ప్రాసిస్‌కు వెళ్లాలి.

ప్రశ్నావళి:

1. ముగ్గురు సమానంగా పంచుకున్నారు కాబట్టి ఒక్కాక్కరొట్టెను మూడుముక్కలుగాచేసి ఉంటారు. అంటే మొత్తం 24 ముక్కలు. ఒక్కాక్కరు 8 ముక్కలు తిన్నారు. 5 రొట్టెలు గల వ్యక్తి 15 ముక్కలలో (15-8) ప్రయాణీకుడికి ఇచ్చాడు. మూడు రొట్టెలు గల వ్యక్తి (9-8) ముక్కలు ప్రయాణీకుడికి ఇచ్చాడు. కాబట్టి 7 ముక్కలు ఇచ్చిన వ్యక్తికి 7 వెండినాణాలు, ఒక ముక్క ఇచ్చిన వర్తకుడికి 1 వెండినాణం రావాలి.
2. అప్పుడు వర్షం లేదు.
3. అందరూ చేసేదే వాశ్నా చేస్తారు. పారేస్తారు.
4. భాటీగా ఉన్న తెల్ల రూమాలుకొనను ఎర్రరూమాలుకొనకు ముడివేయాలి.
6. కొరడా. దానికొన శబ్దానికన్నా వేగంగా పయనిస్తుంది.
7. గ్లూను, సీశ్చుతో కాకుండా మరే ఘరంతోనో నింపబడింది.
8. 5వ రోజు సీశ్చు వలికి పోయాయి. ఇంకా ఎనిమిది రోజులు ఉన్నాయి. అయినా ఒక్కరూ బాధించబడలేదు. అంటే వలికిపోయిన సీరు 8 లీటర్లు మరణించిన మనిషి వాటా.
9. బల్వంతశర్మ పైకెత్తింది ఎదుమచేతిని. దెబ్బతిన్నదని చెప్పిన కుడిచేతిని కాదు.

శ్రీకృష్ణరితిం

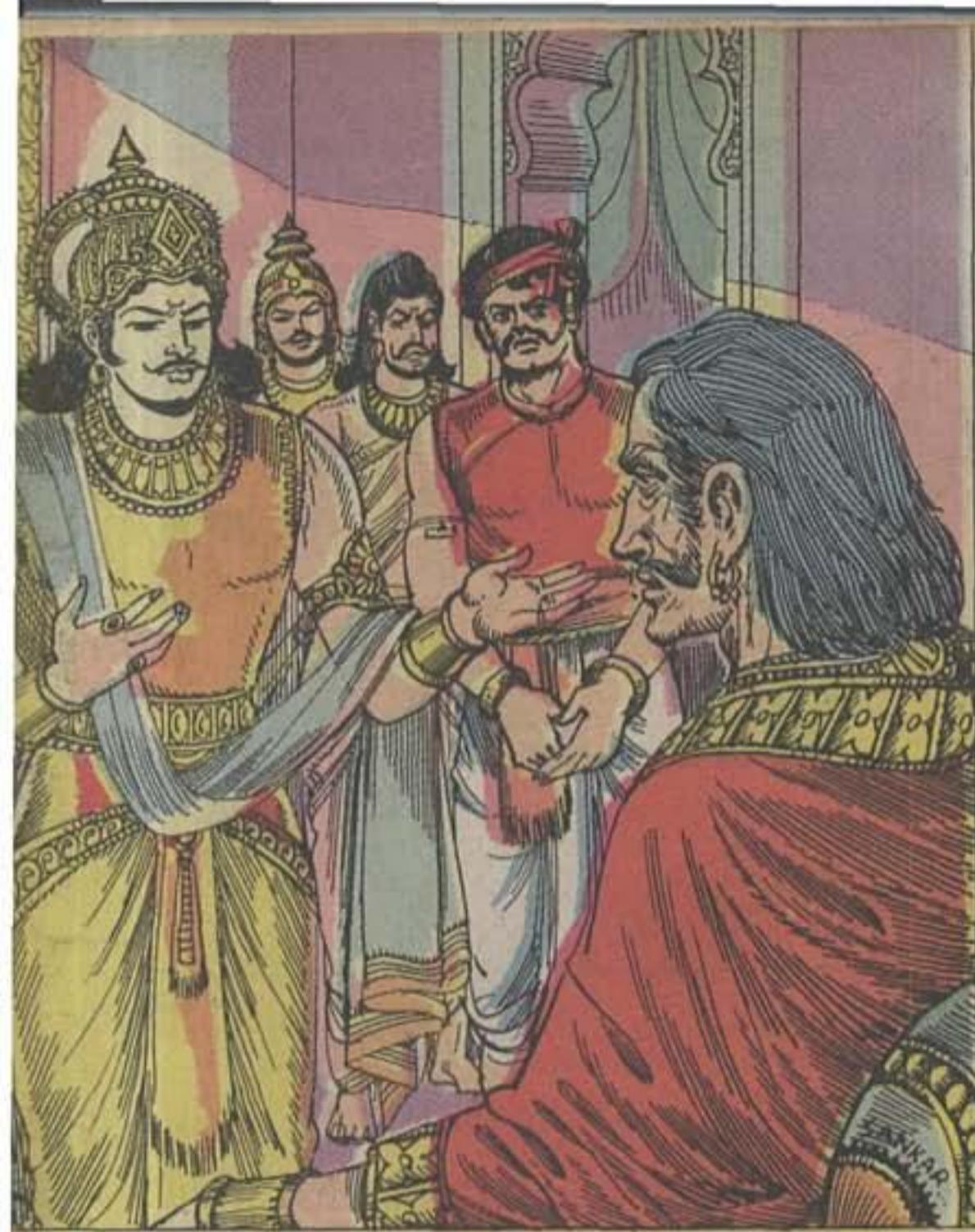
Author...

పాండవుల వృత్తాంతం విని ధృతరాష్ట్రుడు పశ్చాత్మాపవదుటమూ, రాసున్నదానిని గురించి భయపడుటమూ శకుని గమనించి, ఆ సంగతి కర్మదితో చెప్పాడు. వాళ్ళిద్దరూదుర్యోధనుడి దగ్గరికి వెళ్ళి, ముసలిరాజు మథన పదుతున్నమాట చెప్పారు. అది విని దుర్యోధనుడికి దిగులుపుట్టింది.

అప్పుడు కర్మదు దుర్యోధనుడితో, "రాజు, నీ తెలివితేటలవల్ల అరణ్యాలలో అష్టకష్టాలూ పదుతూన్న పాండవులు దిగులు పడాలి గాని, వారి రాజ్యం కూడా వశపరచు కుని మహారాజువై సర్వసౌభాగ్యలూ అనుభ విస్తున్న నీకు దిగులెందుకు? పాండవులిప్పుడు ద్వైతవనంలో ఉన్నారట. ఈ స్థితిలో వాళ్ళ దగ్గర నీ వైభవం ప్రదర్శించినట్టయితే వాళ్ళు మరింత ఎడుస్తారు. నీ రాణివాస స్త్రీలను చూసి ఆ ద్రోపది కుళ్ళిపోవాలి," అన్నాడు.

శకుని కర్మదు చెప్పినట్టు చేసిరాలన్నాడు. ఇద్దరి మాటలూ విని దుర్యోధనుడు, "మీ ఆలోచన ఎంతో బాగున్నది. కాని నా తండ్రి మనని ద్వైతవనం వెళ్ళనిస్తాడా అని నా అనుమానం. అసలే ఆయన పాండవుల స్థితి చూసి పశ్చాత్మాపవదుతున్నట్టు మీరు చెప్పారు గద! అందుచేత మనం పాండవుల కష్టాలు కళ్ళారా చూసి ఆనందించటానికి ఉపాయం ఏదన్నా ఉంటుందేమో, మీరు దుశ్శాసనుడితో కూడా ఆలోచించి రేపు ఉదయం నాకు చెప్పండి. మన ప్రయాణానికి భీష్మదుకూడా ఒప్పుకోవలసి ఉంటుంది మరి. ఆ పెద్ద వాళ్ళిద్దరినీ ఒప్పించే మాగ్గం ఆలోచించండి," అని చెప్పి శకుని కర్మదు పంపేశాడు.

మర్మదు కర్మదు వచ్చి, శకుని దుశ్శాసనులు వింటూండగా దుర్యోధనుడితో, "మన గోవులమందలు ద్వైతవనంలో ఉన్నాయి.

వాటికి క్రూరమృగాల బాధలేకుండా రక్కించే ఏర్పాట్లు చూడటం నీ విధి. అందుచేత, ద్వైతవనానికి ఆ పని మీద వెళతామంటే ముసలిరాజు తప్పక ఒప్పుకుంటాడు. మనం ఆర్ఘటంగా ద్వైతవనానికి వెళ్లి, పాండవులను అడలగొట్టి వద్దాం,” అన్నాడు.

అందరూ చప్పట్లుచరిచి, కర్ణుడి ఆలోచనను ప్రశంసించారు. వాళ్ళు సమంగుడనే పశువులకాపరినిపిలిచి, “నువ్వు మా వెంట పెద్ద రాజు దగ్గరికి వచ్చి, ఆయనతో మన ఆపులమందలు ద్వైతవనంలో ఉన్నాయని చెప్పు,” అన్నారు.

ఆ పశువులకాపరి దుష్టచతుష్యం వెంట ధృతరాప్సుడి వద్దకు వచ్చి “దేవా, మన ఆపులమందలు ఇప్పుడు ద్వైతవనంలో ఉన్నాయి. అక్కడ వాటికి చక్కని మేత

ఉన్నది. మందలు క్షేమంగానే ఉన్నవిగాని, వాటికి క్రూరమృగాల బాధ ముందు ముందు లేకుండా కాపాడాలి. ఈ మాట చెప్పటానికి నేను వచ్చాను,” అన్నాడు.

అప్పుడు కర్ణు కునులు ధృతరాప్సుడితో, “దుర్యథనుడు అక్కడికి వెళ్లి క్రూరమృగాలను వేటాడితే మందలకు క్షేమం కలుగు తుంది. అదీగాక దూడలకు గుర్తులు వేయించటమూ, వాటి పోషణ ఏర్పాట్లు కూడా చూసి రావచ్చు,” అన్నారు.

ఆ మాటలువిని ధృతరాప్సుడు, “మందలను క్రూరమృగాల నుంచి రక్కించటమైతే మంచిదేగాని, ఈ సమయంలో ద్వైతవనానికి వెళ్లటం మంచివని కాదు. జూదంలో ఓడి పోయి వనవాసం చేస్తున్న పాండవులు ఆ వనంలోనే ఉన్నారు. మీరు అక్కడికి పోతే ఏదో ఒక దురంతం జరగవచ్చు. అందులో మీ తప్పేమీ లేకపోయినా, అపకీర్తి మీకే వస్తుంది. మిగిలిన పాండవుల నుంచి భయంలేదు గాని, భీముడు వగ పట్టిన తాచులాటి వాడు. ద్రౌపది కూడా అలాటిదే. మీరు కూడా తొందరస్వభావం కలవాళ్ళే. మీకూ మీకూ జగడం వచ్చిందంటే చాలా ప్రమాదం కలుగుతుంది. ఇటీవలనే అర్ధానుడు స్వర్గానికి వెళ్లి, దివ్యాస్తాలు తెచ్చాడట. మీరు అతనికి చాలరు. అందుచేత గోవుల రక్కణకు మీరు వెళ్లక, మరెవరినైనా వంపండి,” అన్నాడు.

శకుని ధృతరాప్సుడితో, “మేము ఎలాటి ఒడిదుడుకులూ రానివ్వము. అసలు మేము పాండవులున్న ప్రాంతానికి పోము. కొద్ది రోజుల పాటు వనవిహం చేసి, గోవుల

మందలను పరీక్షించి, మా దారిన తిరిగి వచ్చేస్తాము. పొండవులు కూడా ధర్మరాజు మాట మీరి తొందరపాటు పనులు చేయరు. ‘ధర్మరాజు ధర్మమూర్తి’ అన్న సంగతి మీకు తెలియనిది కాదు గదా!” అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు ఈ మాటలు నమ్మి, “సరే, వెళ్ళిరండి!” అన్నాడు. దుర్యథనుడు పరమా నందంతో, కర్కు శకుని దుశ్శాసనులను వెంట బెట్టుకుని, అనేకమంది పౌరులూ, వారి భార్యలూ వెంటరాగా ఫూషయాత్ర మీద బయలుదేరాడు. అతని వెంట అనేక వేల రథాలూ, ఏనుగులూ, గుర్రాలూ, సైన్యమూ, వేటగాళ్ళూ, వందిమాగధులూ బయలు దేరారు. బళ్ళ మీద రకరకాల వస్తుసామగ్రి వచ్చింది.

కొన్ని రోజులకు ఏరంతా ద్వైతవనానికి చేరి, శిబిరం ఏర్పాటుచేసుకున్నారు. మందలన్నిటినీ పరీక్షించి, ఆపులనూ, ఎద్దులనూ, ఆబోతులనూ వేరువేరుగా ఏర్పాటుచేసి, అన్నిటికి గుర్తులువేసి, గోపులను రక్షించే వారికి తగిన పొచ్చరికలు ఇచ్చి, వారికి బహుమానాలిచ్చి, వారి ఆట పాటల వినోదాలు చూసి ఆనందించారు. శిబిరానికి కావలిసిన పాలూ, పెరుగూ వచ్చాయి. వేటగాళ్ళు వేటాడి మాంసం తెచ్చారు.

దుర్యథనుడు స్త్రీలనూ, కొడుకులనూ, స్నేహితులనూ వెంటబెట్టుకుని వనవిహం చేస్తూ, వనసొందర్యం చూసి ఆనందిస్తూ, ద్వైతవనం మధ్య ఉండే సరస్సు వద్దకు వచ్చి, దాని గట్టున విడిది చేశాడు.

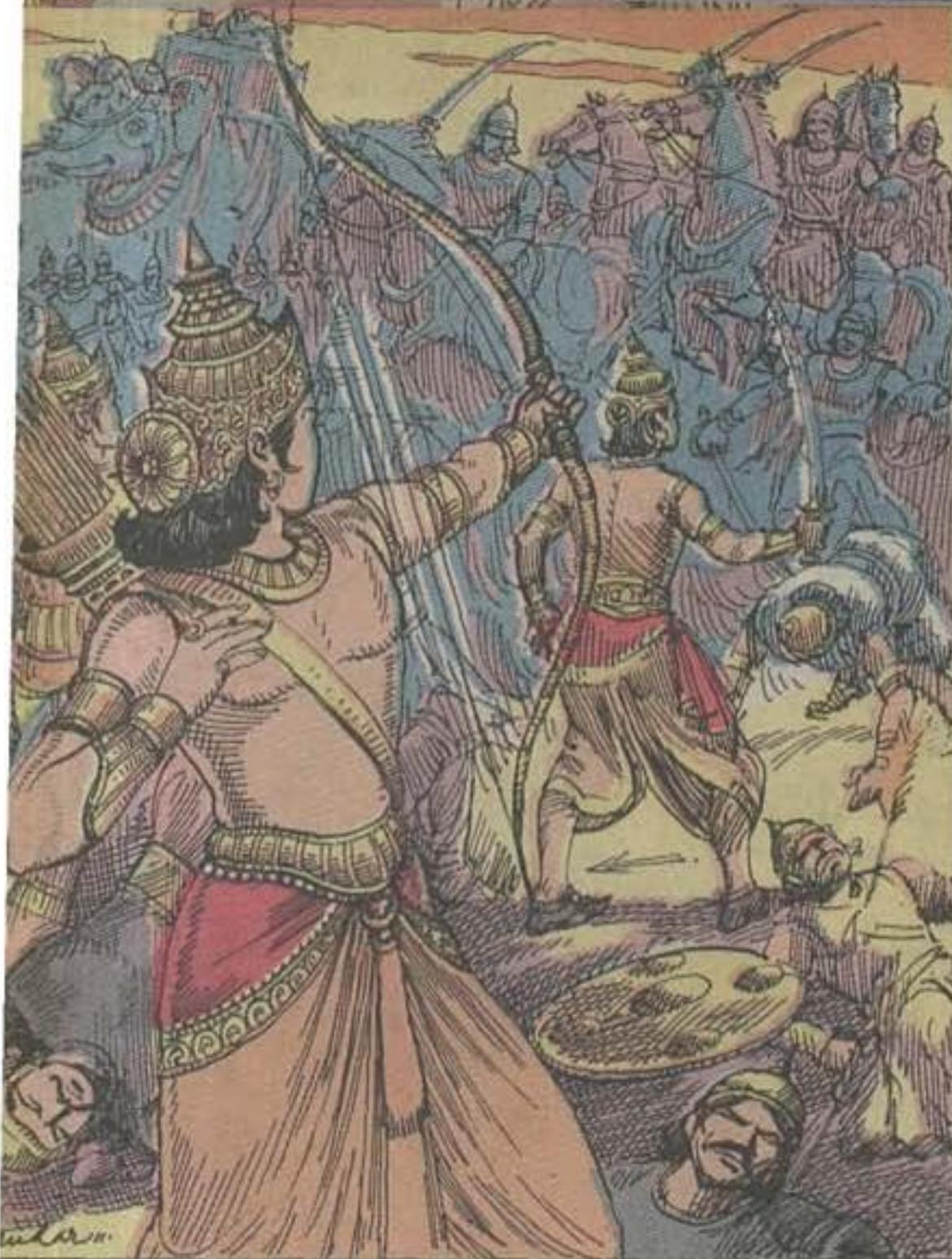
అదే సరస్సు అవతలి గట్టున ధర్మరాజు అశ్రమం ఉన్నది. దుర్యథనుడు చేరిన య్యాండు.

నమయానికి ధర్మరాజు తన వెంట ఉన్న బ్రాహ్మణుల సహాయంతో నద్యస్త్ర మనేయజ్ఞం చేయుటానికి దీక్షలో ఉన్నాడు.

దుర్యథనుడి ఆజ్ఞప్రకారం అతని సేవకులు సరస్సు ఇవతలి గట్టున కుటీరాలు నిర్మించే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. అప్పుడు, సరస్సుకు రక్కకులుగా ఉన్న గంధర్వభటులు వారికి అద్దం వచ్చి, “ఇక్కడ ఎవరూ విడియరాదని మా ప్రభువు గారి ఆజ్ఞ. మీరు ఈ చోటువదిలి మరెక్కడ వైనా హయిగా విడుదులు కట్టుకోండి,” అన్నారు.

తన సేవకులు వచ్చి ఈ సంగతి చెప్పి గానే దుర్యథనుడు పొగరుగా తన సైనికులను పిలిచి, ఆ గంధర్వభటులను తరిమి వెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు: వాళ్ళు వెళ్ళి

గంధర్వ భటులతో, “దుర్యథన మహారాజుగారు ఇక్కడ విషారం చేయవచ్చారు. మీరు వెళ్లిపాండి. లేకపోతే మీ ప్రాణాలు దక్కువు,” అని భయపెట్టారు.

గంధర్వభటులు నవ్వి, “మీరు ఎవరిని భయపెడదామనుకుంటున్నారు? మీ మహారాజంటే మేము లక్ష్యపెట్టే వాళ్ళం కాము. మా ప్రభువు చిత్రసేనుడనే గంధర్వరాజు. మీరు మర్యాదగా ఈ చోటువదిలి, అవతల పుక్కఊన్న ధర్మరాజు ఆశ్రమం పక్కనో, మరొక చోటనో విడుదలు కట్టుకోండి. ఇది మాగంధర్వరాజు విషారంచేస్తులం,” అన్నారు.

ఈ సంగతి విని దుర్యథనుడు తోక తోకిన తాచులాగా అయి, “నన్న ఆజ్ఞాపిం చటానికి గంధర్వలెవరు?” అని గంధర్వల మీదికి తన సైన్యాన్ని యుద్ధానికి పంపాడు.

ఈ లోపగా గంధర్వలు చిత్రసేనుడి ఆజ్ఞాపాంది దుర్యథనుడి బలాలను తుక్కచేసేశారు. ఇదంతా దూరాన్నంచి చూస్తున్న కర్ణుడు. దుర్యథనుడు మెచ్చుకోగలందు లకు గంధర్వ భటుల మీద యుద్ధానికి వెళ్లి, కొందరు భటులను చంపాడు. కాని అంతలోనే గంధర్వభటులు వేల సంఖ్యలో వచ్చిపడి కర్ణుణ్ణిచుట్టుముట్టారు. అదిచూసి దుర్యథనుడి తమ్ములు కర్ణుడికి సహాయం వెళ్లారు. చిన్న కొట్టాట కాస్తా పెద్దయుద్ధమై కూర్చుంది. చిత్రసేనుడే స్వయంగా యుద్ధానికి వచ్చాడు.

చిత్రసేనుడు మాయాయుద్ధం ప్రారం భించేసరికి దుర్యథనుడి సైనికులు పారి పోసాగారు. దుర్యథనుడి తమ్ములు వాళ్ళను మళ్ళించటం మొదలుపెట్టారు. కర్ణుడు ఒకడే దైర్యంగా నిలబడి పోరాడాడు. కాని గంధర్వసైనికులు అతని రథాన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేశారు. కర్ణుడు విరథుడై, వికర్ణుడి రథమెక్కి పారిపోయాడు. దుర్యథనుడు గంధర్వలకు దౌరికిపోయాడు. చిత్రసేనుడు దుర్యథనుణ్ణి చంపక పెదరెక్కలు విరిచికట్టి వశపరచుకున్నాడు. అదిచూసి మిగిలిన గంధర్వలు దుర్యథనుడి తమ్ములనూ, వారి భార్యలనూ పట్టి బంధించారు.

తమ నాయకులను గంధర్వలు చెరపట్టి తీసుకుపోతూ ఉండటం చూసి, కౌరవసైనికులు ధర్మరాజు ఆశ్రమానికి పరిగెత్తిపోయిఅతనితో, “మహాత్మ, కౌరవకుమారులనూ, వారి భార్యలనూ పట్టుకుని గంధర్వలు గంధమాదన ప్రాంతాలకు తీసుకు

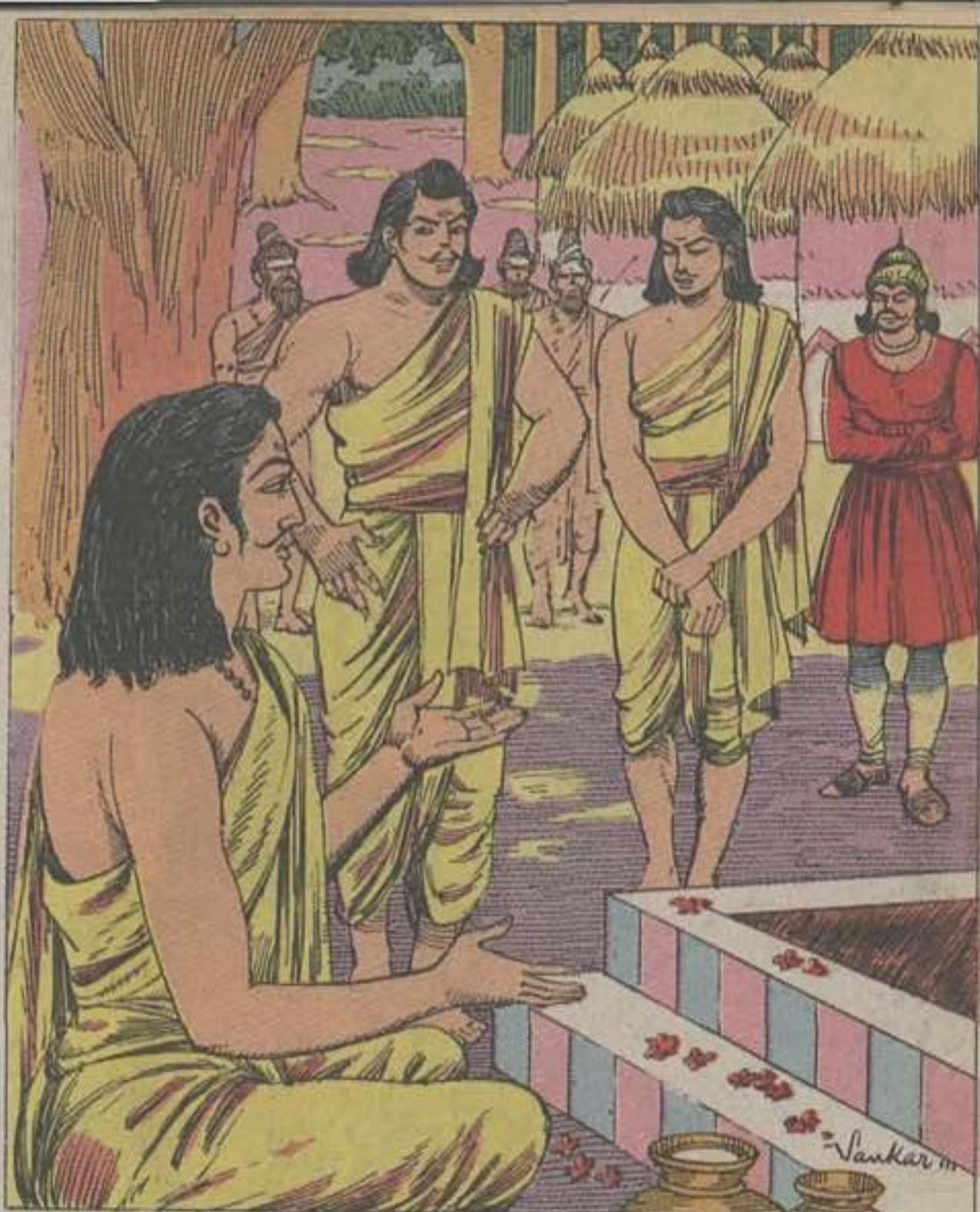
పోతున్నారు. దయంచి వారిని విడిపించు,”
అని మొరపెట్టుకున్నారు.

భీముడీ మాటలు విని, “కాగల పని
గంధర్వులే చేశారు! పెద్దపెట్టున సైన్యాలను
కూర్చుకుని, యుద్ధం చేసే అవసరం తెప్పింది.
కష్టాలలో ఉన్న మంచివారికి దేవుడు అలా
సాయపడతాడు,” అన్నాడు.

ధర్మరాజు భీముళ్ళే మందలిస్తూ, “ఇలా
మాట్లాడటానికి ఇదా సమయం? కౌరవులు
ఇప్పుడు మనను శరణుబోచ్చారు. వారిని
ఆదుకోవటం మన ధర్మం. మన జ్ఞాతుల
భార్యలకు అవమానం జరిగితే మనకు
అవమానం కాదా? నేను యజ్ఞదీక్షలో ఉన్నాను
గనక, నువ్వు, అర్థున, నకుల సహదేవులూ,
మన పరివారాన్ని వెంటబెట్టుకుని గంధర్వ
లను వెన్నంటి వెళ్ళి, కౌరవుల భార్యలను
విడిపించండి. తొందరపడి గంధర్వులతో
యుద్ధానికి దిగవద్దు. వీలయితే మంచి మాట
లతో పనిచేసుకురండి. అది సాధ్యం కాక
పోతేనే యుద్ధం చెయ్యండి. జ్ఞాపకం ఉంచు
కోండి: మనమధ్య కయ్యం వస్తే వారు
మారుగురూ, మనం అయిదుగురమూ; కాని
పైవాళ్ళతో కయ్యంవస్తే మనం మాటఅయి
గురం!” అన్నాడు.

అర్థునుడు ధర్మరాజు చెప్పినటే చేస్తా
మని, భీమ, నకుల సహదేవులతో యుద్ధా
నికి సిద్ధమై, వేగంగా పరిగెత్తే రథాలెక్కి,
గంధర్వులు వెళ్ళిన దారిన బయలుదేరాడు.
కౌరవ సైనికులకు ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి.

పాండవులు తమను వెన్నంటి వస్తున్న
సంగతి తెలిసి గంధర్వులు ఆగారు. అర్థు
నుడువారిని సమీపించి, “ఈ గంధర్వులారా,

మీరు పట్టుకుపోతున్న దుర్యథనుడు మా
సాదరుడు. వెంటనే అతన్ని విడిచి పుచ్చండి.
ఇది మా అన్న అయిన ధర్మరాజు కోరిక,”
అన్నాడు.

“ఇలా చేయమని మాకు దేవేంద్రుడి
అజ్ఞ. ఆయన ఆజ్ఞ పాలించటం మాధర్మం,”
అన్నారు గంధర్వులు.

“స్త్రీలను గంధర్వరాజు చెరపట్టటం
చాలా అనుచితం. మా మాట విని దుర్య
థనుడు మొదలైనవారినీ, వారి భార్యలనూ
విడిచిపెట్టండి. మంచిగా మీరు అలా
చేయకపోతే, మీతో యుద్ధంచేసి మావారిని
మేము విడిపించుకోవలసి వస్తుంది,” అన్నాడు
అర్థునుడు.

అయితే గంధర్వులు మంచి మాటలకు
లొంగక యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు.

Sankar!!!

పాండవులకూ, గంధర్వులకూ యుద్ధం ప్రారంభమయింది. దుర్యథనుణ్ణీ, అతని తమ్ముళ్ళనూ పట్టుకున్నట్టే, పాండవులను కూడా పట్టుకోవాలని గంధర్వులు ఆ పాండవులను చుట్టుముట్టారు. కానీ పాండవుల మీద ఈఎత్తు పారలేదు. అర్జునుడు గంధర్వ సైనికులను తన బాణాలతో తీవ్రంగా గాయ పరచసాగాడు; వాళ్ళు తనపై విసిరిన ఆయు ధాలను మధ్యదారిలో సునాయాసంగా విరగ గొట్టాడు.

యుద్ధం మధ్యలో చిత్రసేనుడు, “అర్జునా, నన్ను గుర్తించలేదా? నేను చిత్రసేనుణ్ణీ. నీ స్నేహాతుణ్ణీ. ఈ దుర్మార్గుడైన దుర్యథనుడు మీకూ, ద్రౌపదికి తన వైభవం ప్రదర్శించి, బాధించటానికి ఫోషయాత్ర నెపంతో తన పరివారాన్ని వెంటబెట్టుకుని ద్వైతవనానికి బయలుదేరాడు. అది తెలిసి దేవేంద్రుడు ఏళ్ళందరినీ పట్టి, స్వర్ణానికి తీసుకురమ్మని నన్ను పంపాడు. అందుచేత ఆయన ఆజ్ఞ నిర్వర్తిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

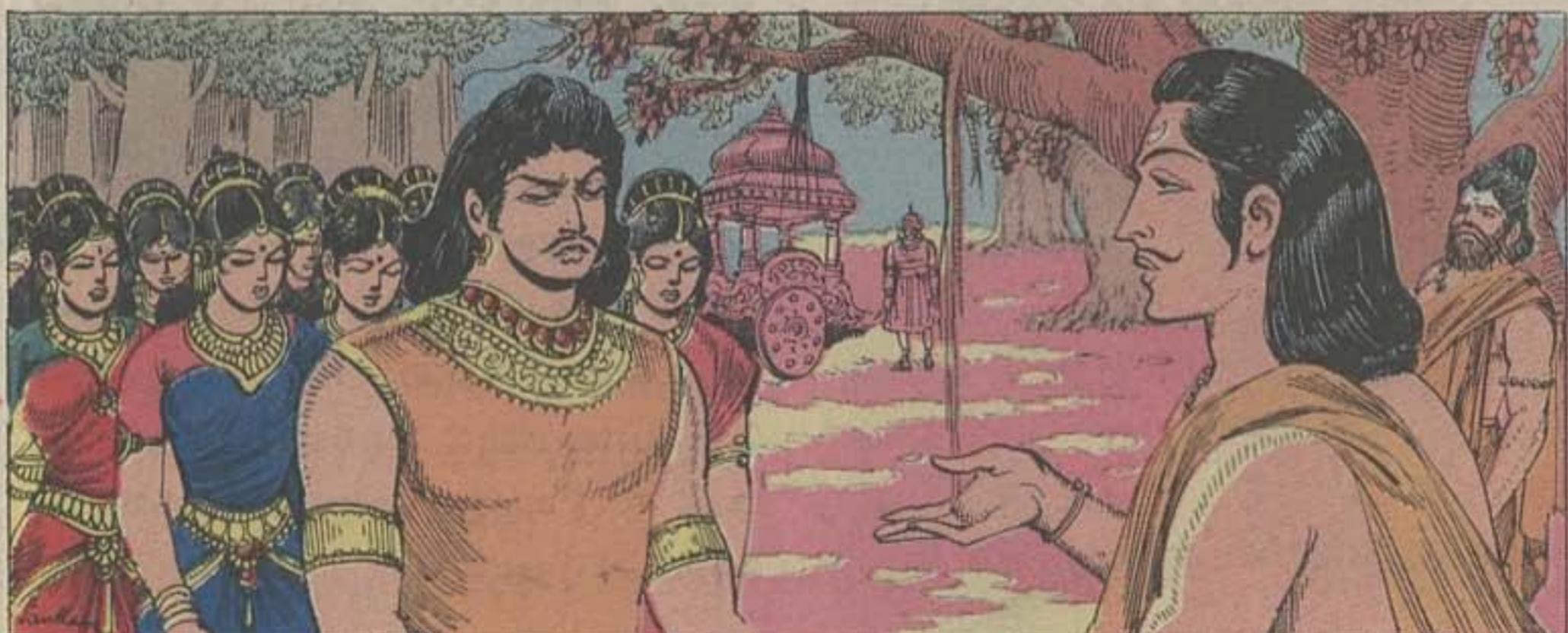
దానికి అర్జునుడు, “ఇతను దుర్మార్గుడైని, మా దాయాది. ఇతన్ని విడిపించుకు రమ్మని మా అన్న ధర్మరాజు మమ్మల్ని

ఆజ్ఞాపించాడు. ఆయన ఆజ్ఞ సెరవేర్చడం నా ధర్మం. నువ్వు మా ధర్మరాజు దగ్గరికి వచ్చి ఆయన చెప్పినట్టు చేస్తే బాగుంటుంది. నీ మిత్రుడిగానూ, శిష్యుడిగానూ ఈ మాట అడుగుతున్నాను,” అన్నాడు.

చిత్రసేనుడు అర్జునుడు మొదలైన వారి వెంట ఆశ్రమానికివచ్చి, ధర్మరాజుతో జరిగిన దంతా చెప్పాడు. అంతా విని ధర్మరాజు, “గంధర్వరాజు, మీరు దుర్యథనుణ్ణీ చంపక పోవటం నిజంగా మా అదృష్టం. మా కులానికి గొప్ప ఆపద తప్పింది. మిమ్మల్ని చూడటం నా కెంతో సంతోషంగా ఉంది. మీరు నా విన్నపం మన్మించి దుర్యథనా దుల నందరినీ వెంటనే విడిచిపుచ్చండి,” అని వేడుకున్నాడు.

చిత్రసేనుడు ధర్మరాజు కోరినట్టే కౌరవులను విడిచిపుచ్చి, సపరివారంగా స్వర్ణానికి వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత ధర్మరాజు దుర్యథనుణ్ణీ దగ్గరికి పిలిచి, “బాబు, ఎప్పుడూ ఇలాటి సాహసం చేయకు. అందువల్ల సుఖం కలగదు. జరిగిన దానికి విచారించక, అంతఃపుర స్త్రీలతో ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళు,” అన్నాడు.

చందులు కబుర్లు

మదర్ థెరీసా తపాలాబిళ్ళ

మదర్ థెరీసాకు 1979లో నోబెల్ శాంతి బహుమతి లభించింది. 1980లో మన ప్రభుత్వం అత్యున్నతమైన ‘భారతరత్న’ పురస్కారంతో ఆమెను సత్కరించింది. ఆ తరవాత ఆమె గౌరవార్థం మనదేశం ప్రత్యేకంగా తపాలాబిళ్ళను వెలువరించింది. ఆమె నోబెల్ బహుతిని స్వీకరించిన తరవాత స్వీడన్ దేశం ఆమె పేరు పీటుగా తపాలా బిళ్ళను విడుదల చేసింది. ఇప్పుడు మధ్య ఇటలీలోని ప్రపంచంలోనే అతి ప్రాచీనమైన రిపబ్లిక్ గా పేరుగాంచిన శాన్‌మరీన్, మదర్థెరీసా గౌరవార్థం ‘యూరోపా’ అనే స్టాంపును విడుదల చేసింది. ఈ స్టాంపులో ఆమె ఫోటోకు బదులు సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నటి గీనా

లొల్లోవ్రిగడా గిసిన మదర్ థెరీసా చిత్రపటం, ఆమె సంతకంతో చోటు చేసు కుంటున్నది. మదర్ థెరీసా డీ కలకత్తా - అనే పేరుతో వెలువడే ఈ స్టాంపు విలువ 750 లీరా. 1975వ సంవత్సరమ్మాలు అంతర్జాతీయ ఆహార సంస్థ

ఏర్పాటు చేసిన సిరిస్ మెడల్లో కూడా మదర్ థెరీసా బొమ్మ ఒకవైపున ఉన్నది. ఈ పతకాన్ని “అందరికీ ఆహారం” అనే లక్ష్యంతో, ఆకలిని రూపుమాపదానికి కృషిచేసే వారికి అందజేస్తారు.

పెరిగిన విద్యార్థులు

కలకత్తాలోని సాత పాయింట్ ఉన్నతపాఠశాల ప్రారంభించి ఇప్పటికి నలబైమూడేళ్ళయింది. 1954వ సంవత్సరమ్మాలో దానిని ప్రారంభించినప్పుడు ఆ పాఠశాల విద్యార్థుల సంఖ్య 17. ప్రస్తుతం ఆ పాఠశాలలో దాదాపు 12,000 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు!

సినిమాపిచ్చి!

మిథున్ దేవాంగన్, ముంబాయిలోని ఒక పెద్ద హోటల్లో వంటచేసే ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఇటీవల బాగా నడిచిన ఒక హండీ సినిమాను ఒకే ధియేటర్లో వరసగా 200 సార్లు చూశాడీ మహానుభావుడు! ఇందుకు అతడు ఖర్చుపెట్టిన డబ్బు ఎంతో తెలుసా? ఐదువేల రూపాయలు! ఇప్పుడు కూడా తీరికా, అవకాశం ఉన్నప్పుడల్లా అతడా సినిమాను చూస్తూనే ఉన్నాడు!

అరుదైన క్రిస్తున్

పొర్ట్టమి, క్రిస్తున్ కలిసిరావడం చాలా అరుదైన విషయం. గత డిసెంబర్లో వచ్చిన క్రిస్తున్ అటువంటి అరుదైన క్రిస్తున్. గత 20 శతాబ్దాలలో ఇటువంటి అరుదైన క్రిస్తున్ 70 సార్లే వచ్చింది. 20వ శతాబ్దంలో ఐదుసార్లు అంటే - 1901, 1920, 1931, 1977, 1996 సంవత్సరాలలో పొర్ట్టమి, క్రిస్తున్ కలిసి వచ్చాయి. మరోసారి పున్నమిరేయి క్రిస్తున్ వేడుకలు జరుపుకొడానికి ఇంకా 19 సంవత్సరాలు అంటే, 2015వ సంవత్సరమ్మాలు వరకు వేచి ఉండాలి.

జీడిమామిడి

ఈనాడు జీడిపప్పు, జీడినూనెవ్యాపారంలో ప్రపంచంమొత్తంమీద మన దేశానిదే వైచేయి. 90 శాతం వ్యాపారం మనదేశంనుంచే జరుగుతున్నది!

బ్రెజిల్ దేశానికి చెందిన జీడిమామిడిని, దాదాపు నాలుగువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం పోర్చుగీసులు మనదేశంలో ప్రవేశపెట్టారు. దక్కిణ రాష్ట్రాలన్నిటిలోనూ వ్యాపించి ఉన్నప్పటికీముంబాయినుంచి కన్యాకుమారి వరకు గల పశ్చిమ సముద్రతీరంలో జీడి పంట విరివిగా పండుతన్నది. దేశం మొత్తం మీద పండే పంటలో 70 శాతం ఇక్కడే పండుతున్నది. ఎక్కువ ఉష్ణీశ్వర, చలిలేని వాతావరణం, ఇసుక నేలలు జీడిమామిడికి అనువైనవి.

గుబురుగా 15 మీటర్ల ఎత్తుపెరిగే ఈచెట్లు 30-40 సంవత్సరాలు బతుకుతాయి. ఏటి ఆకులు వెడల్పుగానూ, మందంగానూ ఉంటాయి. ఇవి పసుపుపచ్చ ఎరుపురంగులలో డిసెంబర్ నుంచి మార్చివరకు గుత్తులు గుత్తులుగా పూస్తాయి. మార్చి నెలలో కాపుకు వస్తాయి. కాయలు ముదిరి పండడానికి 60-70 రోజులు పడుతుంది. జీడివిత్తనం కాయకు వెలుపల ఉండడం వృక్షశాస్త్రంలోనే చిత్రమైన విశేషం! విత్తనం చుట్టూ ఉన్న దృఢమైన పెంకు లేతగా ఉన్నప్పుడు పచ్చగా

ఉంటుంది. ముదిరేకొద్దీ ఉదారంగుకు మారుతుంది. జీడిమామిడి పండును కూడా తింటారు. మామూలుగా ఒకచెట్టు, ఒక రుతువులో 30-35 కి.గ్రా. కాయలు కాస్తుంది. జీడిప్పులో ఇనుపశక్తి, ఏ విటమిను మొదలైన పోషకపదార్థాలు పుష్టులంగా ఉన్నాయి. దీనిని పచ్చిగానూ, వేయించే తింటారు.

బెంగాలీలో దీనిని హిజ్లీ బాదాం అనీ; హిందీ, మరాతీ, గుజరాతీ భాషలలో కాజూ అనీ; తమిళంలో ముందిరి అనీ; తెలుగులో కొన్ని ప్రాంతాలలో ముంతమామిడి అనీ; మలయాళంలో కాపు - అందీ అనీ అంటారు.

జీడిపప్పు పైపైంకుల నుంచి తీసే నూనె వ్యాపారరీత్యాచాలా విలువైనది. జీడిమామిడి కలపను పదవల నిర్మాణానికి, పెట్టేలు తయారుచేయడానికి ఉపయోగిస్తారు.

మనదేశపు బుషులు:

వాలభిల్యలు

తపాబలం సాధించదానికి దేహాప్రమాణం అవరోధం కాదని నిరూపించిన వాలభిల్యలు సప్తర్ములలో ఒకడైన క్రతువు అనే ముని కుమారులు. అంగుష్ఠాప్రమాణ దేహాలైన పీరు అరవైవేలమంది. ఈ మునికుమారులు ఒకటిగా చెట్లు కొమ్ములకు తల్లికిందులుగా వేలాదుతూ తపస్సు చేసేవారు!

ఒకప్పుడు కశ్యప ప్రజాపతి యజ్ఞం తల పెట్టాడు. ఆ యజ్ఞానికి మునులు, ఇంద్రాది దేవతలు విచ్ఛేసి సకల సహయాలు అంద జేశారు. వాలభిల్యలు కూడా తమ వంతు సాయం చేయాలని యజ్ఞానికి కావలసిన ఎందుపుల్లలు, పువ్వులు సేకరించి తెచ్చారు. బొటన వేలెదంత లేని ఆ మునికుమారులు వాటిని తేవదానికి కూడా కిందా మీదా పద సాగారు. వారి స్థితినిచూసి ఇంద్రుడు పకపకానవ్వాడు. ఆ నవ్వు వాలభిల్యలకు వేదన కలిగించింది. వారు ఆగ్రహించి, అహంకారి అయిన ఇంద్రుడికి పోటీగా మరొక ఇంద్రుణ్ణి సృష్టించాలన్న సంకల్పంతో తపస్సుకు ఉపక్రమించారు.

దానిని చూసి ఇంద్రుడు భయపడి, వారి తపస్సును అపించమని కశ్యపుణ్ణి ప్రార్థించాడు. కశ్యపుడు కోరగా వాలభిల్యలు తమ సంకల్పాన్ని ఉపసంహరించుకున్నారు. అయినా, వారు అంతవరకు చేసిన తపాఫలితాన్ని కశ్యప - వినతా తనయుదైన గరుడుడు స్వీకరించాడు.

ఉత్తరోత్తరా అమృతం కోసం గరుడుడు స్వర్గానికి వెళ్ళినప్పుడు అతన్ని అధ్యకోవదానికి ఇంద్రుడు ప్రయత్నించి ఓడిపోయాడు. ఆవిధంగా ఇంద్రుణ్ణి పదవీచ్యుతుణ్ణి చేయాలన్న తపాసంపన్నులయిన వాలభిల్యలు

కోరిక కొంతవరకు నెరవేరింది!

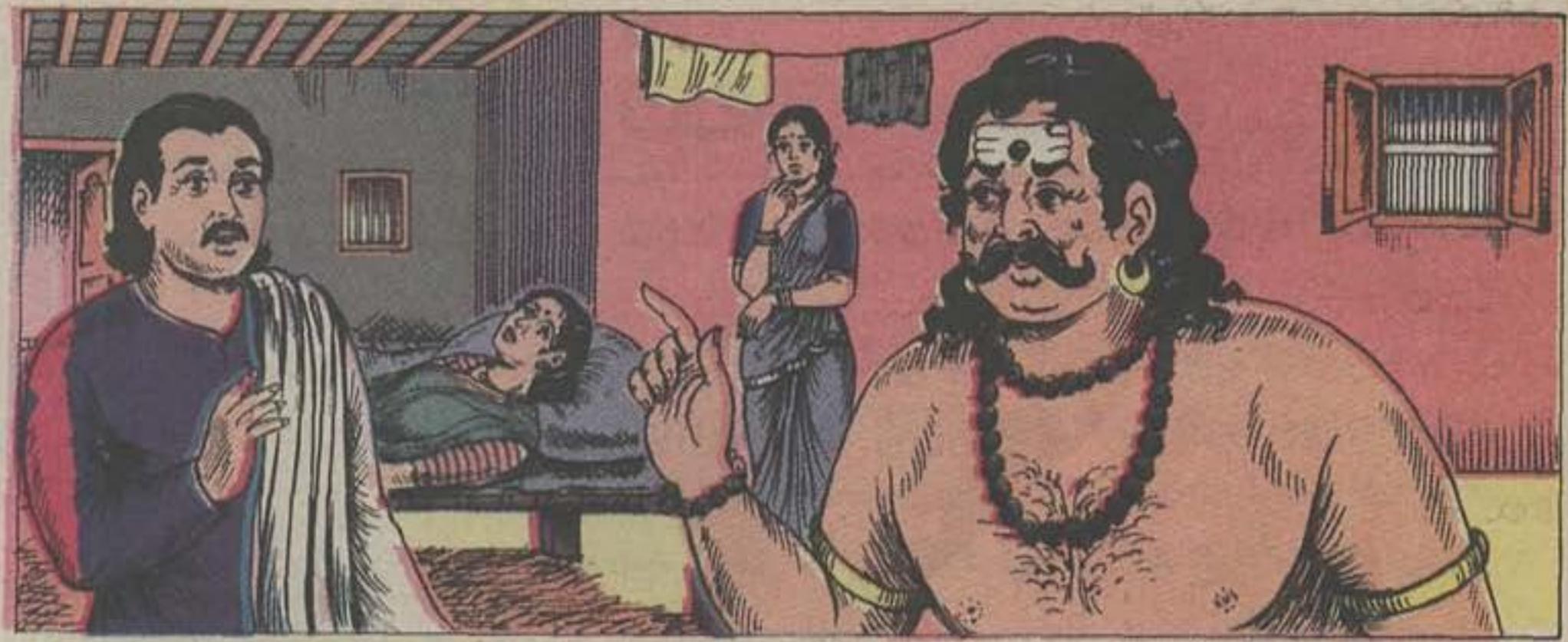
ఒకనాడుగరుడు యథాలాపంగా ఒక వృక్షం మీద వాలాడు. ఆ వృక్షం కొమ్ములలో వాలభిల్యలు తల్లికిందులుగా వేలాదుతూ ధ్యానంలో ఉన్న సంగతి ఆయన గమనించలేదు. కొమ్మువిరిగింది. అప్పుడు సంగతి గ్రహించి గరుడుడు దానిని నేలమీద పదకుండా, వేళ్ళతో పట్టుకుని ఆకాశంలో తిరగ సాగాడు. ఆఖరికి కశ్యపుడి సలహా ప్రకారం వాలభిల్యలకు ధ్యానభంగం కలగ కుండా ఆ కొమ్మును జాగ్రత్తగా గంధమాదన పర్వతం మీదికి చేర్చాడు!

ముకు తెలుసా?

1. మూడువందల సంవత్సరాలకు పైగా రష్యను పరిపాలించిన రాజకుటుంబం ఏది?
 2. ఏ దేశానికి చెందిన ప్రజలు షింటో మతాన్ని అనుసరిస్తున్నారు?
 3. ఒక్కరాజ్యసమితి పతాకంలో వున్న రంగులు ఏవి?
 4. తిమింగిలానికి ఎన్ని దంతాలున్నాయి?
 5. సాధికారమైన ‘పవిత్రబైబిల్’ ఏ సంవత్సరం నుంచి ఉపయోగంలోకి వచ్చింది?
 6. దబేనది సంగమించే సముద్రం ఏది?
 7. మనదేశంలోని ఎత్తయిన రోడ్లు ఏది?
 8. వక్కులకు పశ్చాన్నాయా?
 9. ‘సప్తబుషల’ పేర్లు తెలుసా?
 10. ఆర్యభట్ట ఎవరు? ఆయన ఎందులో ప్రసిద్ధుడు?
 11. మనదేశంలో గవర్నర్ పదివిని అలంకరించిన మొట్టమొదటి మహాళ ఎవరు?
 12. ‘వీరభద్ర విజయం’ అనే తెలుగుకావ్యం రచించిన వారెవరు?
 13. ఇండియా మొట్టమొదటి వైప్రాయ్ ఎవరు?
 14. తిరువశ్వవర్క రచించిన ‘తిరుక్కురక్త’ అనే సుప్రసిద్ధ తమిళ గ్రంథంలో మూడు భాగాలున్నాయి. అని ఏవి?
 15. ఫ్రాంచిషిష్టవ నినాదం ఏమిటి?
 16. వింబుల్లన్ బిరుదును సాధించిన మొట్టమొదటి సీగ్రో క్రీడాకారిణి ఎవరు?

పద్మాధానాలు

మంత్రాల మహంకాళయ్య

చోడవరం గ్రామంలో మల్లమ్మ అనే ఆవిద ఉండేది. ఆమె భర్త ఒక చిన్న రైతు. వారికి ముచ్చటగా ముగ్గురుపిల్లలు. భర్తకు చేదోదు వాదోదుగా వుంటూ, అత్తమామలను అపు రూపంగా చూసుకుంటూ, ఏ చీకూ చింతా లేకుండా ఉండేదామె.

ఉన్నట్టుండి ఒక రోజున మల్లమ్మ మంచాన పడింది. లంఖణం పరమాషధం-అనుకుని, ఏ మందులూ ఇప్పించక మొదట్లో ఆమెను పస్తులుంచారు. నీరసించి పోయింది కాని, మల్లమ్మకు జబ్బుతగ్గలేదు. ఇక లాభం లేదని, పారుగూరి వైద్యుడు మంగాచారిని పిలిపించారు. ఆయన ఇచ్చిన కషాయం, గుళికలు పనిచెయ్యలేదు.

ఈస్మితిలో, పిలవని పేరంటంగా మంత్రాల మహంకాళయ్య పచ్చి, మల్లమ్మకేసి కొంచెం సేపు కన్నార్పకుండా చూసి, మల్లమ్మ భర్తతో, “నీ భార్యకు పట్టింది దయ్యం, రోగంకాదు.

ఆ దయ్యం కూడా మరేదో గ్రామానిదికాదు, మన గ్రామానిదే-చుక్కమ్మ!” అన్నాడు.

చుక్కమ్మ పేరు వింటూనే అక్కడ ఉన్న వాళ్ళతో పాటు మల్లమ్మ భర్త బెదిరిపోయాడు. ఈ చుక్కమ్మ ఆర్చెల్లకిందట చీకటిపడుతున్న వేళ చెరువుకు నీళ్ళకు పోయి తిరిగిరాలేదు. తెల్లవారాక ఆమెశవం చెరువులో తేలుతున్నది. గ్రామంలో కొందరు అది ఆత్మహత్య అన్నారు. మరికొందరామెనీళ్ళాలంచనవున్న పాకుడు రాళ్ళమీద కాళ్ళుమోపి జారి నీట మునిగి పోయిందన్నారు.

“అయితే, చుక్కమ్మదయ్యం అయిందం టావా?” అన్నాడు మల్లమ్మ భర్త వణుకుతూన్న గొంతుతో.

“కాకేం చేస్తుంది మరి? పాద్మకుంకేవేళ, గ్రామానికి తూర్పు వేపున వున్న చెరువులో మునిగిపోయిన వాళ్ళు, దయ్యాలవుతారని శాస్త్రం చెబుతున్నది!” అని మహంకాళయ్య

తిరిగిచూడకుండా అక్కట్టించి వేగంగా వెళ్లి పోయాడు.

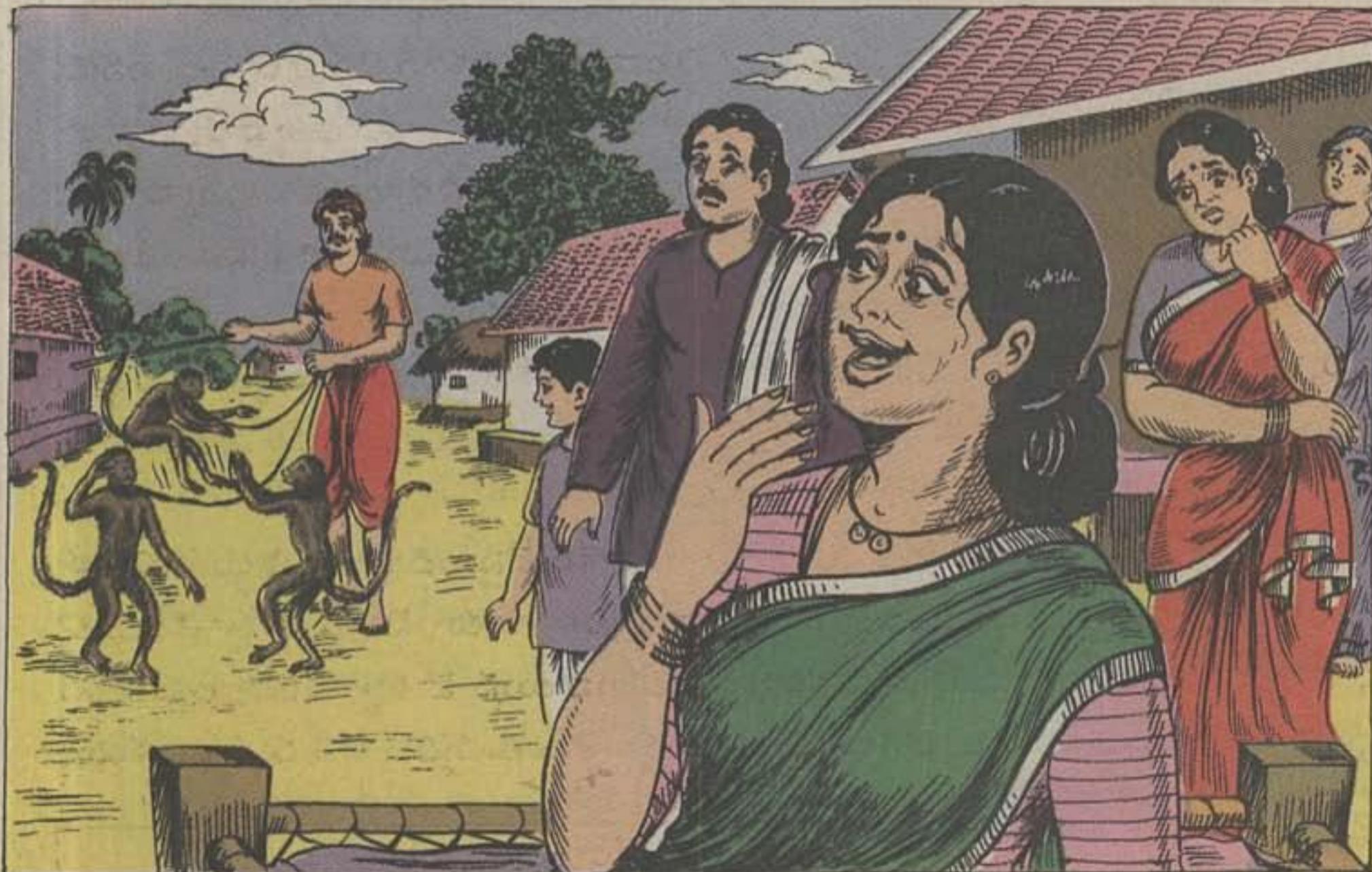
మహంకాళయ్య, మల్లమ్మకు దయ్యం పట్టిందన్న మరుక్కణం నుంచీ, అందరికి మల్లమ్మలో ఆ లక్ష్మణాలు కనిపించనాగాయి. పెల్లలు అల్లరిచేస్తే, అసలే నీరసంగా ఉన్న అమెకు కోపం వచ్చి అరిచేది. ఆ అరుపులు, కేకలు దయ్యం పట్టిన లక్ష్మణాలే అన్నారు.

ఈ గౌదవంతా విన్న ఊరి బడిపంతులు రామయ్య, మల్లమ్మభర్తతో, “భూతవైద్యుల బడాయి మాటలు పట్టించుకోకండి. శుభ్రంగా మూడు పూటలా తీండి పెట్టండి. బలంవస్తే మల్లమ్మమామూలుమనిషిలా తిరుగుతుంది,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

ఆ సలహా మల్లమ్మభర్తతో పాటు ఎవరికి నచ్చలేదు. ఒక బంధువు, ఆంజనేయుడి పేరు చెబితే దయ్యం తారుకుని పారిపోతుందంటే, ఒక రాత్రివేళ ఆరుబయట రామా

యణం తోలుబొమ్మలాట మల్లమ్మ ముందు ఆడించారు. నిద్ర ముంచుకురావడంతో మల్లమ్మ, ఆ ఆటను కొద్దిసేపు మాత్రమే చూడగలిగింది. అదిచాలదని మర్చాడు ఒక కోతులాడించేవాణ్ణి పిలిపిస్తే, వాడు మూడు కోతులచేత మూడుగంటల పాటు ఆటలాడించాడు. అదిచూసి అంత జబ్బులోనూ మల్లమ్మ విరగబడి నవ్వింది. అది మల్లమ్మకు పట్టిన దయ్యం నవ్వే అన్నారు కొందరు.

ఇది కాదని మల్లమ్మ భర్తా, బంధువు కాయనా చెరువుకట్టి పక్కన ఉన్న మహం కాళయ్యపూరిపాకకువెళ్లారు. మహంకాళయ్య, వాళ్ననుచూస్తూనే, “మీరు ఏదో ఒకనాడు, నా దగ్గరకు వస్తారని తెలుసు. ఒకవేళ మీరు రాకపోయినా, నేనే వచ్చి వుండేవాణ్ణి. ఎందు కంటే ఇంతగొప్పబూతవైద్యుళ్లి నేనుగ్రామంలో వుండగా, దయ్యం మనుషులను పట్టి పీడించడం నాకు అవమానకరం!” అన్నాడు.

“కాళయ్య! ఆదయ్యంతోలుబొమ్ములాటలో అంజనేయస్వామిని చూసికూడా, నా భార్యను వదిలిపాలేదు!” అన్నాడు మల్లమ్మిభర్త దిగులుగా.

“ఈ చిన్న విషయానికి ఆంజనేయులవారి పేరు ఉచ్చరించడం అపచారం!” అంటూ మహంకాళయ్య చెంపలువేసుకుని, “ఆస్వామి, శాకినీ, ధాకినీ పిశాచాలమీద తనబలం ప్రయోగిస్తాడుగాని, ఈరిదయ్యం చుక్కమ్ములాంటి దానిమీద మెరుపులాంటి తనవాలాన్ని రుఖుల్చి పిస్తాడా? అజ్ఞానంఅంటే ఇదే!” అంటూ సంచీ ఒకటి భుజానికి తగిలించుకుని వాళ్ళవెనక బయలుదేరాడు.

అతడు ఇంట్లో ప్రవేశిస్తూనే పెద్దగా ఏవో మంత్రాలుచదిని, సంచీలోంచి వసుపు కుంకుమలూ, నిమ్మకాయలూ తీశాడు.

తర్వాత పసుపుకుంకుమలతో నేలమీద ముగ్గువేసి, దానిమీద పెట్టిన పీటపైన మల్లమ్మను కూర్చోబెట్టాడు. ఈ పని పూర్తయ్యక వినీ వినబడ కుండా ఏవో మంత్రాలు చదువుతూ, నిమ్మకాయలు కోసి మల్లమ్మ తలమీదుగా అటూ ఇటూవిసిరి, వేపమండలు తీసుకుని మల్లమ్మ తలమీదా, పీపుమీదా కొట్టుసాగాడు.

ఆ సమయంలో, పట్టుంలో చదువుకుంటున్న మల్లమ్మ తమ్ముడు వెంకటేశం, అక్కుకు బంట్లో బాగాలేదని చూడవచ్చాడు. అతడు జరుగుతున్న ఫూరంచూసి, మహంకాళయ్యను “కొట్టుకు, ఇక ఆగు!” అంటూ గద్దించాడు.

మహంకాళయ్య వేపమండల్ని జారవిడిచి, వెంకటేశం కేసి చురచుర చూస్తూ, “బస్తీ చదువులు కుర్రవాళ్ళను పాడు చేస్తాయన దానికి, ఇతడే సాక్షం! సరే, రేపు ఈ వేళకే వస్తాను,” అని క్షణం ఆగి, మల్లమ్మభర్తతో, “రేపు పొద్దున స్వయంపాకం పంపేటప్పుడు ఐదురూపాయలతో పాటు ఎక్కుడా తెల్ల ఈక అంటూ లేని నల్లకోడిపెట్టును పంపడం మరవకు,” అని సంచీ భుజాన వేసుకునివెళ్ళి పాయాడు.

ఆ పగలంతా వెంకటేశం, తన బావనదిగి జరిగిందంతా తెలుసుకున్నాడు. ఇరుగు పారుగులు అతడికి చెరువులో బలవన్నరణం చెందిన చుక్కమ్మ దయ్యమైందని చెప్పారు.

ఆ రాత్రి మహంకాళయ్య చాలా పెద్దవేప మండలు తీసుకుని వచ్చాడు. వస్తూనే సంచీ లోని సరంజామా అంతా నేలమీద పరచి, పెద్దగొంతుతో, “దారినపాయే దానక్కదయ్యమా, దా! మసిబూసుకున్న మరిడమ్మ దా! బూడిద

బుగ్గల భూతమూదా! చెక్కుమ్ము చెల్లి చుక్కుమ్ము, దా!” అని కేకలువేస్తూ, మల్లమ్మ కేసి వేప మండలు రుముళిపించాడు.

ఆ మరుక్కణం, తెరిచిఉన్న వాకిలలోంచి వెంకటేశం, రెండు చేతుల్లో రెండు చింత బరికెలు పట్టుకుని, నుడిగాలిలా లోపలికి జొరబడి, గంతులేస్తూ, “బరే, మహంకాళా! నేను, నువ్వు రమ్మన్నదయ్యాల్లో దేన్నికాను. చింతబరికెల శాయమ్మను! చుక్కుమ్మ నా తోబుట్టువు. ఆ రోజది చెరువులో మునిగి పోతుంటే, నువ్వు కట్టుక్కి వినోదిస్తేన్నావట. ఆ చుక్కమ్మివ్వుడు, నీ పూరిపాకకు నిప్పు పెట్టుడానికి పోయింది. ఈ తెల్లవారు జామున వేగుచుక్క పాడిచేలోపల, నువ్వు గ్రామం వదిలి పారిపోకపోయావో, నిన్న చింతనిప్పు ల్లోవేసి, వేయించుకు తింటాను!” అన్నాడు.

ఇంతసేషు వెంకటేశం మాటలను నిలు వెల్లా కంపించిపోతూ, గుడ్లప్పగించివింటున్న మహంకాళయ్య కదిలి ద్వారం కేసి పోతూ, “దణ్ణాలు, దణ్ణాలు శాయమ్మా! క్కమించు!” అంటూ బయటికి పరిగెత్తబోయాడు.

వెంకటేశం, అతడి దారిని అడ్డగించి, చింతబరికెలతో నాలుగుబాది వీధిలోకి తరిమే

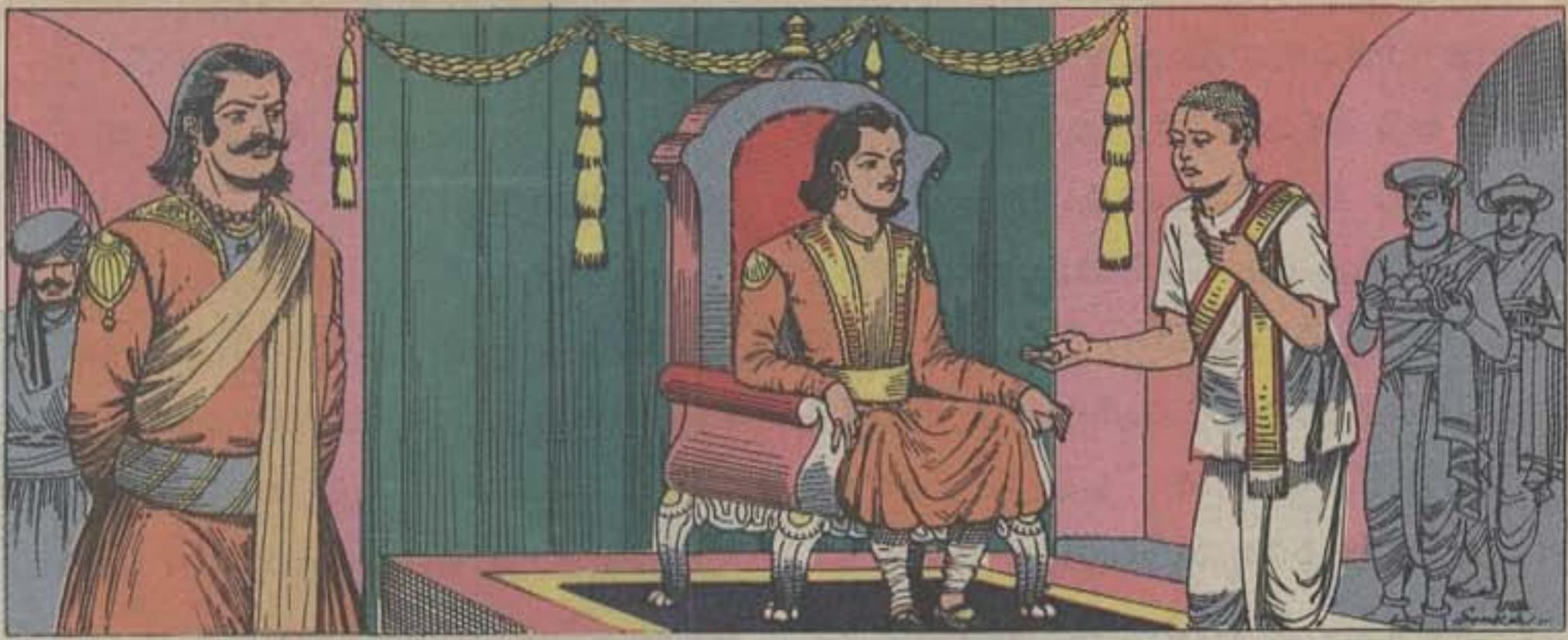
శాదు.ఆ సమయంలో అక్కడ చేరిన వాళ్ళందరూ, “అంతా ఏదో చోద్యంగావుందే!” అనుకోసాగారు.

అలసిపోయిన వెంకటేశం, ఒక చెంబెడు మంచినీళ్ళ తాగి, అక్క మంచం పక్కన కూర్చున్నాడు. అప్పుడు అతడిబావాశ్చర్యంగా, “ఏరా, వెంకూ! చుక్కుమ్మ తోబుట్టువు శాయమ్మ కూడా దయ్యమయిందా? ఇంతకూ ఆవిడ నిన్నెందుకు పట్టినట్టూ?” అని అడిగాడు.

“బావా! నమ్ము మూర్ఖులుంటే చచ్చి పోయిన వాళ్ళందరూ దయ్యాలే! బండెడు ఇంటి చాకిరికి తోడు సరైన తిండిలేక అక్క జబ్బు పడింది. త్వరగా నీ పెద్ద కొడుక్కు పెళ్ళి చేసి కోడల్ని తెచ్చుకో. ఆవిడ అక్కకు ఇంటి పనుల్లో సాయంగా ఉంటుంది. నేను అక్కను రేపే పట్టం తీసుకుపోతున్నాను. అక్కడ మంచి వైద్యులున్నారు. ఒక్క నెల రోజుల్లో అక్కను ఎప్పటి మనిషిలా చేసి తీసుకువస్తాను,” అన్నాడు.

“అంతా నీఇష్టం, మీఅక్క ఇష్టం!” అంటూ మల్లమ్మభర్త, ఆప్యాయంగా వెంకటేశం వీపు తట్టాడు.

పుల్లన్నశాస్త్రపంచాంగం

ఒకానోకప్పుడు, వియ్యంపేట జమీందారు యదుకృష్ణరాయణంగారు, తన కుమారుడికి యువరాజు పట్టాభిషేక మహాత్మవం ప్రకటించాడు. నాలుగు రోజుల పాటు జరిగిన పట్టాభిషేక మహాత్మవానికి, కానుకలమీది ఆశతోబంధువులను వెంటబెట్టుకుని కవులు, పండితులు, పురోహితులు, కళాకారులుచాలా మంది వచ్చారు.

జమీందారు వారివారికున్న పేరుప్రభ్యా తులనుబట్టి వరుసక్రమంలోన్నానాలజాబితా ఒకటి తయారు చేయించి, దాని ప్రకారం ఎవరినీ విడిచిపెట్టుకుండా, అందరినీ తగిన రీతిలో సత్కరించాడు. అయితే, పురోహితుల జాబితావచ్చేసరికి, పుల్లేటికురు నుంచి వచ్చిన పుల్లన్నశాస్త్ర అనే పురోహితుడు తన పేరుభారీ సంభావనలు ముట్టజెప్పబడే .. నాపారీల పక్కనగాక, సామాన్య పురోహితులస్థాయి జాబితాలో చివరచేర్చబడడం చూసి ఉదుకున్నాడు.

ఆయన తన పేరు రాగానే యువరాజు వద్దకు వెళ్లి, యువరాజు ఇచ్చిన నాలుగు వరహాలసంభావనపుచ్చుకుని, “ప్రభూ! మీరేవో కానుకలిస్తారని, ఈ నాలుగు రోజుల నుంచీ నేను ఎదురుచూడ్దం లేదు. నా గ్రామంలో పంచాంగం పట్టుకుని ఇల్లిల్లూ తిరిగి తిథి, వారం, నక్షత్రం చెప్పినా, ఇంతకంటే ఎక్కువ సంపాదించగలను. నేను మిమ్మల్ని కించ పరచడం లేదనుకుంటే, మీ గ్రామంలో ఒక పురోహితుడుగా, ఇప్పుడు మీరిచ్చిన సంభావనను మీకు కానుకగా చదివిస్తున్నాను. శతమానం భవతి!” అంటూ ఆశీర్వదించి, సంభావనను యువరాజు చేతిలో పెట్టేశాడు.

అక్కడున్న వారందరికీ పుల్లన్నశాస్త్ర అహంకారంచూసి కోపంవచ్చింది. అయితే జమీందారు మాత్రం ప్రశాంతంగా, “జమీందారు నదిలాంటివాడు. ఆశ్రితులను వారు వారు తెచ్చుకున్న పాత్రల పరిమాణాన్నిబట్టి నది

నీరిచ్చినట్టే, మేము కూడా వినికిడిని బట్టి తయారుచేసిన జాబితా ప్రకారం సంభావన లివ్యదం జరిగింది. మీరింతకన్నా ఎక్కువ సత్కారానికి పాత్రులైతే చెప్పుకునే విధానం ఇది కాదు. నీరు తక్కువ వచ్చిందనిపాత్రను నదిలోకి విసిరేస్తే నష్టపోయేది నది కాదు. ఎది ఎమైనా ఈ సమయంలో మీ ప్రవర్తన క్షంతవ్యంకాదు,” అన్నాడు.

పుల్లన్నశాస్త్రి సిగ్గుపడ్డాడు. సభాముఖంగా ఆయన తన ప్రవర్తనకు క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు, జమీందారు ఆయనను పరీక్షించి, అన్ని విధాలా యోగ్యుడని ప్రశంసించి, తగిన విధంగా సత్కరించాడు. పుల్లన్నశాస్త్రి పట్టాభిషేక మహాత్మవం ముగిశాక, పుల్లేటికురు గ్రామానికి వచ్చేశాడు.

అహంకారంతో చేసిన పైనా, యువరాజుకే కానుకలు చదివించిన విషయం, పుల్లేటికురులో అందరినీ ఆకర్షించి, పుల్లన్నశాస్త్రిని

గ్రామంలో ప్రముఖుణ్ణి చేసింది. దాంతో ఆయనకు గర్వం మరింతగా పెరిగిపోయింది. జమీందారునే ధిక్కరించి సన్నానం పాండడం ఆయన గొప్పగా భావించాడు.

ఆనాటి నుంచీ ఆయన ధనిక, పేద అనే తేడా చూడకుండా పెళ్ళి చేయించినా, ప్రతం చేయించినా - పురానికిహితంకోరేవాడు పురోహితుడు, అన్నమాట మరిచి, ఒకటికి రెండు రెట్లు సంభావనను గుంజేవాడు.

ఇలా ఉండగా - పుల్లేటికురులో పుండ్ర తిక్కన అనే కవి తండ్రి కాలంచేశాడు. తిక్కన, జమీందారు ఆశ్రయ కవులలో ఒకడవడం చేత, జమీందారు పదకొండవరోజు కర్మ కాండకు హజరయ్యాడు.

అది ముగిశాక, పట్టలేని విచారంలో మునిగి ఉన్న తిక్కనను చూసి జమీందారు, “మీరు పండితులు. అన్ని తెలిసినవారు. తండ్రి లేనిలోటు తీర్చలేనిదే! అయినా మీరింతగా

దిగులు పడిపోకూడదు,” అన్నాడు. అందుకు తిక్కన, “ప్రభూ! ఈ ఇల్లు నా తండ్రి కష్టపడి కట్టుకున్నాడు. అందువల్లనే, చివరిక్కణంవరకు ఆయనను ఈ ఇంట్లోని మంచం మీద వుంచాను. ఆయనపోయిననక్కత్రంమంచిది కాదు. ఇంటినినాలుగునెలలపాటు పదిలెయ్యా లని పురోహితులవారు చెబుతున్నారు. మంచి నక్కత్రాలు, చెడ్డనక్కత్రాలు అంటూ, మనం కట్టుకున్న ఇంట్లో కాలధర్మం చెందే అవకాశం లేని మానవజన్మ గురించి విచారిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

జమీందారు ఆయనకేసి జాలిగా చూసి, అప్పటికప్పుడు పుల్లన్నశాస్త్రతో పాటు మరి కొందరు పెద్దలను సమావేశపరిచి, వాళ్ళతో, “నాకు మీరోక సహయం చెయ్యాలి. వాస్తు శాస్త్రర్త్వా, ఈ తిక్కనగారిల్లు చాలా బావుంది. నాకు కొంతకాలంపాటు, ఈ ఇంట్లో వుండాలన్న కోర్కె కలిగింది. అందుకు కారణం ఇక్కడికి రాగానే నాలో ఏదో ప్రశాంతత కలిగింది. ఎన్నాళ్ళగానో గూడుకట్టుకుని వున్న అశాంతి, ఆందోళనాభావాలు పట్టాపంచలయ్యామి. కానీ కవిగారు, ఈ ఇల్లు విడిచి పెట్టాలని మీరు చెప్పినట్టు విన్నాను. దీనికి

మార్గాంతరం ఏమైనా వుంటే చెప్పండి!” అన్నాడు.

పుల్లన్నశాస్త్ర పెద్దలతో చర్చించి, జమీందారుతో, “ప్రభూ! శాస్త్రాలు, ఆచారాలు ఆపస్తం భుడనే ముని ప్రవేశపెట్టాడు. అయితే, దేశ కాల పాత్రానుగుణంగా వాటిని మార్పుకోమని ఆయన చెప్పిన విషయం మాకు సమ్మతమే! కవిగారింటికి ఉదకశాంతి చేయించుకుంటే దోషంపోయి, నివాసయోగ్యమవుతుంది,” అన్నాడు.

జమీందారు ముసిముసి నవ్వులు నవ్వి, వెంటనే పుల్లన్నశాస్త్ర ఆధ్వర్యంలో ఉదకశాంతి జరిపించి, తిరిగి వెళ్ళిపోతూ, పుల్లన్నశాస్త్రతో, “మన ఆచార వ్యవహారాలలో అనాగరికం, ప్రస్తుతకాలానికి అభ్యంతరకరమైనదేమైనా వుంటే, వాటికి మార్గాంతరాలు సూచిస్తూ పంచాంగాలలో వివరణ ఇవ్వండి. నేను ఘనంగా సన్నానించి, మంచి బహుమతి ఇవ్వదలచాను,” అన్నాడు. ఈ విధంగా, తిక్కన ఇల్లు పదిలిపోనవసరం లేకపోయింది. పుల్లన్నశాస్త్ర, పండితులతో చర్చించి, శుభాపుభకార్యాలలో సులువైన మార్పులు సూచిస్తూ పంచాంగం తయారుచేసి, జమీందారుచేత ఘనంగా సన్నానించబడ్డాడు.

భూమయ్యసమస్తా

కుబేరపురంలో, భూమయ్య అనే పేరన్నిక గన్న బట్టల వ్యాపారి వుండేవాడు. ఆయనకు అనుకూలవతి అయిన భార్య, చేతికంది వచ్చిన కొడుకు, రూపవతీ, గుణవతీ అయిన కూతురు గల కుటుంబం. ఆయన కూతురు లక్ష్మిని, పారుగూరు ధాన్యం వ్యాపారి అయిన శేషయ్యకొడుకుగాళచ్చి ఘనంగా పెళ్ళిచేశాడు.

ఆ తర్వాత ఆయన వ్యాపారాన్ని కొడుకు రమణయ్యకు అప్పగించాడు. అత్తవారింట కూతురు సుఖంగా కాపురం చేస్తున్నది. తండ్రి అప్పగించిన బట్టల కొట్టును వృద్ధి చేసి, విజయవంతంగా నడిపిస్తున్నాడు రమణయ్య.

ఈవిధంగా, ఏ చీకూచింతాలేని సంసారం భూమయ్యది. అయితే, హయిగా కాలుమీద కాలువేసుకుని, కులాసాగా కబుర్లు చెబుతూ వుండవలసింది పోయి, ఎప్పుడూ తనగదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని, దిగులుగా వుండసాగాడు భూమయ్య.

క్రమంగా ఆయనకు ఆకలి మందగిం చింది. వేళకు సరిగా భోజనం చేయడంకూడా మానుకున్నాడు. రాత్రిశ్ను నిద్ర పోకుండా, తనలో తను ఏదో గొణుకుగైంటూ వుండడం ప్రారంభించాడు. భార్యగాని, కొడుకుగాని పలకరిస్తే, విసుకోవడం మొదలుపెట్టాడు.

భూమయ్య పరిష్కారి చూసి, ఆయన భార్య బెంబేలు పడిపోయి, చాలా మంది వైద్యులకు ఆయనను చూపించింది. అన్ని పరిక్కలూ చేసి, ఆయనకు ఎలాంటి వ్యాధీ లేదని, వాళ్ళు తేల్చి చెప్పారు. ఒక వేళ తన భర్తకు గాలిసోకిందేమోనని భూమయ్యభార్య, భూతవైద్యులను కూడా రప్పించి మంత్రాలు వేయించింది; తాయెత్తులు కట్టించింది. ఎన్ని చేసినా భూమయ్యలో మార్పులేదు.

ఇలావుండగా – తీర్థయాత్రలు ముగించు కుని, ఒకసారి భూమయ్యను చూసిపోదామని, ఆయన వియ్యంకుడు శేషయ్య వచ్చాడు.

ఆయనను చూస్తూనే భూమయ్యభార్య కశ్చ నీళ్లుపెట్టుకుని, “అన్నయ్య, మీబావారోగ్యం ఈ మధ్య ఎమీ బాపుండుండంలేదు, వెనకటి రోజులేనయం. ఈ ఊరుకు వచ్చిన కొత్తలో, బట్టలమూట నెత్తినపెట్టుకుని, వీధి వీధి తిరిగి అమ్ముకు వచ్చేవాడు. చాలీచాలని అద్దెకొంపలో వుండేవాళ్లం. వచ్చే ఆదాయం సరిపోయేది కాదు. అయినా, ఎంతో ధీమాగా, కులాసాగావుండేవాడు. అదృష్టం కలిసాచ్చింది. బట్టలకొట్టుతెరిచాము. కొడుకు ప్రయోజకుడై తండ్రి వ్యాపారాన్ని చూసుకుంటున్నాడు. అమ్మాయి మీజంటసుఖంగా వున్నది. ఇప్పుడా యనకు ఏసమస్యలూ లేవు!” అంటూ, ఇప్పటి భీమయ్య పరిస్థితిగురించి వివరంగా చెప్పింది.

ఆమె చెప్పిందంతా శర్ధగా విన్న శేషయ్య, కాసేపు అలోచించి, “సువ్యోమీ దిగులు పడ

కమ్మా, దైర్యంగావుండు! మీ గ్రహబలంబాగు న్నట్టులేదు. త్వరలోనే అంతా సర్దుకుని, బావ మళ్ళీ మామూలు మనిషికాగలడనే నమ్మకం నాకుంది,” అని దైర్యం చెప్పి, భూమయ్యను పలకరించి, తన ఊరుకు వెళ్ళిపోయాడు.

పక్కం రోజులు గదిచాయోలేదో, ఒకనాటి ఉదయం, మూటాముల్లే సర్దుకుని, ముక్కు చీదేస్తూ పుట్టింటికి చేరుకున్న కూతురు లక్ష్మిని చూసి నివ్వేరపోయింది, భూమయ్య భార్య.

“ఎం జరిగిందే, తల్లి? ఇట్లా చెప్పాపెట్టు కుండా ఒంటరిగా ఊడిపడ్డావు. మీ ఆయనతో ఏమైనా గౌడవ పడ్డావా?” అని అడిగింది భూమయ్యభార్య.

“ఎం చెప్పనమ్మా! మీ అల్లుడికి వ్యాపారంలో తీరని నష్టం వచ్చింది. అప్పులవాళ్లు బాధకు తట్టుకోలేక బైరాగుల్లో కలిసిపోయాడు. ఇక తిరిగిరానని చీటి కూడా రాసి పెట్టి మరి ఇల్లోదిలి వెళ్ళాడు,” అంటూ లక్ష్మి శోకాలు పెట్టసాగింది.

గదిలో వుండి ఇదంతా విన్న భూమయ్య, విసురుగా బయటికి వచ్చి, “నీ మామ, ఆ శేషయ్య ఎం అఫోరిస్తున్నాడు?” అని కోపంగా కూతురును ప్రశ్నించాడు.

“మీకు ముఖం చూపించలేనని దిగులుగా గదిలో ముసుగుతన్ని పడుకున్నాడు, నాన్నో!” అంటూ లక్ష్మి కుమిలి కుమిలి ఏడవసాగింది.

“ఇక ఊరుకో, తల్లి! ఆ శేషయ్యకొడుకు సన్యాసుల్లోకలిసినా, బైరాగుల్లో చేరిపోయినా, వెదికి మెడపట్టుకు లాక్కుస్తాను. నువ్వు చూద్దువుగాని,” అంటూ భూమయ్య, గదిలో ఒకమూలగా గౌడకు ఆనించివున్న చేతికర

తీసుకుని, బాదుగబండిలో వియ్యంకుడి ఉరుకు ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆయన, శేషయ్య ఇంటి గడవ ఎక్కు తూనే, శేషయ్యను గట్టిగాకేకవేసిపిలచి, గది లోంచి బయటకువచ్చిన శేషయ్యను చూస్తూనే చేతికరను గడవమీద గట్టిగా తాటించి, “లక్కి చెప్పగా నీ కొడుకు నిర్వాకం విన్నాను. ఇక ఇప్పుడు చేయవలసిందేదో చేయాలి గాని, ముసుగు బిగించి పదుకుంటే నరి పోతుందా? పద, ఇద్దరం వెళ్ళి వెతుకుదాం,” అంటూ శేషయ్యను బైలుదేరదీశాదు.

ఇద్దరూ కలిసి ఆ చుట్టుపక్కల వున్న ఆశ్రమాలూ, మాతాలూ వెదికి, ఒక మరందగ్గర బైరాగివేషంలోవున్న లక్కిభర్తను పట్టుకున్నారు.

శేషయ్య, కొడుకుతో ఏదో చెప్పబోయేం తలో, భూమయ్య కల్పించుకుని, “ఎమయ్య, అల్లుడూ! ఆశ్రమాలూ, మాతాలూ, ఈ బైరాగి వేషాలూ, అంతో ఇంతో దైవభక్తి వున్న వాళ్ళ కోసంగాని - వ్యాపారంలో నిలువునా దివాళా ఎత్తిన వాళ్ళకోసం కాదు. వ్యాపారం అన్న తర్వాత లాభనష్టాలు సహజం, అల్లుడూ! నష్టం వచ్చిందని ఇంటినీ, కట్టుకున్న ఇల్లా లినీ వదిలి పోతారా ఎవరైనా? మళ్ళీ మంచి

ధాన్యంకొని వ్యాపారం ప్రారంభించు. కావల సినపైకం నేను సర్రుతాను; అప్పగానే అనుకో!” అని అల్లుడికి నచ్చజెప్పి, అతడిలో పాటు వియ్యంకుడు శేషయ్యను కూడా తనఇంటికి తీసుకువచ్చాడు.

బైరాగి వేషంలోనే అయినా, తిరిగి వచ్చిన భర్తను చూసి, లక్కి అమితానందం చెందింది. భూమయ్య, అల్లుడికీ, కూతురుకూ కొత్త బట్టలుపెట్టి, శేషయ్య చేతికి పాతికవేలు ఇస్తూ, “బావగారూ! ఈ డబ్బుతో నీకొడు కును మళ్ళీ ధాన్యం వ్యాపారం ప్రారంభించ మను. నువ్వు కూడా ఉట్టినే చేతులు కట్టు కుని ఇంటివాసాలు లెక్కపెట్టుకుండా, మా అల్లుడికి వ్యాపారంలో సాయపదుతూందు. అతడికింకా వ్యాపారానుభవం చాలదని, నా నమ్మకం!” అన్నాడు చిన్నగా నప్పుతూ.

ఈ మాటలకు శేషయ్య కూడా నప్పుతూ, డబ్బును తిరిగి భూమయ్యచేతిలో పెట్టి, “మా వాడు వ్యాపారంలో నష్టపోయిందేమీ లేదు, బావా! కొడుక్కు బట్టలవ్యాపారం అప్పగిం చాక, ఎప్పుడూ ఇంట దిగులుగా కూర్చునే నీలో మార్పుతెచ్చేందుకు, నేనూ, నా కొడుకూ కలిసి ఆడిన నాటకమిదంతా!” అన్నాడు.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1997 ఏప్రిల్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

S.G. SESHAGIRI

* పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) * ఫిబ్రవరి నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. * మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలుపి) రు. 100/-లు బహుమానం. * వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన రాసి, ఈ అద్రసుకు పంపాలి: చందులు ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026

S.G. SESHAGIRI

డిసెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : ఎవరూ లేని చోట!

రెండవ ఫోటో : ఒకరికొకరు భాసట!!

పంచనవారు : జ.వి. రాఘవేంద్రరావు

దెల్లుర్, స్టేట్బ్యాంక్ అఫ్ ఇండియా

మచిలిపట్టుం - 524 002 కృష్ణాజల్లా (ఆం.ప్ర)

చందులు

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 72-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

దాల్ఫ్నె ఎజన్సీన్, చందులు బిల్లింగ్స్, వడపళన, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process private Ltd., 188, N.S.K. Salai, Madras - 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras - 600 026 (India), Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

THE MOST ENDEARING GIFT YOU CAN THINK OF
FOR YOUR NEAR AND DEAR WHO IS FAR AWAY

CHANDAMAMA

Give him the magazine in the language of his choice—
Assamese, Bengali, English, Gujarati, Hindi, Kannada,
Malayalam, Marathi, Oriya, Sanskrit, Tamil or Telugu
—and let him enjoy the warmth of home away from home.

Subscription Rates (Yearly)

AUSTRALIA, JAPAN, MALAYSIA & SRI LANKA

By Sea mail Rs 129.00 By Air mail Rs. 276.00

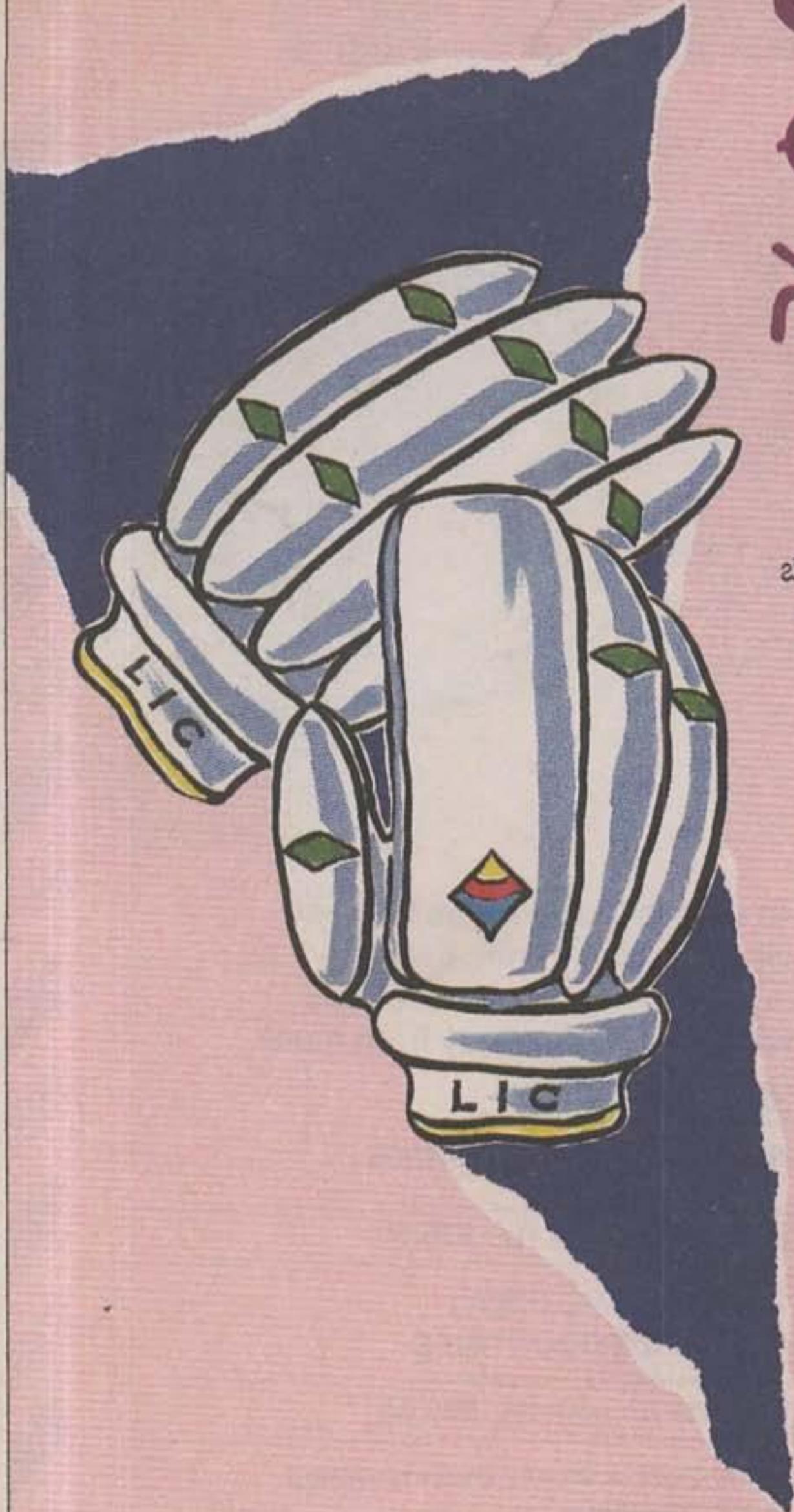
**FRANCE, SINGAPORE, U.K., U.S.A.,
WEST GERMANY & OTHER COUNTRIES**

By Sea mail Rs 135.00 By Air mail Rs. 276.00

**Send your remittance by Demand Draft or Money Order favouring
'Chandamama Publications' to:**

**CIRCULATION MANAGER CHANDAMAMA PUBLICATIONS CHANDAMAMA BUILDINGS
VADAPALANI MADRAS 600 026**

ఎల్‌ఐసి బొన్సె సంరక్షణ

బొన్సె అయిన బాల్ మీ వైపుకు దుమికినప్పుడు,
మీరు తొడుక్కున్న గ్రహమీ చేతుల్ని మాత్రమే
కాపాడుతాయి. కానీ ఎల్ ఐ సి, అంటే లైఫ్
ఇన్స్యూరెన్స్ కార్పొరేషన్ అయితే మీ జీవితకాల-
మంతా మీకు పూర్తి సంరక్షణను అనుగ్రహిస్తోంది.
ఎల్ ఐ సి పాలసి అంటే అస్వలేమీటో, మరి
ఇది ఎలా మీకు సంరక్షణను మరియు
భద్రత నిస్తుందో అనే విషయాలను మీ
తల్లిదండ్రుల్ని అడిగి తెలుసుకోంది.
ఎందుకంటే; ఎల్ ఐ సి మిమ్మల్ని కంటికి
రెప్పులా కాపాడుతుంది.

లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా
భీమా చేసి భద్రత పొందండి.